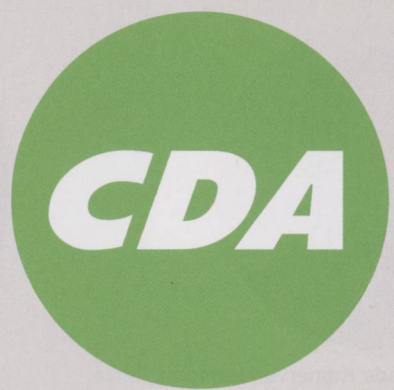

DNPP

NUMMER 1
FEBRUARI 2021

DOCUMENTATIECENTRUM
DERLANDSE POLITIEKE
PARTIJEN

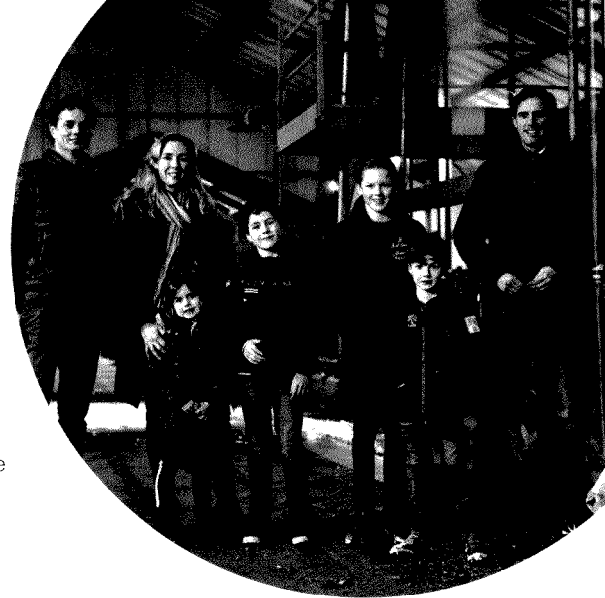

NU

DOORPAKKEN

Redactioneel

Nog ruim vier weken en dan zijn de Tweede Kamerverkiezingen. Onze lijsttrekker Wopke Hoekstra en zijn #TeamCDA zijn volop bezig met campagne voeren. Veel gebeurt via de digitale weg, we zijn heel actief op sociale media, maar ook in dagbladen, op radio en televisie laten wij steeds van ons horen.

Geluid maken en gezien worden, om zoveel mogelijk mensen te bereiken en overtuigen van ons verhaal voor een beter Nederland. Het moet anders. Het kan anders. Onze plannen liggen klaar. Nu doorpakken!

Voor u ligt de campagne-uitgave van ons blad. We hebben een mooie mix gemaakt van artikelen met diverse kandidaten. Over campagne voeren, inhoudelijke standpunten, human interest, achtergronden en toekomstplannen. Laat u verrassen.

Samen met u gaan we op weg naar een mooie uitslag op 17 maart. We zetten met elkaar de schouders eronder. Helpt u mee? Ons verhaal voor de belofte van een beter Nederland verdient dat. Een eerlijke economie, een betrouwbare overheid en een veilige samenleving. Nu doorpakken!

Veel leesplezier!

COLOFON

FEBRUARI 2021

Jaargang 17

Nummer 1

CDA.nl is een uitgave voor de leden van het CDA. De uitgave wordt drie keer per jaar vóór het einde van het jaar uitgegeven en bestaat uit een oplage van ongeveer veertig duizend exemplaren. Leden ontvangen het tijdschrift gratis.

Uitgever CDA Bureau, Postbus 30453,
2500 GL Den Haag
070 3424000
redactie@cda.nl
cda.nl

Hoofdredactie Thijs van Voghel

Eindredactie Ymjo van 't Riet

Redactie Johannes Bontman,
JP Colenbrander, Klaasjan de Jong,
Herbert Glasvis, Willem Knulhof,
Bert Sonneveld, Barand Tensen en
Senny Vegter

Verantwoordelijke uitgever
Vernieuwingspartij van Os

Fotografie Ruud Jansen,
Sandy Verhoeve en Leonard Walpot

Drukkerij Voltendrukkerij BDU,
Werkendam

Voor informatie over uw lidmaatschap van het CDA kunt u contact opnemen met de CDA lidendienst: Postbus 30453, 2500 GL Den Haag of per e-mail: leden@cda.nl. Niet alle artikelen in dit tijdschrift vertalen

nodig om kennis te nemen van de standpunten van het CDA of van de redactie. Alle bijdragen in CDA.nl zijn beschermd door het auteursrecht. Uit deze uitgave mag daarom niets op andere wijze worden overgenomen zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

De redactie kan niet verantwoordelijk worden gesteld voor ongevatte of ongeplande beschadiging van het materiaal of kopie. CDA.nl wordt getrukt op milieuverantwoord houtvrij papier en verzonden in natuurvriendelijk, afneembaar p.v.c. folie.

Tussen het drukken en verspreiden van het ledenblad zijn ongeveer 10 dagen, waardoor het kan zijn dat de actualiteit ons inhaalt. Daarvoor graag uw begrip.

INHOUDSOPGAVE

- 3 Column Pieter Heerma
- 4 Zij aan Zij
- 6 Wopke in Brabant
- 9 Campagne voeren met #Nudoorpakken
- 10 Op de bres voor rechtsbescherming
- 12 In gesprek met Anne
- 13 Passie voor klimaat
- 14 Nu doorpakken
- 16 Geen coronageneratie
- 17 Column Ferd
- 18 Technologie als verbindende factor
- 19 Column Esther
- 20 Volkspartij zijn moet je doen
- 21 De Pluim van Ploum
- 22 America United
- 24 Vrouw en politiek
- 27 Koken met Mustafa Bal
- 28 Partijnieuws
- 29 Column Ank
- 30 'Je moet gezien worden'
- 31 Campagnepuzzel

COLUMN *Pieter*

Pieter Heerma is fractievoorzitter Tweede Kamer

Ons land bevindt zich in de grootste crisis sinds de Tweede Wereldoorlog en dat merkt ieder van ons in zijn eigen leven. Eenzaamheid en negativiteit trekken een wissel op velen. Studenten volgen colleges alleen nog maar online. Ouders geven hun kinderen - zo goed en zo kwaad als gaat - zelf les. En ouderen blijven veel vaker dan ze lief is dagenlang alleen thuis. We strijden tegen metaalmoetheid. Ieder op onze eigen manier.

De afgelopen maanden vond er vrijwel wekelijks een debat plaats in de Tweede Kamer over het coronavirus. En naast de Kamerleden die er daadwerkelijk probeerden samen uit te komen om Nederland verder te helpen, vielen mij ook de harde woorden en verwijten op. Vaak aan het adres van onze minister van Volksgezondheid Hugo de Jonge en de premier.

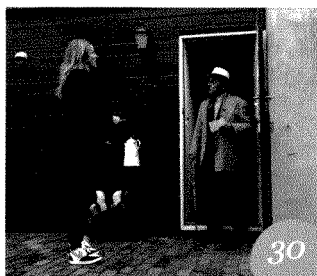
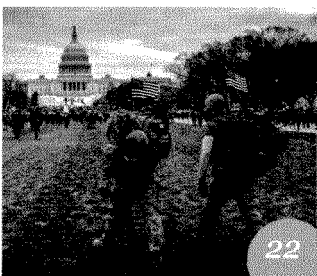
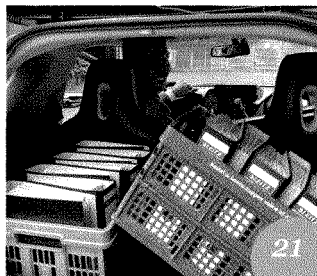
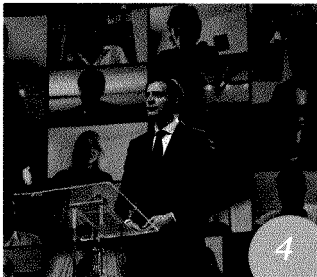
En wie weleens op social media kijkt, weet dat die negativiteit daar schering en inslag is. Van beledigingen en fake news tot haatberichten en doodsbedreigingen. Zelden is er een positief bericht te vinden. Je zou er haast moedeloos van worden.

Maar een crisis bestrijden is mensenwerk. Dan gaat niet alles in één keer goed. Waar het om gaat is dat fouten worden toegegeven en hersteld. Ga er maar eens aan staan, zou ik willen zeggen: vol in de storm een crisis bestrijden.

En wanneer ik die verwijten en nare berichten lees, blijft dit citaat van Theodore Roosevelt rondzingen in mijn hoofd: *"Het is niet de criticus die telt, die wijst waarom iemand struikelt of zegt wat iemand allemaal beter had kunnen doen."*

De eer komt toe aan de man die daadwerkelijk in de arena staat, zijn gezicht besmeurd met stof, zweet en bloed. Die zich kranig weert, die fouten maakt en keer op keer tekortschiet, omdat dit nou eenmaal onvermijdelijk is.

Maar die desondanks toch probeert iets te bereiken, die groot enthousiasme en grote toewijding kent, die zich helemaal geeft voor de goede zaak."

ZIJ AAN ZIJ

Fotografie Leonard Walpot
Tekst Ymkje van 't Riet

OP CAMPAGNE!

Op 23 januari vond de campagnestart plaats in het Klokgebouw te Eindhoven. Onze lijsttrekker Wopke Hoekstra presenteerde hier zijn verhaal voor Nederland-na-corona. De andere kandidaten waren via een digital wall aanwezig.

NU DOORPAKKEN

Om samen sterker uit deze crisis te komen moeten we nu doorpakken voor een eerlijke economie, een veilige samenleving en een betrouwbare overheid.

Nu doorpakken voor de belofte van een beter Nederland. Voor onze kinderen en kleinkinderen. Er liggen meer dan genoeg kansen. Onze plannen liggen klaar. Nu doorpakken!

De komende weken willen wij zoveel mogelijk mensen bereiken en overtuigen van ons verhaal. Perspectief bieden aan iedereen. Elke stem telt!

Dit zal gebeuren in de meest digitale campagne ooit. We zetten vol in op traditionele zichtbaarheid op tv, radio en langs de weg, maar zeker ook op social media.

HELPT U MEE?

Overtuig anderen om lid te worden of op ons te stemmen. Of steun ons financieel, als social media ambassadeur of door de handen uit de mouwen te steken.

HANG DE POSTER OP

Bij dit ledenblad treft u een poster, hang hem voor uw raam. Zo kleuren we de straten CDA-groen en laten we zien dat we achter Wopke en zijn **#TeamCDA** staan.

Samen gaan we op weg naar een mooie uitslag op 17 maart!

NU DOORPAKKEN

INTERVIEW

WOPKE IN BRABANT

Tekst Ymkje van 't Riet
Fotografie Leonard Walpot

De campagne is gestart. De eerste verkiezingsborden staan langs de weg. Veel gaat deze keer langs de digitale weg, of via radio, televisie en social media. Gelukkig is er tussen alle bedrijven door, ook nog tijd voor een werkbezoek. Net toen de winter haar intrede deed en Nederland bedekt was met sneeuw, bezocht Wopke Hoekstra Brabant.

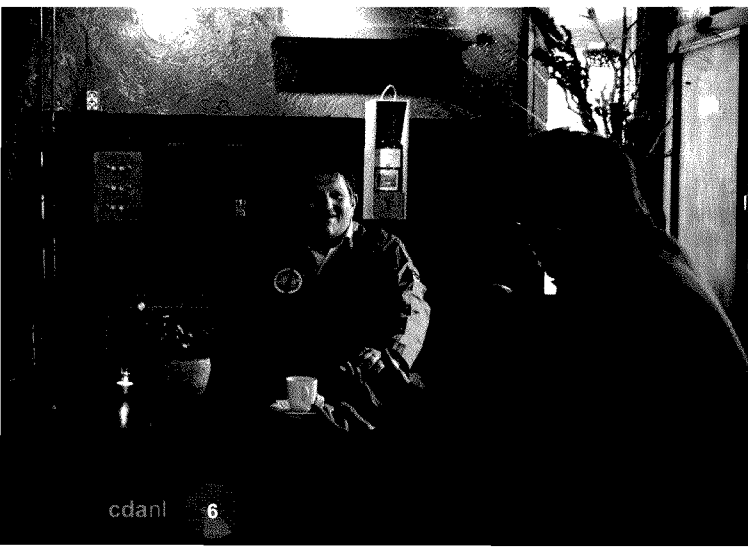
'Ik hou van de kou, ik hou de schaatswebsites nu scherp in de gaten. Ik ging vroeger vaak met mijn vader schaatsen, en hoop dat de ijzers komend weekend onder kunnen', aldus Wopke Hoekstra. 'Schaatsen is pure nostalgie. Als er ijs ligt dan zie je heel Nederland op het ijs. Dat was in de 17e eeuw al zo. Ijspret verbindt.'

Het CDA hecht aan tradities. 'Tradities zijn belangrijk. Zij horen bij de Nederlandse cultuur en verbinden mensen.' Wopke Hoekstra bezoekt Prinsbeek, hét carnavalsdorp van West-Brabant. Normaal gesproken wordt er in

deze tijd carnaval gevierd. 'Het is hier dan een drukte van jewelste. Dit jaar is carnaval, net als heel veel dingen in Nederland, anders.'

*We moeten de
samenleving
terugbrengen*

Hij ontmoet Marc van Oosterbosch (oud-prins en raadslid van het CDA) en Ella Snoek (voormalig voorzitter van de Beekse carnavalsvereniging). Het gemeenschapshuis, waar normaal carnaval gevierd wordt, ligt er verlaten bij. Er wordt een bezoek gebracht aan de bouwloods waar de praalwagen wordt gebouwd. 'Dat deze dit jaar niet afgebouwd wordt is een bittere pil.' Wopke is onder de indruk van de kracht die de samenleving toont. 'Er worden

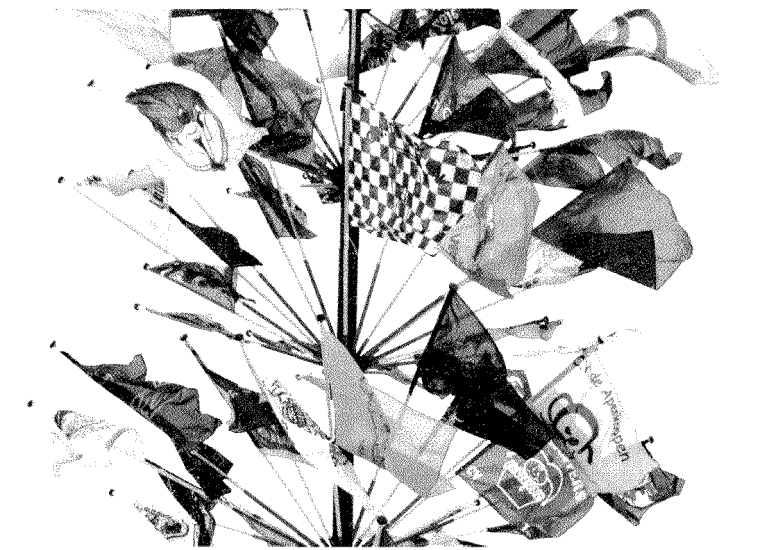
allerlei creatieve ideeën bedacht om toch in carnavals sfeer te raken. Er hangen foto's op de markt. Mensen hebben hun huizen versierd en op de rotonde komt de praalwagen te staan. Fantastisch om te zien wat teamwork en positieve energie kunnen doen.' Er hangen overal vlaggen uit, als teken van saamhorigheid. 'Saamhorigheid in de samenleving is ontzettend belangrijk. Het is de laatste jaren in Nederland afgenomen. We moeten de saamhorigheid terugbrengen. Mooi om hier te zien hoe het verenigingsleven, wat ons land zo sterk maakt, daarbij perspectief biedt.'

Toon van Dongen is de eigenaar van café Marktzicht, andere jaren tijdens het carnaval de *place to be*. Ook hij heeft andere plannen moeten maken. Zijn café is omgebouwd tot een studio waar carnavalsvideo's worden gedraaid. Om zo de carnavalstrategie te beschermen. En vanaf het begin van corona is café Marktzicht overgegaan op het bezorgen van maaltijden. 'Geweldig om het doorzettingsvermogen en de flexibiliteit van een ondernemer te zien. In moeilijke tijden niet in bij de pakken neerzitten,

maar aanpakken. Samen de schouders eronder.' Baronie TV bestaat dit jaar 25 jaar. Opgezet door twee lokale helden, Pim van Ginneken en Ad Romijn, is de carnavalszender uitgegroeid tot een groot succes. 'Goed dat de uitzendingen ook dit jaar doorgaan. Met mooie oude beelden wordt de nostalgie van het carnaval vastgehouden en kunnen mensen vanuit hun eigen woonkamer meegenieten.'

Het werkbezoek wordt afgesloten met een bezoek aan de melkveehouderij van de familie Van den Bosch. 'Indrukwekkend om op het bedrijf rondgeleid te worden langs de koeien en de innovaties. Het is belangrijk om boeren lange termijn perspectief te geven, zodat investeringen kunnen worden terugverdiend. Innovatie is de oplossing om tot een nog duurzamere sector te komen.'

Met veel plezier kijkt Wopke Hoekstra terug op dit bezoek aan Brabant. Hij hoopt - als de maatregelen het toe laten - de komende periode nog meer regiobezoeken te brengen in het land.

WOPKE HOEKSTRA

*'We stropen
de mouwen op'*

Tekst Ymkje van 't Riet
Fotografie Leonard Walpot

ONZE PLANNEN VOOR DE BELOFTE VAN EEN BETER NEDERLAND

De Tweede Kamerverkiezingen op 17 maart gaan over het Nederland waar we met elkaar willen leven, wonen en werken. Over de toekomst van ons land en onze plek in Europa en de wereld. Over de grote keuzes van deze tijd. Over perspectief voor iedereen. Over kansen op een beter Nederland.

Dit is het moment om stil te staan bij de vraag waar we heen willen. Willen we terug naar hoe het was, of kijken we vooruit en gaan we aan de slag?

Wopke Hoekstra: 'Wij kiezen voluit voor de weg vooruit. Door grondig aan te pakken wat de afgelopen jaren op zijn beloop is gelaten en is scheefgegroeid. En op de keuzes die ons voorbereiden op de toekomst die voor ons ligt pakken wij door. Het Nederland van nu is gebouwd op de belofte van de vooruitgang. Wie zich inspant wordt daarvoor beloond en wie hard werkt kan van een dubbeltje een kwartje worden. Zo hebben de generaties voor ons dit land groot gemaakt en zijn we een van de beste landen ter wereld geworden om te wonen, werken en leven. Toch staat die belofte van vooruitgang voor steeds meer mensen onder druk. Daarom stropen we de mouwen op. Wij brengen de basis op orde door vertrouwde zekerheden als een vaste baan, een betaalbare woning en een veilige buurt ook voor de jongeren en gezinnen van nu weer bereikbaar en vanzelfsprekend te maken. Wij versterken de samenleving door onze normen te bewaken en onze

waarden te beschermen. Wij investeren in de economie van morgen met een ambitieuze en duurzame toekomst-agenda voor innovatie, technologie en de ontwikkeling van nieuwe regio's.

Verandering gaat niet vanzelf. Het begint bij de keuzes die we zelf maken. Dat maakt deze verkiezingen misschien wel tot de belangrijkste van onze generatie. Omdat we kunnen kiezen voor een eerlijkere, betere en duurzame toekomst.'

'Wij kiezen voluit voor de weg vooruit'

Nu doorpakken. Met ons verhaal voor Nederland willen we zoveel mogelijk kiezers bereiken en overtuigen. Nu doorpakken voor een sterke en eerlijke economie, een betrouwbare en dienstbare overheid en een krachtige samenleving waarin iedereen zich thuis voelt. Er liggen meer dan genoeg kansen. Onze plannen liggen klaar.

**MEER LEZEN OVER ONZE PLANNEN?
Ga naar cda.nl/verkiezingsprogramma**

Van wafels uitdelen op de Markt in Sittard tot chocomel uitdelen op de ijsbaan van Noordlaren. Van oudsher voert het CDA verspreid over Nederland campagne op straat. Dit jaar dwingen de coronamaatregelen tot andere manieren van campagnevoeren. Hoe bereikt het CDA de kiezer op anderhalvemeter?

CAMPAGNE VOEREN MET

#NuDoorpakken!

Tekst Senny Vegter

Op zaterdag 23 januari trapte Wopke Hoekstra de verkiezingscampagne van het CDA digitaal af. Het was de eerste campagneaftrap van het CDA waar mensen vanuit huis bij konden zijn. Campagneleider Raymond Knops: 'Fysiek waren we ver van elkaar vandaan, maar digitaal dichterbij elkaar dan ooit. Heeft het de voorkeur? Nee. Maar het doel is dat we na 17 maart de grootste partij worden en we pakken alle mogelijkheden aan om daarvoor te zorgen.'

Volgens Knops kan er door corona veel minder, maar kan het CDA wel meer bereiken. 'Mensen zitten noodgedwongen meer thuis dan hen lief is, maar er is daarom ook meer animo voor online initiatieven.' Met behulp van meer dan vijfduizend zogenaemde *social media ambassadors* probeert het CDA zoveel mogelijk mensen thuis te bereiken. De ambassadeurs zijn enthousiaste leden én niet-leden die berichten helpen verspreiden door ze te delen of erop te reageren.

Voor de kandidaten zijn de digitale bijeenkomsten dé oplossing om toch het hele land te bereiken. Knops: 'In plaats van uren in de auto of in de trein zitten, loggen de kandidaten nu van het ene Zoomgesprek in op het andere.' Ze vormen een laagdrempelige manier om een gesprek met een kandidaat te organiseren. Een post op Facebook of een sessie van een lokale afdeling zijn al genoeg. Een mooi voorbeeld is de Zoombijeenkomst waar Jaco Geurts, Inge van Dijk en Eline Vedder in gesprek zijn gegaan met Brabantse boeren. Of het digitale wekelijkse spreekuur van Martijn van Helvert op zijn sociale mediakanalen.

De uitdaging van de digitale campagne zijn de zogenaemde 'sociale media bubbels'. Oftewel: de algoritmes bepalen wat je ziet. Door die 'bubbels' is het met de maatregelen extra belangrijk op zoek te gaan naar mensen die je normaal gesproken spontaan ergens op straat tegenkomt.

CDA-leden stemmen bijvoorbeeld al op het CDA. Knops: 'Ik zou daarom iedereen die digitale bijeenkomsten organiseert willen uitdagen om mensen die geen lid zijn 'digitaal' mee te nemen.'

'De zogenaemde 'sociale media bubbels' zijn de uitdaging van de digitale campagne'

Naast de digitale campagne zijn er ook verschillende creatieve acties te bedenken die wel op anderhalvemeter mogelijk zijn. Zo zijn de podcasts van bijvoorbeeld René Peters over de Jeugdzorg of Anne Kuik over de prostitutie een mooie manier om ons verhaal op afstand te delen. Een voorbeeld om mensen toch persoonlijk te benaderen is Martijn van Helvert, die samen met een groep vrijwilligers mensen persoonlijk belt en appt. Andere leuke voorbeelden zijn te vinden tijdens de herindelingsverkiezingen van afgelopen jaar. In Oisterwijk ging het CDA met een versierde tractor en platte kar 'on tour' door de dorpen, met elke week een ander thema. Ook deelden ze op anderhalvemeter groene knuffels uit, als knipoog om mensen toch een knuffel te kunnen geven.

De digitale campagne zorgt ervoor dat er dit jaar al met één enkele duimklik vanaf de bank campagne kan worden gevoerd. Daarnaast zijn er nog genoeg anderhalvemeter ideeën te bedenken. We gaan deze campagne niet massaal in dikke winterjassen de straat op. Campagnevoeren in coronatijd betekent duimen warmdraaien, anderhalvemeter-acties verzinnen en #NuDoorpakken!

Met één duimklik help jij ons verhaal verder!
Ga naar de website en wordt social media ambassadeur:
www.cda.nl/social-media

IN GESPREK MET

PIETER & CHRIS

Tekst Barend Tensen
Fotografie Leonard Walpot

OP DE BRES VOOR RECHTSBESCHERMING

Beide CDA-Kamerleden speelden een doorslaggevende rol in de toeslagenaffaire. Een politieke gebeurtenis die ervoor gezorgd heeft dat de rol van de politicus, of eigenlijk de volksvertegenwoordiger, grondig wordt herzien. Beiden staan ook op de lijst voor de Tweede Kamerverkiezingen. Respectievelijk op #2 en #47.

OVER DE TOESLAGENAFFAIRE

Omtzigt zette de misstanden in de kinderopvang samen met Renske Leijten (SP) op de kaart. Van Dam drukte in zijn rol als voorzitter van de Parlementaire onderzoekingscommissie Kinderopvangtoeslag zijn stempel op de vervolgvraag: hoe nu verder? Hoe kijkt hij terug op die rol?

Van Dam: 'Ik wist niet precies waar ik aan begon, maar plots liep ik op het einde van een Kamerdag als commissievoorzitter het gebouw uit. Soms leek het of ik terug was in de zittingszaal (Van Dam werkte eerder voor het OM). We hebben een discussie losgetrokken. Het viel me op hoe bepaalde zinnen kunnen vallen, hoeveel betekenis ze blijken te krijgen. Terwijl ik ze gewoon aan mijn keukentafel heb zitten schrijven omdat ik ze later ook zelf richting de pers moest uitspreken. Tegelijkertijd vind ik het jammer dat de Kamer zelf niet meer in de eigen spiegel heeft gekeken. Met verbijstering heb ik ook naar de rol van de rechter

gekeken en vooral wat wij hem als wetgever aan domein hebben gegeven.'

Omtzigt: 'Macht en tegenmacht moeten weer in balans komen. We hebben gezien dat de uitvoerende macht onvoldoende gecontroleerd werd door de wetgevende macht. Dus de Tweede, maar zeker ook de Eerste Kamer. De Kamer beter laten werken betekent voor mij bijvoorbeeld een minder dicht regeerakkoord en anders met het coalitieoverleg omgaan. Wetten weer gewoon per artikel behandelen. Doet het artikel wat het moet doen in de wet? Het is wat saai, maar wel nodig. Verder pleit ik voor de heroprichting van de Commissie Rijksuitgaven en een andere focus op ICT. Daarvoor komen we binnenkort met een voorstel. Het CDA doet ook een voorstel voor een constitutioneel hof. Het probleem is dat we de informatie niet ontvangen. In de toeslagenaffaire had zelfs de regering de informatie niet om te kunnen beseffen hoe erg het allemaal was. We moeten die documenten gewoon direct kunnen opvragen.'

OVER DE RECHTSSTAAT

Omtzigt: 'Die rechtsstaat is geen gegeven, maar bestaat uit instituties die je voortdurend te verdedigen hebt.'

Van Dam: 'Het moet inderdaad geen museumstuk worden, maar een voortdurende opdracht. Het krijgt elke

'De werking van de overheid moet fundamenteel veranderen'

dag nieuwe betekenis. Net als de Bijbel en de grondwet moeten we ons steeds afvragen: wat is de betekenis nu? Het kan in Nederland moeilijk zijn voor individuen om hun recht te halen. Dat heeft vooral met de rechtsbescherming te maken. Het gaat erom in hoeverre mensen de rechtsstaat ook echt merken. Dat gaat verder dan een ideaaltypemodel. We moeten ook niet te ver doorslaan met automatisering. Mensen moeten door mensen geholpen worden.'

'Dat rapport verdwijnt bij mij niet in een lade. Ik ga niet loslaten'

Omtzigt: 'De werking van de overheid moet vrij fundamenteel veranderen. Niet meer van het kastje naar de muur. Het moet duidelijk zijn wie de verantwoordelijkheid heeft als er een probleem is om vervolgens te kijken hoe je dat samen met die burger oplost. Ik ga niet zeggen dat er nooit een probleem is. Sterker nog: ik ga ervan uit dat die zich weer voor gaan doen. Dat is allemaal helemaal niet zo spannend. De vraag is: hoe lossen we problemen op? Het hele idee van rechtsbescherming is juist dat die overheid wel eens wat fout doet. Daarvoor is het bestuursrecht ingericht. Daar moet je ook redelijk ontspannen mee omgaan. Soms moet de burger ook gewoon een extra bezwaarschrift indienen. So be it. Tegelijkertijd zal het soms ook betekenen dat we wat eenvoudigere wetgeving moeten maken.'

OVER HET AMBT

Beiden staan bekend als mannen van de inhoud,

'dossierreten' en verdiepen op de portefeuille. Het staat soms haaks op de vluchtige Haagse politiek.

Van Dam: 'Nadat de uitkomsten van de commissie Kinderopvangtoeslag bekend waren was een van de meest gestelde vragen of ik vond dat het kabinet zou moeten vallen. Vragen over poppetjes. Maar daar was ik helemaal niet mee bezig. Politiek en media zijn te vaak op het incident gericht. Dat is zorgelijk want het kan ertoe leiden dat je wetgeving zover uitkleedt dat minimumeisen kwijtraken. En echt belangrijke zaken vallen door incidentenpolitiek weg. Maar dat rapport verdwijnt bij mij niet in een lade. Ik ga niet loslaten.'

Omtzigt: 'Wat dat betreft moeten we meer debatten op hoofdlijnen gaan voeren, niet steeds en zoveel spoeddebatten op kleine thema's. Verder doe ik gewoon mijn best en dat ze me niet altijd leuk vinden in het kabinet is me tot daaraan toe. Ik heb gewoon mijn taak grondwettelijk uit te voeren en dat doe ik. Het ligt ook aan je houding: zit je er alleen voor de partij of voor de burger?'

OVER ELKAAR

Van Dam: 'Ik zou Pieter graag het volgende mee willen geven: pak ook eens je rust. Je bent effectiever als je dit op de lange termijn kunt volhouden'

Omtzigt (lachend): 'Hij heeft gelijk. Omgekeerd zou ik willen zeggen dat Chris een ontzettend belangrijke rol in de fractie heeft als juridisch woordvoerder. We hebben zulke mensen nodig, met een bepaalde maatschappelijke ervaring, zoals zijn achtergrond bij het Openbaar Ministerie. Ik vind het fijn dat juist dat soort mensen voor de politiek kiezen.'

IN GESPREK MET

ANNE KUIK

Tekst Barend Tensen
Fotografie Leonard Walpot

Ane Kuik #3 heeft zich de afgelopen jaren onder meer keihard ingezet voor preventiebeleid en ontwikkelingssamenwerking en is zeer zichtbaar als het gaat om de bestrijding van gedwongen prostitutie.

Het lijkt alsof je nooit anders hebt gedaan. Hoe ontstaat zoiets tijdens een Kamerperiode?

'Je maakt het je eigen, denk ik. Bijvoorbeeld toen ik ontwikkelingssamenwerking kreeg wist ik daar in eerste instantie niet zoveel vanaf. Tuurlijk was ik bekend met de grote rampen. Serious Request, dat soort dingen. Maar het speelveld moet je je eigen maken en dat kost wel eventjes. Vervolgens ga ik na: waar kan ik wat toevoegen en waarvan vind ik het gek dat er geen aandacht voor is? Infectieziekten bijvoorbeeld. De meeste mensen denken direct aan aids en malaria. Ik eerst ook. Maar een Britse parlementariër vertelde mij dat tuberculose wereldwijd de meest dodelijke ziekte is. Kennelijk was de 'lobby' niet succesvol en daarom wilde ik dat thema op de kaart zetten. Zo werd ik, het klinkt misschien gek, 'teringambassadeur'. Vervolgens ontstaat er bij mij een soort passie om een beweging in gang te brengen. Het verschil maken voor kwetsbare mensen spreekt me aan.'

Het moet wel heel gek lopen wil je met plek 3 niet in de Kamer komen. Wat zijn je doelen voor de komende periode?

'Ik zie een groot probleem rond seksualiteit en normen en grenzen die ontbreken. Er is een rapport uit van een nationaal rapporteur dat laat zien dat als je geen stabiel gezin hebt, waarin normen en waarden worden meegegeven en bijvoorbeeld op school geen aansluiting hebt, het lastig kan zijn om je grenzen aan te geven. Meiden die een lastige thuissituatie hebben, nergens echt bij horen en daardoor kwetsbaar zijn worden eruit gepikt. Dan wordt

gezegd: 'Wat zie je er goed uit, je hoort erbij. Als jij even met iemand naar bed gaat krijg je een Gucci tas.' Voor hen is dan niet duidelijk dat je lichaam niets is wat je zo maar weggeeft. Maar het gaat breder: ik denk dat ouders, hulpverleners en de overheid niet genoeg zicht hebben in welke wereld die jongeren terechtkomen. We kennen social media, de digitale snelweg, niet goed genoeg. Terwijl criminelen die wegen goed gebruiken om jongeren op te sporen en uit te buiten. Daar moeten we de komende tijd stappen in zetten.'

'Het verschil maken voor kwetsbare mensen spreekt me aan'

'Als het gaat om preventie wil ik dat het aantal verkooppunten voor sigaretten omlaaggaat en de prijs omhoog. Daarnaast moet de politiek in het algemeen niet alleen maar standpunten innemen om aardig gevonden te worden. Als we zien dat in de festivalscene onder veel jongeren drugsgebruik normaal wordt gevonden, dan is het aan de overheid om jongeren te beschermen als het gaat om gezondheid, grenzen aangeven en het grotere plaatje onder de aandacht te brengen welke misstanden drugsgebruikers faciliteren.'

Wat is je boodschap aan de leden? Bijvoorbeeld voor de campagne?

'We zijn een partij die ertoe doet. We nemen verantwoordelijkheid, met Hugo en Wopke bijvoorbeeld. Tuurlijk zal er af en toe kritiek zijn, maar we hebben mensen die er staan en een visie uitdragen. Rug recht en trots die campagne in!'

AGNES EN HENRI

PASSIE VOOR KLIMAAT

Tekst JP Colenbrander

Agnes Mulder (#8) en Henri Bontenbal (#17) hebben een verschillende achtergrond als je kijkt naar woonplaats en loopbaan, op het gebied van klimaat kunnen ze elkaar daarom juist versterken! Wat zijn hun drijfveren en wie is de persoon achter de politicus?

Agnes, de afgelopen jaren heb je je onder andere voor het klimaat ingezet, hoe heb je dat gedaan en op welk onderdeel ga je doorpakken?

'Voor onze partij deed ik de onderhandelingen voor het klimaatakkoord en was ik indiener van de klimaatwet. Of we de doelen met elkaar gaan halen hangt af van een realistische, haalbare en betaalbare uitvoering. Uitvoering samen met onze inwoners en daarom pleit ik ook voor burgerberaden.'

Henri, jij wil je expertise op het gebied van klimaat gaan inzetten, hoe wil je dit in de Tweede Kamer gaan doen?

'Ik heb een boel ideeën om het klimaatbeleid slimmer en effectiever te maken. Daarmee wil ik graag aan de slag. Met het oog op de inhoud, want polarisatie is er al genoeg.'

Agnes, is het een voordeel om als kamerlid uit de provincie te komen?

'Of het specifiek aan de provincie ligt weet ik niet, maar ik hou van korte lijnen. Zo sluit je ruis zoveel mogelijk uit. Het Dagblad van het Noorden heeft dat tot mijn verrassing ook een keer opgeschreven, in het artikel '5 redenen waarom we zo van Agnes Mulder houden'. Ze noemen daar mijn lach, mijn benaderbaarheid, inzet op het gaswinningsdossier, dat ik pal sta voor het Noorden en dat ik praat in normale mensentaal. Die Noordelijke nuchterheid

en ervaring helpen mij bij mijn werk. De overheid is er voor de samenleving en niet andersom.'

Henri, je bent werkzaam in de energiesector sinds 2007, je spreekt je regelmatig uit tegen polarisatie op het gebied van energie, wat wil je gaan veranderen?

'Veel ondernemers en burgers die met concrete duurzame energieprojecten bezig zijn, lopen tegen allerlei barrières aan. De Tweede Kamer is zich niet altijd bewust welke gevolgen haar voorstellen heeft voor deze koplopers. Daar wil ik verandering in brengen.'

Op jouw webpagina pleit je voor kinderen die zorgeloos kunnen opgroeien, wat is daarvoor nodig?

'Het belangrijkste is dat kinderen, jongeren en hun ouders zien dat de Tweede Kamer en in het bijzonder het CDA het klimaatprobleem serieus nemen. Dat we de problemen niet doorschuiven, maar dat we doorpakken. Daarmee ontstaat er perspectief en het gezamenlijke gevoel dat we dit met elkaar kunnen oplossen.'

Agnes, voordat je in de Tweede Kamer kwam heb je de 'CDA-school' doorlopen (CDJA, sta-tenlid en gemeenteraadslid) wat drijft je als politicus, en wat voor tips heb je voor Henri?

'Mijn hart klopt voor gerechtigheid. Mijn trouwtekst was Mattheus 6:33 'Zoek eerst het koninkrijk van God en zijn gerechtigheid, dan zullen al die andere dingen je erbij gegeven worden'. Dit prachtige werk vergt soms een hoge prijs privé. Ik wens Henri toe dat hij de verbinding met de mensen die hem dierbaar zijn goed onderhoudt.'

Henri, vanwege de vele online bijeenkomsten hebben de kandidaten elkaar vaak nog niet uitgebreid gesproken, wat zou je nog van Agnes willen weten?

Henri: 'Iedereen luistert wel eens naar muziek waarvan je denkt 'dit moet ik niet aan de grote klok hangen'. Wat is jouw 'foute' muziek, Agnes? :)

Agnes: 'Die vraag beantwoord ik met een brede glimlach want ik luister graag naar de MixMarathon op SLAM, vooral tijdens het autorijden.'

DOORPAKKEN

We vroegen een aantal zittende Kamerleden op welke thema's zij na de verkiezingen willen doorpakken?

EVERT JAN SLOOTWEG

Innovatie in de (verpleeghuis)zorg

De medische zorg biedt elke dag meer mogelijkheden. Een groeiend deel van de samenleving doet een beroep op langdurige zorg. Deze coalitie heeft de afgelopen jaren extra geld, 2,1 miljard euro, beschikbaar gesteld voor de verpleeghuiszorg. Dat geld is besteed om meer verzorgenden en verpleegkundigen aan te nemen. Hierdoor ontvangen ouderen meer aandacht en betere zorg. Maar we moeten ons wel voorbereiden op de toekomst. Zullen er wel voldoende mensen zijn die in het verpleeghuis willen werken? Daarom moeten we nu doorpakken! Nu doorpakken betekent dat we naast extra mensen in de zorg, innovatie nodig hebben. Innovatie om de zwaarte van het werk van verzorgenden te verlichten. Innovatie om moeilijk begripbaar gedrag van mensen met dementie beter te verstaan. Innovatie die mantelzorgers en familie helpen in het verzorgen van een partner of van de ouders.

HILDE PALLAND

Familiebedrijven

Familiebedrijven zijn de stabiele motoren van de economie, werkgelegenheid en lokale gemeenschappen. Deze ondernemingen kennen rentmeesterschap; ze zijn gericht op de langere termijn, financieel degelijker, sterk verbonden met de regio en dragen bij aan het lokale verenigingsleven of doen op andere wijze aan social return. Dit is het type ondernemerschap dat we moeten koesteren en faciliteren, maar die in Den Haag nog te weinig wordt gezien. Daarom zet ik mij in voor een goede bedrijfsoverdracht van familiebedrijven aan een volgende generatie.

WYTSKE POSTMA

Verkeersveiligheid

680 doden per jaar en meer dan 20.000 zwaargewonden in het verkeer en het aantal blijft maar stijgen. Achter deze kille cijfers zit onnoemelijk veel leed. Dat tij moet gekeerd worden! We moeten doorpakken. Doorpakken door verder te gaan met het aanpakken van onveilige N-wegen, met extra aandacht voor veilige schoolroutes voor middelbare scholieren. Doorpakken door mensen te houden aan de verkeersregels die we hebben. Door de pakkans te verhogen op huftevertoedredingen zoals het negeren van een rood kruis, veel te hard rijden, met alcohol of drugs op achter het stuur of whats-appen of bellen terwijl je rijdt. Ik wil hierop doorpakken zodat iedereen veilig thuis komt.

JACO GEURTS

De regio biedt de ruimte

Met de tentoonstelling 'Countryside, the future' in het Guggenheim Museum in New York liet de Nederlandse architect Rem Koolhaas in 2019 de grote veranderingen zien die wereldwijd op het platteland plaatsvinden. Het begin van de grote omslag is een nieuwe visie op de ruimtelijke indeling van ons land. Ik wil **nu doorpakken** en in een nieuwe Nota Ruimte voor de lange termijn vastleggen waar we ruimte bestemmen om te wonen en werken of voor natuur en landbouw. In deze nieuwe visie worden de Randstad en grote natuurgebieden ontlast, krijgen vitale landbouwgronden een beschermde status om de toekomst van het platteland en de voedselzekerheid veilig te stellen. En worden nieuwe groeiregio's aangewezen, wat tevens in het belang van een vitaal platteland is.

MUSTAFA AMHAOUCH

Vol inzetten op MKB-bank

We zetten alles op alles om ondernemers door deze tijd heen te helpen.

Na corona gaan zij een onmisbare rol spelen om onze economie weer op stoom te helpen. Dat betekent ook dat banken een rol moeten spelen en de kleine ondernemer voorzien in hun krediet-behoeftes. De grote systeembanken laten dit steeds vaker afweten. Het CDA knokt daarom voor de terugkeer van de coöperatieve MKB-bank. Een regionale bank die de ondernemers persoonlijk kent en bekend is met de regio. Een bank die zich concentreert op de relatief kleinere financieringen om de lokale bedrijvigheid te laten bloeien. Het beseft dat we dit niet alleen aan de grote jongens meer over kunnen laten begint nu ook in de kamer door te dringen: In december werd ons voorstel voor een MKB-bank kamerbreed gesteund. Dit betekent dat de basis nu is gelegd en we na de verkiezingen kunnen doorpakken, voor onze MKB ondernemers!

in heel Nederland en vragen constante aandacht. Op basis van mijn voorstellen wordt wetgeving aangepast. Inwoners moeten vooraf betrokken worden bij besluitvorming over wijzigingen in de acute zorg. Veel bestuurders van zorgorganisaties zijn daarvan nog niet doordrongen. Samen, landelijke en regionale politici, moeten we nu doorpakken en zorgen dat de inwoner inspraak heeft.

MARTIJN VAN HELVERT

Christenvervolgung

In Nederland heerst schaamte om voor christenen op te komen. De regering komt voor alle minderheden op, maar niet voor de grootste groep vervolgd:

Christenen. In 2017 heb ik onze fractiesecretaris gevraagd om een nieuw woordvoederschap in onze fractie: Christenvervolgung. Sindsdien heb ik vele voorstellen gedaan, zoals de Speciaal Gezant voor Geloofsvervolgung. Tevens heb ik een gebedsruimte in de Kamer geopend. Naast politieke hulp vragen christenen wereldwijd ook om ons gebed. Vindt u dat onze 'C' ook moet gelden voor geloofsgenoten in nood? Laat mij dan nu doorpakken.

RENÉ PETERS

Bestaanszekerheid

Bestaanszekerheid, gemeenschapszin en zingeving, daar gaat het om. Niet voor niets heb ik me hard gemaakt voor mensen met schulden of in armoede. En

voor jongeren in een moeilijke positie. Ik heb me hard gemaakt voor de doorontwikkeling van Sociale Ontwikkelbedrijven. Omdat ik vind dat iedereen een kans op eerlijk werk verdient. Werk is meer dan alleen bestaanszekerheid. Werk zorgt voor sociale contacten en biedt structuur en een zinvolle besteding van de dag. Bestaanszekerheid, gemeenschapszin en zingeving. Daar gaat het om. En nu doorpakken!

JULIUS TERPSTRA

Wonen

Er is woningnood in Nederland, met een tekort van 331.000 woningen dat steeds verder oploopt. Wat het CDA betreft wordt het hoog tijd dat de over-

heid zich weer serieus gaat bezighouden met een van haar kerntaken, namelijk volkshuisvesting. Iedereen moet kunnen rekenen op een betaalbaar dak boven het hoofd. Wonen is een sociaal grondrecht. Daarom pleit het CDA voor meer Rijksregie en een minister van volkshuisvesting en meer bouwlocaties. Het CDA wil de aankomende 10 jaar 1 miljoen nieuwe betaalbare woningen bouwen. Dat is keihard nodig. Een kwart hiervan is bedoeld voor starters, als gezonde startbasis voor het werkende leven. Zij komen er nu niet aan te pas. Daarnaast zet het CDA in op de bouw van meer gezamenlijke woonvormen zoals hofjes voor ouderen en stimuleren we tiny houses.

JOBA VAN DEN BERG

Zorg: beschikbaar, betaalbaar en bereikbaar

Zorg moet beschikbaar, betaalbaar en bereikbaar zijn, ongeacht waar je woont.

Helaas zien we dat de bereikbaarheid van met name de acute zorg - zoals de eerste hulp en de huisartsenpost – overal onder druk staat. De afgelopen jaren heb ik in de Tweede Kamer aandacht gevraagd voor de situatie in Lelystad, Hoogeveen, Stadskanaal, Winterswijk, Gennep, Scheemda, Woerdense Verlaat, Leiden, Tholen, Oldenzaal, Venray, Woerden, Venlo, Delfzijl, Amersfoort, etc. Kortom: de zorgen spelen

MEER LEZEN OVER ONZE KANDIDATEN?
CDA.NL/KANDIDATEN
MEER LEZEN OVER ONZE PLANNEN
VOOR EEN BETER NEDERLAND?
CDA.NL/VERKIEZINGSPROGRAMMA

INTERVIEW

Tekst **JP Colenbrander**
Fotografie **Leonard Walpot**

GEEN CORONAGENERATIE!

HARMEN KRUL EN HARRY VAN DER MOLEN

Hij noemt zich *dé* jongerenkandidaat en dat valt niet te ontkennen gezien zijn leeftijd. Harmen Krul (#21) is 26 jaar oud, officier bij de Koninklijke Marine en gemeenteraadslid. Harry van der Molen (#9) was voor hij Kamerlid werd wethouder in Leeuwarden en werkzaam op het ROC Friese Poort. **Wat gaan zij doen om er voor te zorgen dat er geen coronageneratie ontstaat? En houden ze het zelf wel vol in coronatijd?**

Krul: 'Ik heb het geluk dat ik door mijn werk bij defensie nog veel contacten heb en er op uit moet, het is natuurlijk een vitaal beroep. Ik merk wel een verschil met studenten en vrienden die ik heb. Natuurlijk ben ik ook hartstikke druk met de campagne!'

Van der Molen: 'Ik haal vaak veel energie uit spreekuur houden, dat ligt helaas stil. Die contacten met mensen mis ik heel erg. Maar ik kan nog naar Den Haag, dat moet ook vanwege vergaderingen.'

Een jaar geleden begon de coronacrisis, hoe ervaren jullie deze tot nu toe?

Van der Molen: 'Dit is ongekend, we zijn verrast. Een sprintje trekken lukt wel, maar een marathon lopen dat lukt maar weinig mensen en dat merken we nu wel. Toch zijn er ook lichtpuntjes, mijn oma van 91 heeft leren zoomen.'

Krul: 'We merken nu dat er maar heel weinig hoeft te gebeuren om onze vrijheid en gezondheid kwijt te raken. Maar we kunnen niet zeggen, we stoppen met de maatregelen, die keuze hebben we niet. Als we hier uit willen

komen dan betekent dat dat we nu moeten doorpakken met z'n allen.'

Veel jongeren zijn nu ongelukkig en eenzaam, liggen jullie er niet wakker van?

Van der Molen: 'Ik hoor dat studieresultaten teruglopen en sporten kan niet. Ook de vereenzaming neemt toe, je hoopt echt dat door vaccineren we het onderwijs in ieder geval na de zomer weer redelijk kunnen oppakken.'

Krul: 'Ik spreek veel vrienden van mij waar het minder goed mee gaat. Je zit als student op een kamer van 10 m², je bent nog in een fase waarin je een sociaal netwerk opbouwt of je hebt een baantje in de horeca en dit verdwijnt allemaal in een ruk. Voor veel jongeren is dit een uitzichtloze situatie. Het is zorgelijk wat de middellange termijn gevolgen zullen zijn voor deze generatie. Tegelijkertijd ontstaan er gelukkig veel initiatieven om wat te doen aan verbinding, saamhorigheid en onderlinge contacten.'

'Jongeren leren zich inzetten voor iets dat groter is dan hunzelf'

Harmen jij gaat de scheidslijn tussen jongeren onderling en jongeren en ouderen aanpakken, hoe wil jij deze generatie gaan verbinden?

'Een van de middelen om generaties te verbinden is de maatschappelijke dienstplicht; jongeren leren zich inzetten

COLUMN FERD

Volg Ferd op
twitter.com/ferdgrapperhaus

voor iets dat groter is dan hunzelf. Zo bouwen ze als het ware een brug richting de oudere generatie. Veel jongeren moeten lenen om te kunnen studeren. Vervolgens komen ze op een veel te flexibele arbeidsmarkt, ze rollen van stage naar traineeship zonder uitzicht op een vaste baan. En als je deze zaken toch op orde hebt, kom je op een bijna kansloze woningmarkt. Deze giftige cocktail, zorgde al voor weinig perspectief.

Ik wil deze problemen gaan oplossen door het leenstelsel af te schaffen en de door groei op de woningmarkt te stimuleren, zo bieden we jongeren weer uitzicht.'

Harry, jij bent altijd al tegen het leenstelsel geweest, wat gaat er verbeteren en welke andere zaken wil je aanpakken om de startpositie van jongeren te verbeteren?

Van der Molen: 'Er zijn nu groepen die niet gaan studeren omdat ze moeten lenen. Daarnaast heb je als je opleiding klaar is een enorme studieschuld, en je financiële positie is aangetast als je bijvoorbeeld een hypotheek wil afsluiten. Zowel in het vorige programma als in het huidige programma staan oplossingen voor de problemen die Harmen noemt. Een heel sterk punt in het verkiezingsprogramma als het om woningbouw gaat vind ik dat een kwart van de te bouwen woningen beschikbaar wordt gesteld aan starters.'

'Degenen die nu al praten over een verloren generatie zitten er naast'

Wat willen jullie onze CDA-leden meegeven?

Krul: 'De campagnevlam moet nu aan, het is nu de tijd om na te denken over oplossingen na corona. Daar hebben we een verkiezingswinst voor nodig!'

Van der Molen: 'Degenen die nu al praten over een verloren generatie zitten er naast. Als je een crisis doorkomt met een diploma of een baan, kan niets je stoppen.'

MEER WETEN?

Lees het verkiezingsprogramma over:

We schaffen het leenstelsel af

Maak vasten banen weer de norm

We bouwen 1 miljoen huizen in 10 jaar

Ga naar cda.nl/verkiezingsprogramma

River deep Mountain high

'River deep, Mountain high' was een machtige hit toen ik jong was. Daarin vroeg Tina Turner wanhopig om liefde. Want liefde overwint alles, zingt ze. Wat pijnlijk is: ze was destijds getrouwd met Ike Turner, die haar mishandelde en misbruikte. Maar ook de man die het lied schreef en produceerde, Phil Spector, onderdrukte zijn vrouw met geweld en intimidatie. Dit was in de jaren zestig. Maar geweld tegen vrouwen is er pijnlijk genoeg nog steeds.

Toen ik Minister werd nam ik mij voor om dat prominent op de agenda te krijgen. Natuurlijk, ik had al een behoorlijke stapel huiswerk. Maar ik vond ook dat ik misstanden in de samenleving moest aanpakken. Het Regeerakkoord had immers als motto: Vertrouwen in de Toekomst.

Mijn eerste beleidsbrief ging dan ook over het aanpakken van seksueel geweld en intimidatie. Ieder mens heeft het recht op lichamelijke integriteit, en daar maakt seksuele autonomie deel van uit. Iedereen mag in veiligheid eigen keuzes maken.

Vrouwen en meisjes zijn desalniettemin vaak het slachtoffer van seksueel geweld. Daarbij raakt het slachtoffer regelmatig in een shock, of is zo geïntimideerd dat ze niet meer kan of durft aan te geven dat de seksuele handelingen tegen haar wil zijn. Dit 'bevriezen' in intimiderende situaties is regelmatig aan de orde. Het blijft door een hiaat in ons recht tegenwoordig onbestraft.

Ik heb daarom na uitvoerig overleg met alle partijen uit het strafproces - slachtoffers, rechters, officieren van justitie, advocaten - een wetsvoorstel gemaakt om seks tegen de wil ook strafbaar te maken, als een slachtoffer niet haar wil kon of durfde te uiten, maar de dader behoorde te weten dat ze niet wilde. Ik hoop dat dat in een volgende kabinetsperiode ook echt wet wordt.

Lichamelijke integriteit is wezenlijk. Niemand mag die bij een ander aantasten. Het zal nog een wetgevingstraject vergen, maar dat moet kunnen lukken: River deep Mountain high, nietwaar. Echte inzet overwint.

TECHNOLOGIE ALS VERBINDENDE FACTOR

Tekst Ymkje van 't Riet

Als trainee bij de Europese Commissie zag Boudewijn Wijnands dat grote maatschappelijke problemen overal voor onrust in de samenleving zorgden. Mensen verloren hun baan, maakten zich zorgen over klimaatverandering, de huizen crisis of polarisatie. Korte termijn politiek pakte de problemen niet aan en de sociale sector kwam in de verdrinking. Wijnands zette zijn zorg over het oplossen van deze problemen om in actie. Een gesprek met een bevlogen ondernemer.

Boudewijn Wijnands (28) studeerde aan Oxford University, is co-voorzitter van CDA Amsterdam, actief in het campagne team van Wopke Hoekstra en CEO van Deedmob. Deedmob is het bedrijf dat hij in 2017 samen met zijn studievriend David Furlong startte. Een digitaal platform dat vrijwilligers koppelt aan mensen of organisaties die vrijwilligers nodig hebben op basis van innovatieve technologie, met als doel om de samenleving te verbinden.

Is je gevoel voor het belang van vrijwilligerswerk je van huis uit ingegeven? 'Ik heb wel vrijwilligerswerk gedaan. Ik ben mee geweest op kamp met kinderen met een beperking en ook op reis naar Lourdes met zieken. Mooie ervaringen. Maar ik wil niet de indruk wekken dat ik Deedmob ben gestart uit passie voor vrijwilligerswerk. We kunnen de grote maatschappelijke problemen van deze tijd niet aanpakken zonder de handen in elkaar te slaan. De vergrijzing, en dat geldt niet alleen voor Nederland maar ook voor andere landen, kunnen we dadelijk niet meer betalen en daar zullen we iets aan moeten doen. In Nederland wordt heel veel vrijwilligerswerk gedaan. Mensen willen iets goeds doen naast studie en werk. 7 miljoen Nederlanders doen een keer per jaar vrijwilligerswerk, meer dan 4 miljoen mensen meer dan 4 uur per maand. Daar zit ontzettend veel kracht. Met ons bedrijf willen we deze kracht bundelen en effectiever maken. Dat is mijn drijfveer.'

Inmiddels maken 6500 organisaties gebruik van het platform. Van grote bedrijven, gemeenten en maatschappelijke organisaties tot kleine buurthuizen. Iedereen kan gebruik maken van het platform. Bedrijven en gemeenten

betalen voor de service, lokale stichtingen nemen gratis deel. 'Wij creëren de mogelijkheid voor de ontmoeting van vraag en aanbod, het uitzetten van acties door onze partners zelf. Dat kunnen zij veel beter dan wij.'

Met één uitzondering: aan het begin van de coronacrisis zette het bedrijf de website coronahelpers.nl op. 'Hulpvragen en vrijwilligersaanbod worden aan elkaar gekoppeld. Boodschappen doen, eten bezorgen, medicijnen halen, noem maar op. Doordat wij ons platform klaar hadden staan konden we in deze beginfase heel snel schakelen.' Het initiatief bleef niet onopgemerkt. Premier Rutte en Koningin Maxima toonde hun interesse, en ook vanuit de Verenigde Staten en andere landen werd informatie ingewonnen.

'Met onze technologie kunnen wij lokale organisaties een zetje in de rug geven'

Technologie gebruiken om tot betere, flexibeler inzet van menskracht en samenwerking te komen. Bedrijven en organisaties weten vaak niet hoe dat moet. 'Wij kunnen hen daarbij ondersteunen. Organisaties krijgen een eigen platform, met een eigen uitstraling. Maar via onze technologie zijn de verschillende lagen wel verbonden. Zoekt bijvoorbeeld het Rode Kruis in Utrecht vrijwilligers dan is dit ook terug te vinden op het platform van andere organisaties.'

COLUMN ESTHER

Volg Esther de Lange
via estherdelange.nl

Het platform is veel meer dan een vacaturebank. Het biedt tools op gebied van matching en organisatie, maar heeft ook een analytische en signaleringsfunctie. 'Er zijn 1,5 miljoen mensen aangesloten op ons platforms. Onze partners beschikken over alle data van hun platform. Zo kunnen zij vraag en aanbod beter en efficiënter matchen, krijgen inzicht in vaardigheden en in hulpvragen in hun gemeente of organisatie, tot op postcodeniveau.'

'Met onze technologie kunnen wij lokale organisaties een zetje in de rug geven', vervolgt Wijnands vol enthousiasme. 'Het maakt het werk makkelijker, overzichtelijker en efficiënter, en er blijft meer tijd over voor persoonlijk contact. Mooi om te zien hoe onze partners dit oppakken.'

Deedmob groeit ook in het buitenland. 'We zijn actief in Nederland, Engeland en een beetje in de Verenigde Staten. In de County of Somerset, waar 1 miljoen mensen wonen, wordt in een aantal regio's onze technologie nu zelfs gebruikt om met inzet van verplegers vaccins toe te kennen.' Er is wereldwijd interesse, ook vanuit bijvoorbeeld Duitsland, India, Trinidad en Singapore. Doorgroeien ook in het buitenland is een toekomstdroom. 'Onlangs hebben we nog een interview gegeven voor de Franse televisie en er verschijnt een artikel bij de BBC. Met ons internationale techbedrijf proberen we wereldwijd impact te maken in de sociale sector.'

'Het is belangrijk dat we klaarstaan voor de grote maatschappelijke uitdagingen en elkaar daarbij zoveel mogelijk helpen. Ook in Europa. Waardevol om ervaringen te delen en van elkaar te leren, zodat iedereen er beter van wordt.'

Op jonge leeftijd kiezen voor het opzetten van een sociale onderneming, om zo te helpen bij het versterken van de samenleving. Al je spaargeld stoppen in je startende bedrijf en daar met hard werken een succes van maken. Het past bij het CDA-gedachtegoed. 'Veel CDA-leden zijn vrijwilliger bij een vereniging, stichting of in de politiek. En dragen daar ons gedachtegoed uit. Ben je actief bij een vereniging, stichting of kerk? Bezoek onze website deedmob.com eens, misschien kunnen we jou ook ondersteunen bij je werk.'

Europees doorpakken

Onze lijsttrekker trapte eind januari onze campagne af met een ronkende speech die ook in Brussel niet onopgemerkt bleef. Vanwege de stijl, de toon, maar ook gewoon om de harde feiten die Wopke benoemt.

En het bevestigt wat menig buitenlandse commentator al jaren schrijft over de Nederlandse premier: een belangrijke speler door zijn dienstjaren, die visie echter als iets slechts ziet en echte samenwerking schuwt. De Frankfurter Allgemeine plaatst in haar jaaroverzicht Rutte naast Orbán, beide als opportunisten die de Europese eenheid ondermijnen in plaats van versterken. Door op belangrijke momenten langs de zijlijn te blijven staan is veel van ons krediet verspeeld. En laten we eerlijk zijn: wie tijdens een Europees topperoverleg opzettelijk de biografie van Chopin gaat lezen gooit direct zijn eigen glazen in.

Het contrast met ons eigen geluid kan niet groter zijn. Het CDA gaat de verkiezingen in met een constructief programma waar we de komende jaren vooruit kunnen. Waar andere partijen om de hete brij heen draaien, benoemen wij man en paard: een gezond begrotingsbeleid, een stabiele bankenunie en het klimaatprobleem oplossen waar het hoort - in Europa. De partijen die zichzelf in Nederland als pro-Europees bestempelen pleiten op klimaatgebied juist voor een Nederlandse 'alleingang'. Het CDA slaat liever de handen ineen voor een voortvarende aanpak van het klimaatprobleem in Europa - met ambitie in 27 landen, maar zonder allerlei nationale extra regels en heffingen. Zo hou je het haalbaar en betaalbaar.

Deze Europese inslag hoeft ook niemand te verrassen: het CDA en haar voorgangers hebben altijd aan de basis gestaan van de Europese Unie. Als christendemocraten weten we dat er meer is dan markt en staat, ook op internationaal vlak. En daarom kunnen we trots zijn op onze lijsttrekker, die onze kernwaarden als rentmeesterschap, de rechtsstaat, gespreide verantwoordelijkheid en solidariteit ook in Europa doeltreffend verdedigt. Natuurlijk gaan we met Wopke voor de winst, als premierkandidaat. En dan wordt het ook in Europa "nu doorpakken"!

VOLKSPARTIJ ZIJN MOET JE DOEN

Tekst Ymkje van 't Riet

Inge van Dijk (#4) en Derk Boswijk (#14) zijn er klaar voor om in de Kamer aan de slag te gaan. Beiden zijn al actief in de politiek. Inge is wethouder in de gemeente Gemert-Bakel. Derk is fractievoorzitter in de Utrechtse Staten. Gemene deler: beide zijn échte volksvertegenwoordigers. 'Het CDA is een brede volkspartij en dat moeten we weer meer uitstralen.'

Waarom trekt het Kamerlidmaatschap? 'Ik ben al sinds mijn 24e actief in de politiek. Eerst lokaal en provinciaal en sinds 3 jaar als wethouder', zegt Inge. 'Ik ben ambitieus als het gaat om het behalen van doelstellingen. Ik merk de invloed van Den Haag op lokaal niveau. Soms word ik geremd in mijn werk door het beleid van het Rijk. In de coronacrisis zag je dat de regie overgenomen werd. Dat snap ik en ik denk ook dat het moet, maar kort daarna gebeurde het in Brabant met de nertsen weer. Dat triggerde mij. Ik wil heel graag op dat Haagse speelveld meedoen. Daarom besloot ik te solliciteren.'

'Bij mij ging het iets anders, zegt Derk. 'Ik heb het prima naar mijn zin in de Staten. Mijn werk is misschien zelfs nog niet af, maar ik zie om mij heen en als ik mensen spreek dat zij niet zoveel vertrouwen meer hebben in de politiek. Veel mensen plukken niet de vruchten die andere mensen wel plukken in de samenleving. Middelbaar opgeleiden en mensen met een laag inkomen zijn er niet op vooruitgegaan. Dat zijn de mensen waar ik mee op het MBO heb gezeten en dagelijks op de bouw mee op de steigers sta. Als ik zeg dat ik politiek actief ben voor het CDA, dan zeggen ze: 'maar jij spreekt onze taal'.'

'We mogen als CDA best wat brutaler zijn en zaken naar ons toetrekken'

'We zijn het gevoel dat we een brede volkspartij willen zijn een beetje kwijtgeraakt', vervolgt Derk. 'Het is goed om in de gaten te houden waar je voor staat. We moet proactief zijn. In de provincie Utrecht zijn we bijvoorbeeld begonnen met het organiseren van een boerenontbijt. In gesprek gaan, je kwetsbaar opstellen, daar begint het mee. Kijken hoever je komt. We mogen als CDA best wat brutaler zijn en zaken naar ons toetrekken. Een platform zijn voor

normale mensen. Zonder ze naar de mond te praten, want populistten zijn er al genoeg.'

'Dat zijn ingrediënten die je nodig hebt', beaamt Inge. 'Proactief zijn helpt. Ik ben trots op mijn lokale afdeling, op hoe wij politiek bedrijven. We hebben 11 van de 23 zetels. We gaan naar de mensen toe, tonen lef en durven bij initiatieven groot te denken. We moeten heel veel tijd investeren in mensen op straat en in het land. Duidelijkheid scheppen, duidelijk zijn. Ambitie hebben om weer volkspartij te worden. Draagvlak vinden voor ons verhaal. Mensen verbinden. Dat geeft energie. Ik snap dat het landelijk lastiger is dan lokaal, maar niet onmogelijk.'

'Investeren in contact met mensen kost heel veel tijd, maar het levert zó veel op', vervolgt Derk. Normaliter organiseren we veel fysieke bijeenkomsten, nu gaat dat natuurlijk even niet. Dat is jammer, maar het is niet anders. We maken er ook via de digitale weg het beste van. Samen met alle vrijwilligers.' 'De campagne is natuurlijk anders dan ik mij had voorgesteld', zegt Inge. 'Ik had er veel zin om de straat op te gaan. Het geeft altijd zoveel energie in de partij. Maar ik ben heel blij met mijn campagneteam dat vol enthousiasme aan de gang is.'

Energie en enthousiasme daar ontbreekt het beiden niet aan. Hoe zij het werk vol gaan houden? 'Sporten, dat geeft energie', zeggen zij beiden. Inge: 'Sporten daar maak ik tijd voor, ik heb het gewoon nodig. Ik heb na een sportblessure 12 jaar geleden 2 jaar lang moeten revalideren, daarom is mijn garage verbouwd tot sportschool.' Derk lacht: 'Die garage ben ik wel jaloers op. Die staat nog op mijn wensenlijstje. Ik heb een abonnement bij een sport-schoolketen, normaal ga ik dan sporten langs de route waar ik moet werken. Nu loop ik elke dag hard.'

Ze stappen een nieuwe wereld in. 'Het is aan ons om er iets moois van te maken.'

Verdiepen, vernieuwen, verbreden. Deze drie woorden vormen het motto van partijvoorzitter Rutger Ploum. In iedere editie van het ledenblad deelt hij een pluim uit aan bijvoorbeeld een afdeling, fractie, provincie, netwerk of CDA-er die iets opvallends doet.

DE PLUIM VAN **PLOUM**

*Verdiepen
Vernieuwen
Verbreden*

DE WEG NAAR TK2021

Op 16 januari was het zover: het verkiezingsprogramma werd vastgesteld, de kandidatenlijst werd bekrachtigd en Wopke Hoekstra werd tot onze lijsttrekker gekozen. Met Wopke en zijn #teamCDA vertellen wij de kiezer ons verhaal voor een beter Nederland om hen te overtuigen op ons te stemmen.

We gaan nu van start met de campagne. Er is het afgelopen jaar heel veel werk verzet. Mijn Pluim in het ledenblad van december gaf ik daarom al aan Heleen Herbert, voorzitter van de vertrouwenscommissie, en Ben Knapen, voorzitter van de programmacommissie. En in hen aan hun commissies.

Het past hier ook om u, onze leden, te noemen en bedanken. In de lokale ALV's heeft u gestemd over de

concept kandidatenlijst en gediscussieerd over het concept verkiezingsprogramma. U hebt vele amendementen ingediend om ons verhaal op voor u belangrijke punten nog beter te maken. Tijdens het verkiezingscongres heeft u het programma vastgesteld en de kandidatenlijst bekrachtigd. En u heeft onze lijsttrekker gekozen. Dank voor uw onmisbare betrokkenheid en steun.

Op 1 februari zijn liefst 21 mappen met 8000 (!) ondertekende pagina's door onze in totaal 367 (staartlijst) kandidaten overgedragen aan de Kiesraad. Dit betreft onze kandidatenlijsten voor de 20 kieskringen. Zonder deze stap van registratie is deelname aan de verkiezingen onmogelijk. Een cruciale stap dus op weg naar de Tweede Kamerverkiezingen. We hebben daarmee de meeste regio-kandidaten op de lijst staan van alle politieke partijen.

Daar mogen we best trots op zijn!

Onder leiding van Wopke Hoekstra, alle kandidaten en campagneleider Raymond Knops en zijn team gaan wij Nederland nu verrassen met een originele, creatieve en verrassende campagne.

Er is in de voorbereidingen voor de Tweede Kamerverkiezingen op alle genoemde onderdelen, ook achter de schermen, heel veel werk verzet.

'Er is heel veel werk verzet'

Het is een enorm druk jaar geweest. Daardoor moesten we als bestuur niet-aflatend een extra beroep doen op onze medewerkers van het partijbureau. Ook in voor hen steeds bijzondere omstandigheden staan zij altijd klaar. Chapeau voor de manier waarop zij al het werk hebben opgepakt.

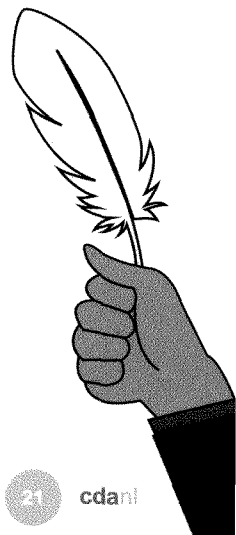
DE PLUIM GAAT NAAR ...

UIT WAARDERING REIK IK DE PLUIM DEZE KEER MET VEEL PLEZIER UIT AAN ONZE MEDEWERKERS VAN HET PARTIJBUREAU. ENORM BEDANKT VOOR ALLE INZET!

'We zijn er klaar voor'

Partij-jurist Frank Dunsbergen op weg naar de Kiesraad om de lijsten in te dienen.

VERSLAG UIT DC

'AMERICA UNITED'

Tekst **Mirjam Sterk**
Fotografie **Sandy Verhoeve**

'Ik nam mijn kinderen mee om te laten zien hoe kwetsbaar democratie is'

Het was zaterdag 7 november. Dagen had ik voor de tv doorgebracht, hopen op een verkiezingsuitslag die maar niet kwam. Ik kende alle counties in de *swingstates* waar de stemmen nog geteld moesten worden inmiddels uit mijn hoofd. Het kon toch niet lang meer duren?

Mijn man opperde om richting het Witte Huis te gaan om daar de sfeer te proeven. Toen we op drie minuten loopafstand waren riep CNN Joe Biden uit tot de winnaar van de verkiezingen. Auto's begonnen te toeteren, mensen juichten. Snel stroomden de straten vol met uitzinnige mensen, de champagnekurken knalden, gejuich en muziek was overal.

Washington D.C. haalde opgelucht adem. Er kwam een einde aan vier jaar polarisatie en leugens. Amerika koos voor fatsoen. Vanaf nu kon het alleen maar beter gaan. President Trump had dan wel geclaimd dat de verkiezingen 'gestolen' waren. Nu zou dat wel snel herroepen worden. Dachten we.

Soms hoop je iets tegen beter weten in.

Want na dat enorme feest – het leek wel Koninginnedag, met alle gekke uitdossingen en drank – ging het gewoon verder. De president en met hem zo'n beetje de hele Republikeinse partij bleven de hakken in het zand zetten.

De opluchting maakte plaats voor verbijstering en woede bij mijn Amerikaanse vrienden. Niet eens zozeer over de president, maar vooral over de houding van Republikeinen. Want hoewel veel van mijn vrienden Democraat zijn, zijn veel van hun vrienden Republikein. 'Onbegrijpelijk'.

Er leek een lichtpuntje. Omdat de uitslag voor de senaatszetels in Georgia *too close to call* was, moest opnieuw gestemd worden op 5 januari. Zo ontstond een kans voor de Democraten om naast het Huis en de president ook de Senaat in handen te krijgen. Zo zou president Biden zonder veel tegenstand zijn plannen kunnen doorvoeren. In Washington telde men de dagen af.

President Trump's bewering dat er fraude was gepleegd hield geen stand bij de rechtbanken en hielp ook niet om Republikeinen naar de stembus te krijgen. Het Congres kwam in handen van de Democraten. De spanningen bleven toenemen. Geruchten gingen dat milities als de *Proud Boys* naar D.C. zouden komen. Trump had hen eerder gevraagd *stand by* te staan. Dat leken ze serieus te nemen.

De volgende dag, 6 januari, zou het Congres de verkiezing van Joe Biden als 46^e president van Amerika vaststellen. Daarom organiseerde Trump-stemmers juist op die dag een demonstratie. Vanwege de aanhoudende dreigingen van geweld ontraadde de burgemeester van D.C. iedereen naar het centrum te komen.

In D.C. waar slechts vier procent op Trump heeft gestemd, krijg ik zelden de kans om Trump-aanhangers te zien. Vriendinnen verklaarden me voor gek. Maar mijn journalistieke nieuwsgierigheid won. Nu kon ik ze spreken.

Dus reisde ik 's ochtends met de metro naar de *National Mall*, waaraan onder andere het Witte Huis en het Capitool liggen. Er stond een felle koude wind. Op het veld bij het *Washington Monument* was het druk. Mannen met MAGA petjes, allerlei vlaggen, gezinnen met kinderen.

Ik sprak met *Swampman*, een oudere man die in de moerassen van Virginia woont. Vandaag was hij voor het eerst in zijn leven in D.C. 'Hij heeft voor ons gevochten, nu moeten wij er voor hem zijn!'. Hij werd emotioneel toen hij vertelde over zijn angst dat zijn kleinkinderen zijn Amerika niet meer zouden kennen. Hij was duidelijk een aanhanger van allerlei samenzweringstheorieën. Het veld stond vol met mannen en vrouwen zoals hij.

De sfeer sloeg om toen de president het podium oplom. Hij zweepte de massa op met zijn gebruikelijke retoriek. 'We zullen niet toegeven. We gaan naar het Capitool.' Aangemoedigd vertrokken mensen richting het Capitool. Ik besloot mee te lopen. Onderweg haakten sommigen af, anderen liepen vastberaden door. Ik zag rugzakken met helmen eraan, veel mensen in camouflagekleding, en mannen met *walkie-talkies*. Iemand deed zijn kogelvrije vest aan en een ander liep langs met een pitbull aan de lijn. De sfeer werd grimmiger. We hoorden knallen, die later traangas bleken te zijn.

'De opluchting maakte plaats voor verbijstering en woede bij mijn Amerikaanse vrienden'

Toen een vrouw ons vertelde dat demonstranten het Capitool waren binnengedrongen besloten we richting de metro te gaan. Onze telefoons hadden weer bereik. Ze stroomden vol met bezorgde berichtjes van vrienden en familie. Ondertussen reed een niet aflatende stroom politie auto's en busjes ons voorbij met loeiende sirenes.

In de metro vroeg ik twee Trump-stemmers hun mening over de bestorming. 'Geweld is nooit goed', zei de ene.

De andere vergoelijkte het met 'ze willen alleen aandacht' om vervolgens door te gaan over Antifa, de extreem linkse groepering die volgens hen het echte probleem is.

De bestorming van het Capitool had een hoge symbolische waarde. Capitol Hill is een soort heilige grond. Amerika was in haar ziel geraakt.

De dagen erna veranderde de stad in een niet te nemen vesting. Elke dag nieuwe hekken, meer politie en soldaten en controleposten. Waar waren die op 6 januari? 25.000 leden van de *National Guard* stonden nu paraat. De stad was op oorlogssterkte gebracht.

Ik nam mijn kinderen mee om te laten zien hoe kwetsbaar democratie is. Dat het nooit vanzelfsprekend is, zelfs niet in een Westers land.

De ochtend van de inauguratie waar we halsreikend naar hadden uitgekeken, brachten we niet feestend op de *Mall* door. Met ingehouden adem zaten we voor de televisie. We zagen een prachtige ceremonie, een verbindende toespraak, een hoopvolle dichteres. Maar ik vroeg me af of het genoeg is. Deze samenleving is zo verdeeld, zo beschadigd. Ik las net dat de hekken misschien nog jaren om het Capitool en het Witte Huis blijven staan. Het motto van de inauguratie was *America United*. Voorlopig is Amerika meer verdeeld dan ooit.

Mirjam Sterk woont tijdelijk in Washington DC vanwege het werk van haar man.

MEER LEZEN?
MIRJAM STERK SCHRIJFT REGELMATIG
OP HETANDEREAMERIKA.NL

VROUW & POLITIEK

**MONA KEIJZER &
MARIEKE NASS**

Tekst Irene Janssen en Marlies Welschen

Foto Leonard Walpot

Mona Keijzer (#7) en Marieke Nass (#30) zijn beide kandidaat voor de Tweede Kamer. Een mooi moment om deze senior en junior politica op weg naar 17 maart te ontmoeten. Irene Janssen en Marlies Welschen gingen met hen in gesprek.

Mona draait al heel wat jaren mee in de politiek. Van oudsher is zij advocaat. Sinds 2007 actief in de lokale Volendamse politiek en na 5 jaar in de Tweede Kamer is zij op dit moment staatssecretaris.

Mona zet zich enorm in voor meer vrouwen in de politiek en op hoge posities in het bedrijfsleven. Om die reden heeft ze ook in de media meerdere malen aangegeven dat een plekje iets lager op de lijst oké is voor haar als ze daarmee jong vrouwelijk talent de ruimte geeft.

Marieke Nass is met haar 27 jaar de jongste vrouw op de lijst voor de Tweede Kamer. In het dagelijks leven ook advocaat én lokaal actief, net als Mona destijds. Op haar 20e stond Marieke al op de lijst in haar eigen gemeente Gulpen-Wittem. Ze werd met veruit de meeste stemmen

*Een lokale afdeling
kan niet meer
aankomen met
'we kunnen ze
niet vinden'*

gekozen en kon meteen aan de slag als fractievoorzitter. Dat is zij na zeven jaar nog steeds. Daarnaast is ze nu zes jaar advocaat. Marieke: 'Ik ben er dus wel klaar voor!'

*Marieke: 'Soms zul je
vrouwen nog een keer
extra moeten benaderen'*

Beide vrouwen zijn ambitieus, pakken hun kansen en trekken zich in die zin niet zo veel aan van wat anderen daarvan vinden. Een andere overeenkomst is dat ze beiden uit een hechte familie komen waarin ze van jongs af aan al meedraaien in het familiebedrijf. Mona geeft aan: 'Ik ben opgevoed met 'je kunt het' in plaats van 'kun je dat wel?'. Met haar rijbewijs net op zak werd zij door haar vader in een grote bestelbus op pad gestuurd om ergens in het zuiden van het land een bestelling af te leveren. 'Je hebt je rijbewijs toch?', zei hij toen Mona toch wat aarzelend reageerde. Dit voorbeeld van het geven van vertrouwen heeft haar gevormd voor de rest van haar loopbaan.

Marieke runt samen met haar vader, moeder en broers een advocatenkantoor.

Wat maakt jullie succesvol? Marieke: 'Ten eerste doe ik wat ik gewoon heel graag doe. Daardoor blijf ik dicht bij mijzelf. Verder zijn rolmodellen heel belangrijk. Zo is Mona voor mij een rolmodel. Ze is staatssecretaris en deed - als enige vrouw - mee aan de lijsttrekkersverkiezing.'

'Onverschrokkenheid', zegt Mona. 'Naar voren stappen als er een kans voorbij komt. Dus ook bij twijfel. Je hebt lef nodig. Zoek mensen om je heen die je dat duwtje geven om de kans te pakken.'

Mona: 'Zoek mensen om je heen die je dat duwtje geven om de kans te pakken'

'Heb jij nog tips voor mij?', vraagt Marieke aan Mona. Mona: 'Volgens mij doe je alle dingen goed. Je stapt naar voren, toont lef en je blijft bij jezelf. Dat zijn, naast talent uiteraard, heel belangrijke ingrediënten voor succes.'

Ook Marieke zelf is natuurlijk een rolmodel binnen het CDA. Ze is immers jong én vrouw. Als jonge vrouw wil ze andere CDA-ers en CDJA-ers motiveren om politiek aan de slag te gaan. Ook lokaal.

Los van de rol die vrouwen mogen pakken, zullen ook onze afdelingsbestuurders iets moeten doen. 'Soms zul je vrouwen nog een keer extra moeten benaderen', zo is de ervaring van Marieke in haar eigen gemeente Gulpen-Wittem. Mona beaamt dat: 'Bovendien moeten afdelingen ook zorgen voor een selectiecommissie die uit mannen en vrouwen bestaat. 'Ik gun mijn schoondochters de kansen die mijn zonen ook hebben, daarmee moeten we niet nog een generatie wachten!'

Mona: 'Nu doorpakken geldt ook voor de gemeenteraadsverkiezingen volgend jaar. Een lokale afdeling kan niet meer aankomen met 'we kunnen ze niet vinden.'

COLUMN MARLIES

*Marlies Welschen is
voorzitter van het CDAV*

GELIJKWAARDIGHEID VAN VROUWEN EN MANNEN

De eerste aanzet daartoe lijkt te zijn gegeven. Tijdens het congres heeft het CDA alle amendementen van het CDAV overgenomen. Daarmee geeft het CDA een belangrijk signaal af. De lijsttrekker en het bestuur gaven al aan te willen uitstralen dat het belangrijk is om de gelijkwaardigheid van vrouw/man verder te brengen. Daarom kreeg het amendement van het CDAV: 'Wij willen een overheid die recht doet aan de gelijkwaardigheid van vrouwen en mannen. De overheid schept hiervoor de voorwaarden en stelt beleid bij wanneer blijkt dat de gelijkwaardigheid op het terrein van economische en politieke besluitvorming onvoldoende gerealiseerd wordt. Dit geldt bijvoorbeeld voor het instellen van een quotum', dat eerder het preadvies 'niet overnemen' kreeg alsnog een positief preadvies. Het bestuur voorzag het amendement zelfs van een warme aanbeveling.

Dat noem ik doorpakken. De daad bij het woord voegen.

Samen met de andere amendementen over: het samen bewust afspraken maken over de verdeling van arbeid en zorg (waarbij ook de economische zelfstandigheid van vrouwen wordt gestimuleerd), de gelijke beloning van mannen en vrouwen, een nieuwe regeling voor kinderopvang en de actieve aanpak van arbeidsmarktdiscriminatie, geeft het CDA blijk van een hedendaagse visie op emancipatie. En dat is nodig.

De gelijkwaardigheid van mannen en vrouwen draagt namelijk bij aan de kwaliteit van besluitvorming, het versterkt de economie én het versterkt de democratie. Het algemeen belang dus.

En het CDA had daar nog wel een slag te maken. Alleen de samenleving oproepen werk te maken van gelijkwaardigheid is niet voldoende. Daarnaast is ook de moed nodig hebben om wetgeving te maken. Die weg lijkt nu te zijn ingeslagen.

Hierdoor verricht het CDA de samenleving niet alleen een grote dienst. Het CDA presenteert zich ook als moderne partij. Met een lijsttrekker die gelijkwaardigheid en diversiteit actief uitdraagt. Nu doorpakken!

Wil je het hele gesprek terugluisteren?

Ga naar jouw favoriete podcast app en zoek Changemakers podcast of ga direct naar www.irenejanssen.nl/podcast en luister de hele podcast af.

JOJANNEKE UIT DE PROSTITUTIE

VANAF 2 MAART OM 21:15 OP

#GELOOFINRECHTDOEN

GODS LIEFDE IS VOOR IEDEREEN. DAAROM DELEN WIJ VERHALEN VAN ÉCHTE MENSEN OVER HET ECHTE LEVEN. VERHALEN DIE GAAN OVER HET GELOOF. MAAR OOK OVER BELANGRIJKE THEMA'S IN HET PUBLIEKE DEBAT. DIE PRIKKELEN, HOOP GEVEN EN VERBINDEN. DIE ERTOE DOEN. ONTHOUDEN WORDEN EN INSPIREREN.

WIJ KUNNEN DIT MEDE DOEN DANKZIJ HET GELD DAT WIJ KRIJGEN VAN ONZE GIFTGEVERS. IEDERE BIJDRAGE IS WAARDEVOL. GA NAAR EO-ACTIES.NL EN HELP OOK MEE.

eo

KOKEN

Kijken of koken. Deze keer deelt Tweede Kamer-kandidaat Mustafa Bal zijn favoriete halal recept met u.

KOKEN MET
MUSTAFA BAL

Tekst Ymkje van 't Riet

Mustafa Bal: 'Naast sporten zijn koken en eten mijn grote hobby.

Thuis ben ik opgegroeid met een keuken die 24/7 open was.

Eten is vanuit de Turkse cultuur niet aan bepaalde tijden gebonden. Bij een Turkse maaltijd gaat het niet alleen om het eten. Een maaltijd begeleidt een gezellig samenzijn met familie en vrienden en is een uiting van gastvrijheid.

Mijn moeder kookt standaard iets meer want er kan altijd iemand spontaan langskomen. Het tonen van gastvrijheid is belangrijk. Een gast, verwacht of onverwacht, moet iets goeds te eten en te drinken aangeboden krijgen. Dankzij de kookkunsten van mijn moeder ben ik dol op eten en kook ik ook graag voor anderen.

Mijn favoriete gerecht is Köfte, Köfte is een traditioneel Turks ovale gehaktbal met veel kruiden en knoflook. Als ik gekookt heb eten mijn vrienden graag mee!

KÖFTE (TURKSE GEHAKTBAL)

Ingrediënten (3 personen)

- 500 gram rundergehakt (Halal)
- 1 zakje Köfte kruiden (bij de Turkse groenteboer)
- 1 bolletje knoflook (mag ook minder)
- 1 geraspte ui
- 1 ei
- Snufje peper en zout (naar smaak)
- 2 eetlepels olijfolie
- Fijngesneden peterselie
- 150 gram paneermeel

Bereidingswijze

Meng het gehakt met de fijngemalen knoflook. Voeg de geraspte ui, 1 zakje Köfte kruiden, 1 ei, snufje peper en zout, 2 eetlepels olijfolie, peterselie, 150 gram paneermeel toe en kneed het geheel heel goed (hoe langer hoe beter).

Na het kneden laat je het gehakt voor minimaal 30 minuten staan in een afgesloten zak, zo trekt de smaak goed in. Maak vervolgens kleine ovale balletjes en druk deze plat. Verhit een pan en bak vervolgens de Köfte op laag vuur aan beide kanten bruin en gaar.

Köfte is heerlijk met tzatziki en rijst, patat of brood.

Afiyet olsun (eet smakelijk)

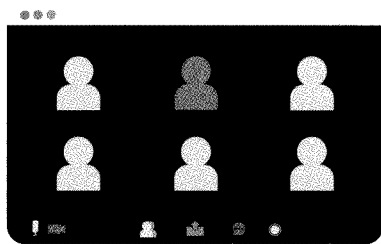

VANUIT DE ORGANISATIE PARTIJNIEUWS

- cda.nl
- kiescda
- cdavandaag
- cdavandaag

HELP MEE MET LEDENWERVING

ZIN IN EEN ONLINE MEET & GREET MET ÉÉN VAN ONZE KAMERLEDEN?

Kent u mensen die mee willen bouwen aan een beter Nederland? Stuur ze deze link: cda.nl/word-lid en maak ze lid voor 17 maart.

Als dank krijgt u een unieke, online meet & greet met één van onze kamerleden.

Het eerste jaar kost het lidmaatschap slechts € 19,95. De persoon die u heeft geworven moet uw naam en e-mailadres invullen op het aanmeldformulier bij 'lid is geworven door'.

HELPT U MEE?

Meer info bij Carina Hoff per mail carina.hoff@cda.nl of telefoon 06 24 22 40 30.

MEER POSTERS OF FLYERS NODIG?

Interesse in meer posters van Wopke of in flyers met onze plannen voor een beter Nederland ga dan naar de webwinkel.

De posters van Wopke zijn nu al in verschillende maten te krijgen. De flyers zijn vanaf eind februari beschikbaar. Posters en flyers zijn gratis, u betaalt alleen de handelings- en verzendkosten.

Ga naar webwinkel.cda.nl/

CAMPAGNE UITZENDBUREAU ACTIEF. DOE MEE!

Bent u (of kent u) een enthousiaste CDA-er die graag wat uurtjes vrij wil maken om de campagne op rolletjes te laten lopen?

Stuur dan een mail aan uitzendbureau@cda.nl met uw naam, telefoonnummer, woonplaats en benoem waar je graag mee wilt helpen. Denk hierbij bijvoorbeeld aan meehelpen bij digitale meetings, belacties of het ophangen van reclameborden.

DONEER NU

Uw steun is voor ons onmisbaar. Elk bedrag is welkom. Met uw donatie kunnen wij zoveel mogelijk mensen bereiken en overtuigen van ons verhaal voor Nederland.

U kunt uw donatie overmaken op bankrekeningnummer NL32 INGB 0000102555 t.n.v. CDA Verkiezingen

U kunt ook een donatie doen via de website www.cda.nl/doneren

Samen gaan we op weg naar een mooie uitslag op 17 maart 2021!

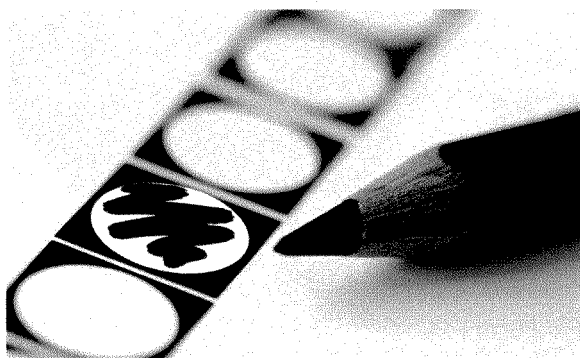
Heel veel dank voor uw steun

COLUMN ANK

Volg Ank Bijleveld op
twitter.com/MinBijleveld

Veilig stemmen

WIST U DAT?

- als u liever niet kunt of wilt stemmen op het stembureau u iemand kunt machtigen om voor u te stemmen. Hij of zij brengt uw stem tegelijkertijd uit met zijn of haar eigen stem. Bij deze Tweede Kamerverkiezingen mag iedere stemgerechtigde drie (3) volmachtstemmen uitbrengen.
- 70+ plussers vanuit huis kunnen stemmen. Het stembiljet kan per post worden teruggestuurd of worden afgegeven bij het gemeentelijk afgiftepunt.
- in alle gemeenten op 15 en 16 maart een aantal stembureaus open is waar kiezers die behoren tot een risicogroep hun stem kunnen uitbrengen.
- als u een lichamelijke beperking heeft en gaat stemmen in een stemlokaal het dan mogelijk is om op het stembureau hulp te krijgen bij het stemmen. Als u zelf hulp mee wilt meenemen is het advies om iemand uit uw huishouden mee te nemen.

**ALLE INFORMATIE OVER HET
STEMMEN OVERZICHTELIJK
OP EEN RIJ STAAT OP**

WWW.ELKESTEMTELT.NL

Onze vrijheid beschermen

Wij staan vlak voor de verkiezingen op 17 maart. In Nederland kunnen wij in vrijheid onze stem uitbrengen en daar moeten wij blij om zijn. Die vrijheid is kostbaar en het is belangrijk ons dat te realiseren.

Deze week publiceerden de AIVD, MIVD en de NCTV het rapport Dreigingsbeeld Statelijke Actoren. Deze analyse biedt inzicht in welke nationale veiligheidsbelangen geschaad kunnen worden door statelijke actoren en op welke wijze dit kan gebeuren. Uit het rapport blijkt dat de dreiging die uitgaat van China en Rusland reëel is. Van Rusland weten wij bijvoorbeeld dat ze verkiezingen in de Verenigde Staten en andere westerse landen hebben beïnvloed. Er is ook veel interesse van China en Rusland in de vitale processen van Nederland zoals bijvoorbeeld ons elektriciteitsnetwerk en ons internet. Wij moeten daar als Nederlanders niet naïef in zijn.

In Litouwen, waar onze militairen met 250 mannen en vrouwen deel uitmaken van Enhanced Forward Presence (EFP), heb ik samen met Wopke gezien wat *fake news* doet met de beïnvloeding van vrije verkiezingen. Als onze militairen naar Litouwen gaan nemen wij bijvoorbeeld geen smartphone uit Nederland mee omdat het risico dat via deze smartphone nepnieuws wordt verspreid reëel is. Is die beïnvloeding ook in Nederland aan de orde, vroeg ik mij af na mijn eerste bezoek aan Litouwen toen ik mijn Iphone tijdelijk moest inruilen voor een oude Nokia? Het antwoord is onomwonden ja, ook hier in ons land is de verspreiding van *fake news* aan de orde. Verspreiding van ontwrichtende berichten via het internet gebeurt ook hier, maar vooralsnog is het inruilen van Iphone voor een Nokia hier niet aan de orde.

Wij als defensie beschermen wat ons dierbaar is, en voor mij is dat onze vrijheid, het kunnen zijn wie wij willen zijn en ook in vrijheid kunnen stemmen. Wij moeten ons realiseren hoe waardevol en belangrijk dit is. Dit is niet overal in de wereld vanzelfsprekend.

'JE MOET GEZIEN WORDEN'

LUCILLE ONTMOET WILLEM VERMEULEN

Tekst Ymkje van 't Riet

In december ontmoeten ze elkaar voor het eerst bij de opname van een filmpje voor op onze sociale media: Lucille Werner (#10) en Willem Vermeulen. Beiden woonachtig in het mooie Wijdemeren. Twee maanden later ging Lucille bij meneer Vermeulen langs om bij te praten over het CDA.

In Ankeveen is de schaatskoorts begonnen. Willem Vermeulen (84) is er druk mee. Hij heeft een weiland aan het begin van het dorp dat altijd als parkeerterrein dient als de schaatsgekte is begonnen. 'We proberen het sneeuwvrij te maken. Als we niets regelen, loopt het hele dorp hier vast. Er komen nu al mensen van verderop, maar het ijs is nog niet goed genoeg.'

Willem Vermeulen (84) is al 66 jaar lid, eerst van de KVP en later van het CDA. 'Als je ergens lid van wordt, dan ga je niet zwalken', zegt hij lachend. 'Meneer Vermeulen, waarom werd u lid?', vraagt Lucille. Vermeulen: 'Mijn vader nam mij mee naar de KVP toen ik 18 jaar was. Ik werd meteen actief, ging langs de deuren om de contributie op te halen. Toen nog een rijksdaalder. En posters plakken en borden zetten heb ik ook veel gedaan. Voor Lubbers wel drie keer. Je moet gezien worden, hè.' Nog steeds is meneer Vermeulen actief in zijn afdeling. Er gaat geen ledenvergadering voorbij zonder Vermeulen. 'De mop van Vermeulen' aan het eind van de ledenvergadering is een begrip. 'Bij de campagne voor de gemeenteraadsverkiezingen reed ik de kandidaten nog rond op de tractor met versierde wagen. Alle kernen langs.'

Lucille: 'Wat vindt u de grootste verandering?' 'Vroeger deed je gewoon mee met een politieke partij, het halve dorp was betrokken en mijn vrienden waren ook lid. Tegenwoordig doen jongeren dat niet meer.' De verkiezingen komen eraan. Vermeulen heeft goede hoop dat het goed zal gaan. 'Wopke is een goede trekker. Iedereen kent hem van het koffertje. Hij is betrouwbaar en komt aardig over. Ik hoop dat we lekker mee kunnen doen.'

'Een van mijn kernthema's is ouderen', zegt Lucille. 'Ik vind het heel belangrijk dat ouderen mee kunnen doen, ook op de arbeidsmarkt. In ons verkiezingsprogramma besteden wij ook aandacht aan eenzaamheid en nieuwe woonvormen. U bent nog jong van geest en heel actief, hoe kijkt u daar tegenaan?' 'Ik kom elke dag tijd tekort, dan ben je toch een gelukkig mens', antwoordt Vermeulen. 'Ik woon met mijn zoon op één erf. Dus dat is goed voor elkaar. Maar er zijn genoeg mensen, die alleen zitten en niemand zien. Ik ga zeker twee keer per week bij oudere mensen op bezoek. Niet voor mezelf, maar voor de ander. Ze zijn blij dat ik kom, 'dan horen we nog eens wat' zeggen ze dan. Je hoort alles als je veel langs de weg komt.'

'Als je ergens lid van wordt, dan ga je niet zwalken'

'Als ik in de Kamer zit wat kan ik dan voor u betekenen?', vraagt Lucille. 'Doe wat leuke dingen voor ouderen. Op gebied van wonen? Dat is eigenlijk nog een groter probleem voor jongeren. Het zou mooi zijn als er veel woningen bijkomen voor starters. En de bejaardenhuizen hadden niet weg gemoeten. Het ging eenzaamheid tegen. Koffiedrinken en een kaartje leggen, mensen hadden het gezellig met elkaar. Het is een goede zet als je daarmee aan de gang gaat.' 'Het sociale aspect is verdwenen, daar ga ik mee aan de slag', zegt Lucille. 'Het is ook goed om preventief met eenzaamheid bezig te zijn en te kijken welke woonvormen hierop aansluiten.'

'U gaat toch wel stemmen', besluit Lucille. 'Ik heb nog nooit overgeslagen', zegt Vermeulen. 'Weet u al wie u gaat stemmen?' 'Meestal op nummer 1.' 'Niet op 10?', vraagt Lucille. 'Dat kan ook wel een keer', lacht Vermeulen. Lucille: 'Mijn leus is: iedereen wordt gezien door de nummer 10.' Vermeulen: 'Dat is een hele goeie.'

DOE MEE!

OPLOSSING PUZZEL

Streep alle woorden weg. Van de letters die overblijven kunt u een woord maken.

Stuur uw oplossing vóór 24 maart 2021 naar redactie@cda.nl of CDA Redactie, Postbus 30453, 2500 GL Den Haag. Onder de juiste inzenders verloten wij vijf boekenbonnen van € 17,50. De oplossing van de vorige puzzel was 'Het CDA wenst een gezond nieuw jaar'.

De winnaars van de vorige puzzel zijn: Wim Hoogendoorn, Zegveld; Ivo Lipsch, Heerlen; mw. J. Mijnheer, Hoogeveen; Bindert de Vries, Emmeloord; mw. Clemens-Keijzer, Noordwijkerhout.

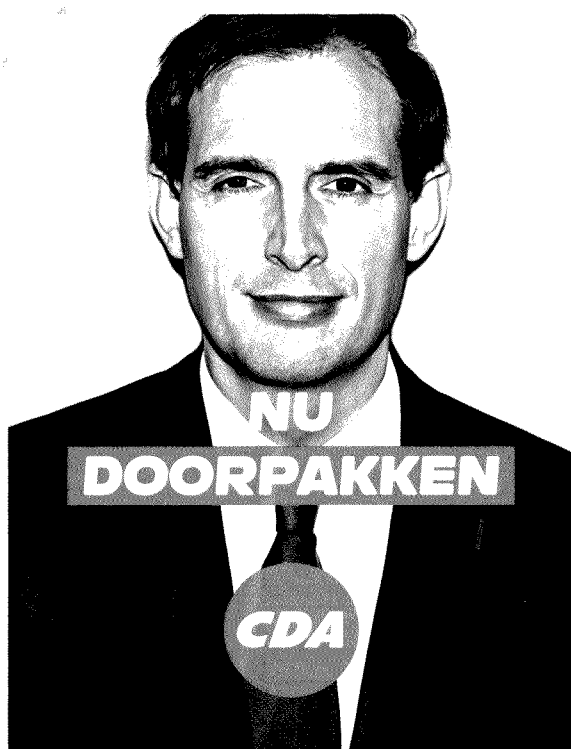

Z	D	W	N	E	P	P	A	L	K	W
G	E	E	I	D	O	O	L	T	O	P
N	B	T	D	G	R	A	S	O	A	E
I	A	N	E	L	E	N	N	E	J	N
G	T	S	I	L	I	P	N	K	K	G
I	A	B	U	W	L	H	O	P	A	A
T	B	D	O	A	U	H	F	O	M	P
H	O	O	A	R	M	E	P	W	E	M
C	J	T	O	E	R	R	P	E	R	A
A	S	A	T	D	O	E	K	K	R	C
M	U	S	T	A	F	A	L	E	N	S

- BORREL
- CAMPAGNE
- DEBAT
- FERD
- FORMULIER
- HILDE
- JOBA
- KAMER
- KLAPPEN
- LIJST
- MACHTIGING
- MUSTAFA
- PERS
- POTLOOD
- STEMHOKJE
- WINST
- WOONPLAATS
- WOPKE
- ZETEL

OPLOSSING:

WOPKE HOEKSTRA

HELPT U MEE?

HANG DE POSTER OP

Bij dit ledenblad treft u een poster, hang hem voor uw raam. Zo kleuren we de straten CDA-groen en laten we zien dat we achter Wopke en zijn #TeamCDA staan.

WORD SOCIAL MEDIA ADVISEUR

Download de app via www.cda.nl/social-media. Zo blijft u op de hoogte van het laatste nieuws. En kunt u ons helpen door de berichten te delen met familie, vrienden en bekenden. Zo bereiken wij steeds meer mensen met ons verhaal voor een beter Nederland.

SAMEN GAAN WE OP WEG NAAR EEN MOOIE UITSLAG OP 17 MAART!

DNPP

Nummer 2
Juli 2021

Voor de volgende generatie

ZIJ AAN ZIJ

werken aan herstel!

SPORT & POLITIEK:

de ideale combinatie?

REDACTIONEEL

Er is de afgelopen tijd veel gebeurd in het CDA. In het ledenblad besteden wij daar natuurlijk aandacht aan. De evaluatiecommissie Spies en de Taskforce Van Rooy hebben hun rapport opgeleverd. Rapporteur Richard van Zwol levert deze zomer zijn verslag op met betrekking tot een herkenbaar CDA-verhaal.

Op 11 september wordt een bijzonder congres gehouden. In het ledenblad treft u bij Partijnieuws de aankondiging aan, wij nodigen u van harte uit aanwezig te zijn. Met elkaar bouwen wij aan het CDA!

Wopke Hoekstra ontmoet CDJA-voorzitter Tom Scheepstra. Een mooi gesprek volgt met als rode draad het thema 'Voor de volgende generatie'. Met Derk Boswijk gaan wij op werkbezoek. Iedere vrijdag bezoekt hij een agrariër. De teller staat inmiddels op 100.

Met trots laten wij weten dat we in november de host zijn van het EPP Congress in Rotterdam. Wij geven u een kijkje achter de schermen van dit bijzondere evenement.

Een mooie mix van onderwerpen in deze zomereditie. Wij wensen u een goede zomer toe, met tijd voor rust en ontspanning.
Veel leesplezier!

COLOFON

JULI 2021

Jaargang 17
Nummer 2

CDA.nl is een uitgave voor de leden van het CDA. De uitgave wordt drie keer per jaar verspreid in een oplage van ongeveer veertig duizend exemplaren. Leden ontvangen het tijdschrift gratis.

Uitgever CDA Bureau, Postbus 30453, 2500 GL Den Haag
070 3424888
redactie@cda.nl
cda.nl

Hoofredactie Thijs van Veghel

Eldredactie Ymkje van 't Riet

Redactie Johannes Besteman, JP Colenbrander, Klaasjan de Jong, Herbert Klinkvis, Willem Kruijthof, Bert Sonneveld, Barend Tensen

Vergeving Mirella Roor

Fotografie EPP, Gemeente Den Haag/ Henriëtte Guest, Leonard Walpot

Drukwerk Vellendrukkerij BDU, Marconistraat 29, 3771 AM Barneveld

Voor informatie over uw lidmaatschap van het CDA kunt u contact opnemen met de CDA ledendesck: Postbus 30453, 2500 GL Den Haag of per e-mail: **leden@cda.nl**

Niet alle artikelen in dit tijdschrift vertolken noodzakelijkerwijs de standpunten van het CDA of van de redactie. Alle bijdragen in **CDA.nl** zijn beschermd door het auteursrecht. Uit deze uitgave mag daarom niets op enigerlei wijze worden overgenomen zonder voorgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. De redactie kan niet verantwoordelijk worden gesteld voor ongevragee toegezonden beeldmateriaal of kopij. **CDA.nl** wordt gedrukt op milieuvriendelijk houtvrij papier en verzonden in natuurvriendelijk afbreekbaar pe-folie.

Dialectaler: Tussen het drukken en verspreiden van het ledenblad zitten 10 dagen, daardoor kan de actualiteit tussentijds wijzigen.

INHOUDSOPGAVE

3	Column Wopke Hoekstra
4	De ontmoeting; Wopke Hoekstra en Tom Scheepstra
7	Bericht van Marnix van Rij
8	Zij aan zij werken aan herstel!
9	Column Esther de Lange
10	Op weg naar GR2022
12	De teller staat op 100
14	Het CDA host het EPP Congress
16	Sport en politiek: de ideale combinatie?
18	Social Media
20	Maidenspeeches: een positieve manier van ontgroening
24	Vrouw en politiek
25	Column Willemien
27	Koken met Hilde Palland-Mulder
28	Partijnieuws
30	Column Mirjam
31	Zomerpuzzel
32	De vakantie van onze Europarlementariërs

**COLUMN
WOPKE**

*Wopke Hoekstra is
politiek leider van het CDA*

Zij aan zij werken aan herstel

De afgelopen weken sprak ik velen van u in digitale sessies, samen met interim-partijvoorzitter Marnix van Rij. En hoewel we er hoogstwaarschijnlijk allemaal naar uitkijken om elkaar weer in het echt te zien, was het goed om zo met u in gesprek te kunnen gaan.

We hebben als partij geen eenvoudige maanden achter de rug. De gesprekken tijdens de sessies waren vaak heel eerlijk en glashelder. Zaterdag 10 juli presenteerde Liesbeth Spies namens haar commissie het evaluatierapport over het afgelopen jaar. De conclusie dat het CDA deze verkiezingen van zichzelf verloren heeft, is pijnlijk maar terecht. Het rapport is een duidelijk appèl op alle CDA'ers om gezamenlijk, zij aan zij, de schouders eronder te zetten en de aanbevelingen om te zetten in daden. We zullen weer als één team moeten opereren en ik kijk ernaar uit om daar met onze fractie aan bij te dragen.

Eén van de aanbevelingen van Spies is om verder te werken aan ons inhoudelijk verhaal. Dat dit energie zal geven om samen sterker uit deze tijd te komen, blijkt wel uit de vele positieve reacties op het verhaal van Kamerlid Derk Boswijk. Hij presenteerde deze maand een nieuw perspectief voor de landbouw. Zijn perspectief is een eerlijk, christendemocratisch verhaal met échte oplossingen. Wij zullen als partij altijd naast boeren blijven staan. Tegelijkertijd nemen we onze verantwoordelijkheid wanneer het gaat om de stikstofproblematiek. De komende tijd zullen we met meer van dit soort perspectieven moeten laten zien hoe belangrijk ons verhaal is voor de toekomst van Nederland.

'Laten we positiviteit uitstralen in houding en gedrag, onze waarde(n)volle christendemocratische boodschap verdient dat.' Met die woorden sloot Liesbeth Spies haar presentatie af en die woorden onderschrijf ik van harte. Ik kijk ernaar uit om met alle CDA'ers aan de slag te gaan. Voor onze partij én voor Nederland. Omdat ons verhaal dat verdient. Ik wens u een fijne zomer.

DE ONTMOETING ...

WOPKE HOEKSTRA & TOM SCHEEPSTRA

Voor de volgende generatie

Tekst Ymkje van 't Riet
Fotografie Leonard Walpot

CDANL

'Wij trekken aan dezelfde kant van het touw', zegt Wopke Hoekstra aan het begin van het gesprek. 'De volgende generatie is de generatie die het vaakst vergeten wordt.' Tom Scheepstra, sinds 22 mei voorzitter van het CDJA: 'Eens, juist daarom moet het CDJA ervoor zorgen dat onderwerpen die jongeren bezighouden meer op de politieke agenda komen.'

orige week was er daarom al een gesprek tussen Wopke Hoekstra en het voltallige CDJA-bestuur. De heren kijken terug op een goede ontmoeting.

Wopke: 'Belangrijk om in contact te blijven, de plannen van het CDJA te bespreken en elkaar te versterken.'

JONG GEÏNTERESSEERD IN POLITIEK

Tom was al jong geïnteresseerd in politiek, op de middelbare school al volgde hij het nieuws en

leerde hij debatteren. Tom: 'Het CDA is een partij van het constructieve midden. De individualisering van het liberalisme is naar mijn idee teveel doorgeschoten. Aan de andere kant: niet alles hoeft door de overheid opgelost te worden als veel initiatieven ook vanuit de samenleving komen. Vanaf het moment dat ik lid werd ben ik actief geworden. Ik help graag mee in plaats van aan de zijlijn te blijven staan kijken.'

'Ik was al jong geïnteresseerd in nationale en buitenlandse politiek', vertelt Wopke. 'Van huis uit heb ik meegekregen dat het belangrijk is om betrokken te zijn bij de samenleving, of dit nou bij een kerk, sportclub of andere vrijwilligersorganisatie is. We hebben allemaal een dubbele verantwoordelijkheid. In de eerste plaats is dat de verantwoordelijkheid voor onszelf. Maar van wie dat kan, vragen we meer. Verantwoordelijkheid nemen voor datgene wat groter is dan onszelf. Voor onze naasten, voor de samenleving. Dat zit wat mij betreft in het DNA van onze partij.'

'Ik heb altijd geprobeerd actief jongeren te betrekken bij de politiek', vervolgt Wopke. 'Bijvoorbeeld door het geven van gastlessen, dat vind ik hartstikke leuk om te doen. Natuurlijk is het evident dat alle generaties van belang zijn, maar de jongeren worden daarbij te vaak vergeten. De jeugd heeft de toekomst, dat klinkt misschien cliché maar het is wel waar.'

FORMATIE

In Den Haag is de formatie aan de gang.

Het verhaal wat jij mee wil geven gaat over de volgende generatie. 'De formatie is een goed ijkpunt om te kijken waar we staan. Wat willen we op de kortere maar ook op de langere termijn', zegt Wopke. 'Op dit moment weten we nog niet wat de formatie voor het CDA gaat betekenen, maar wel met welk verhaal wij aan de slag gaan. Daarbij kijken we specifiek naar de volgende generatie. Het is belangrijk om hen niet op te zadelen met grote overheidsschulden en de rekening niet door te schuiven. Maar we moeten ook zorgen voor veel meer woningen, aandacht hebben voor het klimaat en ook de basisbeurs vinden wij belangrijk.'

We willen jongeren kansen geven en hen niet opzadelen met hoge (studie)schulden. Perspectief voor de toekomst, daar zetten we op in.'

Daar is Tom blij mee. 'Allemaal belangrijke punten waar ook wat ons betreft aandacht voor nodig is. De problemen waar jongeren tegenaan lopen zijn talrijk. Het vinden van een betaalbare woning is bijna onmogelijk, het klimaat is van slag, het krijgen van een vaste baan is moeilijk en duidelijkheid over de studiefinanciering is er nog steeds niet. Wopke heeft de basisbeurs in de campagne ook steeds genoemd. Wij zetten zelf ook vol in op de basisbeurs.'

'Natuurlijk is het evident dat alle generaties van belang zijn, maar de jongeren worden daarbij te vaak vergeten'

GEMEENTERAADSVERKIEZINGEN

De gemeenteraadsverkiezingen van 2022 komen al snel dichterbij. In de lokale afdelingen wordt hier al hard aan gewerkt. Ook het CDJA is hier actief mee bezig. Voor het zoeken van raadsleden zijn zij gestart met het *Generatietraject2022*.

Tom: 'Inmiddels doen er ruim 100 jongeren mee. We geven trainingen en helpen hen op weg als mogelijk toekomstig raadslid. Dit traject is een begin. Bij de vorige verkiezingen hadden wij 700 kandidaten. Het CDJA is een van de actiefste politieke jongerenorganisaties van het land, net als vier jaar geleden is het mijn doel om de meeste jongeren verkiesbaar te krijgen voor de gemeenteraadsverkiezingen.'

Wopke: 'De gemeenteraadsverkiezingen zijn voor mensen nog ver weg, maar ik vind het inspirerend om te zien hoe hier in de afdelingen al zo hard aan gewerkt wordt. De gemeenteraadsverkiezingen zijn ontzettend belangrijk. Wij zijn een brede volkspartij; een partij die er overal en voor iedereen is. Wij gaan uit van de kracht van de samenleving. We hebben een stevig eigen verhaal. →

Commissie Spies: **ZIJ AAN ZIJ WERKEN AAN HERSTEL!**

Het CDA heeft deze keer van zichzelf verloren. Interne strijd, eigen belang stellen boven het belang van het Team CDA, gebrek aan onderling vertrouwen en gebrek aan bestuurlijk leiderschap staan aan de basis van dit verlies. Alles overwegend heeft het ontbroken aan bestuurlijke strategie en regie bij de kandidaatstelling, lijsttrekkersverkiezing, opstellen programma en campagne. Aldus de Commissie Spies in haar evaluatierapport.

De Commissie ziet voldoende perspectief voor het CDA om weer een rol van betekenis te gaan spelen. Het CDA zal zich dan wel vol moeten inzetten op het uitvoeren van de aanbevelingen uit dit rapport. Daarnaast ligt er een verantwoordelijkheid bij de fractie en bewindspersonen om hun rol te pakken om het Team CDA-gevoel te ontwikkelen en tot stand te laten komen. Dat is urgent.

In hoofdstuk 7 van het rapport staan vier centrale aanbevelingen:

Bouwen vanuit inhoud

Doorgaan met het uitbouwen en concreter uitwerken van 'Zij aan zij'. Daar moeten we mee doorgaan en met de leden permanent over blijven praten.

Bouwen aan partijcultuur

Dat gaat over daadwerkelijk zij aan zij staan met elkaar. Over investeren in teamspirit, te beginnen in de top. En te werken aan vertrouwen als basis om samen te werken.

Bouwen aan organisatiestructuur

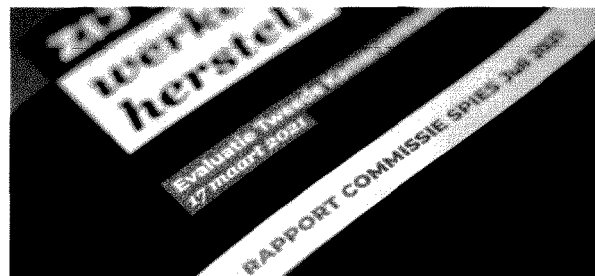
Duidelijkheid en bestuurlijke regie zijn hier de kernwoorden van de aanbevelingen. De Commissie gaat in op zuiverheid van rollen, aanpassingen van het bestuursmodel, een fulltime partijvoorzitter en dat een politiek leider die gekozen is ook steun mag verwachten.

Bouwen aan lerend vermogen

Veel aanbevelingen die de commissie doet zijn helaas niet nieuw en voor een deel ook door eerdere evaluatiecommissies ook gemaakt. Het lerend vermogen van de partij schiet tekort. Dat moet nu echt de laatste keer zijn. De commissie gaat ervan uit dat de gedane aanbevelingen door het landelijk bestuur en de verenigingsraad worden opgepakt.

De aanbevelingen zijn bouwstenen voor de toekomst. Laten we met elkaar vol inzetten op het uitvoeren van de aanbevelingen van het rapport. We moeten vooruit kijken, stappen maken. Richting de Gemeenteraadsverkiezingen in maart 2022 en de verkiezingen daarna. Laten we positiviteit uitstralen in houding en gedrag, onze waarde(n) volle christendemocratische boodschap verdient dat. Laten we zij aan zij werken aan herstel!

Meer weten of het hele rapport lezen?
cda.nl/spies

Presentatie rapport van Rooy: **TASKFORCE GOVERNANCE**

De Taskforce Governance onder leiding van Yvonne van Rooy is ingesteld om de nieuwe bestuursstructuur van de vereniging, waarmee nu ongeveer anderhalf jaar is gewerkt, te analyseren en te bezien waar mogelijkheden voor verbetering zijn. Op de verenigingsraad heeft de Taskforce hun rapport gepresenteerd.

Volgens de Taskforce is het nieuwe bestuursmodel niet goed vormgegeven en zijn de gestelde doelen niet of onvoldoende gerealiseerd. Een kleiner landelijk bestuur met een fulltime partijvoorzitter, een scheiding tussen de organisatorische bestuurlijke agenda en de inhoudelijke bestuurlijke agenda en het instellen van een Raad van Toezicht zijn enkelen van de aanbevelingen.

COLUMN ESTHER

*Volg Esther de Lange
via estherdelange.nl*

Over de analyse en richting die het rapport schetst is in de Verenigingsraad volledige consensus. Een aantal punten moeten verder uitgewerkt worden. Huiswerk voor landelijk bestuur en Verenigingsraad om verder uit te werken is bijvoorbeeld:

- *De positie van o.a. het CDAV en de BSV in de nieuwe Verenigingsraad en bredere diversiteit op de agenda in de Verenigingsraad.*
- *De verankering van de netwerken in de statuten en hoe de netwerken toegerust en gefaciliteerd worden.*

Daarover is voorafgaand aan het bijzonder congres een extra vergadering van de Verenigingsraad. Op het bijzonder congres van 11 september wordt een deelsessie over dit onderwerp georganiseerd. Vervolgens zullen de voorstellen voor verandering worden voorgelegd aan de leden in een statutenwijziging op het najaarscongres van 11 december.

Door Pieter Heerma is namens de Tweede Kamerfractie het voorstel gedaan om een startbijeenkomst te organiseren, zodat het overleg tussen netwerken en de tieke volksvertegenwoordigers structureel vorm kan krijgen.

Meer lezen? cda.nl/actueel/nieuws/rapport-taskforce-governance

Rapporteur Richard van Zwol: **GEDACHTEGOED BEWAKEN**

Richard van Zwol is als Rapporteur gevraagd om verslag uit te brengen met als motto 'naar een herkenbaar CDA'. Om daarmee verder richting te geven aan de waardengedreven, inhoudelijke profilering van de partij. Dit met het christendemocratische verhaal als kern. Hoe leggen we de juiste accenten en brengen we de benodigde scherpste aan? Oftewel; hoe krijgen we meer kleur op de wangen? Van Zwol voert samen met de staf van het WI gesprekken met mensen binnen en buiten de partij om input op te halen en het gesprek te voeren. Zo was Van Zwol 9 juli te gast bij het bestuursweekend van het Landelijk Bestuur en de Verenigingsraad die bijeen waren op de KNVB campus in Zeist.

Rapporteur Van Zwol levert zijn verslag en aanbiedingsbrief later deze zomer op aan de interim-partijvoorzitter Marnix van Rij en de partijleider Wopke Hoekstra.

Wij

'Geen moeilijker woord dan 'wij', schreef ik een paar jaar geleden in het nawoord van mijn boek over Europese samenwerking. Het Europa waar wij voor staan is immers geen eenheidsworst. We koesteren onze verscheidenheid. En zeker in deze zomertijd genieten we - indien corona het toelaat - van onze culturele, linguïstische en culinaire verschillen. Een paar honderd kilometer rijden - soms minder - en je bent in een totaal andere omgeving! Maar er is ook een keerzijde. Verschillen in belangen, ervaringen en meningen - hoe begrijpelijk en legitiem ook - maken het vinden van gemeenschappelijke, Europese oplossingen niet altijd makkelijk.

Gaan voor het eigen gelijk zonder bereidheid tot compromis is vaak de weg van de minste weerstand. Door keer op keer te hameren op hun bijzondere ligging als eilandnatie creëerden Britse politici de voedingsbodem voor de Brexit: een gemeenschappelijke oplossing was goed voor 'the continent' maar niet voor de UK. Dat soevereiniteit op wereldschaal vaak alleen via een gemeenschappelijk optreden afgedwongen kan worden hoorden zij liever niet. 'Ik tegen de rest' legt de Hongaarse Premier vooralsnog electoraal geen windeieren. Toch is hij tot 'samen' in staat. Samen met andere moedige Oost-Europeanen stond hij op tegen de onderdrukking van het communisme. Des te tragischer is het dat uitgerekend hij inmiddels is gezwicht voor de op de rechts-populistische flank gebruikelijke aanpak, waarbij de EU wordt afgeschilderd als de grote boeman om zelf sterker te lijken. En de politieke copycats staan klaar om dit trucje te kopiëren, ook in ons eigen land.

Het vergt moed om hier tegenin te gaan, om het eigen absolute gelijk los te laten, om begrip te tonen voor een ander en te zoeken naar wat ons bindt. In Europa. Maar ook in onze eigen partij. Beide opgaves zijn nooit helemaal af en vergen onze permanente aandacht. Genieten van die heerlijke verscheidenheid in eigen land en in Europa mag, maar daarna weer aan de slag!

OP WEG NAAR GR2022

Het lijkt nog ver weg, maar de gemeenteraadsverkiezingen van 16 maart 2022 komen al snel dichterbij. De lokale afdelingen zijn hard bezig met het invullen van de kandidatenlijst en het opstellen van het verkiezingsprogramma. In de eerste afdelingen zijn de lijsttrekkers al gekozen. Wat beweegt hen om actief te zijn in de lokale politiek, en daar het CDA-verhaal uit te dragen en om te zetten in concrete acties?

Tekst Ymkje van 't Riet | Fotografie Leonard Walpot, Eigen archief

SARATH HAMSTRA
Lijsttrekker CDA Ermelo
IN VERBINDING BLIJVEN

Sinds 2014 mag ik mezelf raadslid noemen en onlangs ben ik voor de tweede keer verkozen tot lijsttrekker!

Gelukkig went dat nooit. Als politicus sta je constant in de belangstelling, zeker in campagnetijd en hoe lastig is het dan om jezelf niet te serieus te gaan nemen? Wat ik belangrijk vind is constant op zoek te gaan naar nieuwe samenwerkingen en in verbinding te blijven staan. Dat vergt soms dat je de minste wil zijn. Want vanuit die dienstbaarheid en kwetsbaarheid, uiteraard met de inhoud voorop, is het makkelijker om elkaar te blijven vinden. De uitdagingen die voor ons liggen zijn groot en ik hoop van harte dat, door soms de minste te willen zijn, we focussen op waar het écht om gaat. Dat verdient de samenleving!

*Samenwerk met elkaar
om elkaar iets gunnen*

PUCK DE NIJS
Lijsttrekker CDA Schagen
TROTS EN DAADKRACHT

Ontzettend trots dat ik de lijsttrekker mag zijn van het CDA Schagen. Ik weet zeker dat we met

dit topteam een fantastisch resultaat zullen neerzetten. Ik ben een sociale, betrokken verbinder en ik geloof erin dat we als CDA het verschil kunnen maken door de betrokken verbinder te zijn. Eén die denkt in oplossingen en bij de uitvoering daadkracht toont. In de huidige samenleving begint succes bij verbinding en solidariteit. Samenwerken en elkaar iets gunnen. Vol passie

en energie ga ik erin en ik weet zeker dat we samen de inwoners kunnen overtuigen van onze goede plannen en ideeën.

MARJOLIJN MIJLING
Lijsttrekker CDA Nijmegen
ALTIJD HET GESPREK AANGAAN

Opgroeien in een arbeidersgezin met een gehandicapte vader die afasie (spraakstoornis) had. Dan leer je als klein meisje al snel dat mensen geneigd zijn om over anderen te praten in plaats van met hen en wat dat met mensen doet. Daarom ga ik altijd het gesprek aan, hoe moeilijk ook. De afgelopen jaren heb ik in Nijmegen naar mensen geluisterd, zat bij zo'n beetje alle wijkraden, heb besproken wat mensen zelf konden doen en gekeken waar ik kon bemiddelen of realiseren. Mijn fractie heeft met twee zetels mooie successen geboekt en we staan in de gemeenteraad en de stad bekend als een betrouwbare, solide partij. Ik ben ontzettend trots om voor het CDA Nijmegen de lijst aan te mogen voeren.

'Daarom ga ik altijd het gesprek aan, hoe moeilijk ook'

FRANK VISSER
Lijsttrekker CDA Delft
MERKBARE DADEN VOOR MENSEN

Lokale politiek heeft vaak direct invloed op mensen. Voor mij persoonlijk is het een uitdaging om politieke ideeën, ambities en plannen om te zetten in merkbare daden voor mensen. Het lijsttrekkerschap is een enorme eer en tegelijkertijd een fantastische rol om invulling te geven aan hetgeen waarvoor je staat. Ik sta voor praktische politiek waarbij verantwoordelijkheden zo laag mogelijk worden belegd en die gericht is op verbinding tussen stadhuis en samenleving. Zo kunnen we onze woon- en leefomgeving continu verbeteren en doorontwikkelen en dus van betekenis zijn voor mensen, ook voor de generaties die na ons komen. En we hebben genoeg te doen; denk maar eens

LIANNE VAN DER AA
Lijsttrekker CDA Sint-Michielsgestel
IETS BETEKENEN IN HET DAGELIJKS LEVEN VAN MENSEN

Vol overtuiging heb ik jaren geleden (1989!) besloten om mij vooral voor lokale politiek en bestuur in te zetten. Want juist in je eigen gemeente kun je echt wat betekenen in het dagelijks leven van mensen. En het CDA gedachtegoed geeft daarvoor bij uitstek een mooi richtsnoer: niet meer overheid of meer markt, maar meer samenleving! We doen dat in Sint-Michielsgestel met een prachtig team van wethouder, raadsleden en vele vrijwilligers. Ook dát is voor mij belangrijk: politiek moet ook gewoon leuk zijn, plezier geven. Vier jaar geleden mocht ik een lijst aanvoeren van 50 mensen waarvan de helft nog maar net lid was. Dat gaf een enorme spirit, zeker ook in campagne-tijd. Met als resultaat een verkiezingswinst van maar liefst 44%. Dat gaan we nu natuurlijk weer opnieuw proberen. Ik kijk er dan ook naar uit om, samen met al die kandidaten, weer een klinkend resultaat te boeken!

STIJN KROPMAN
Lijsttrekker CDA Landgraaf
DE INWONER CENTRAAL STELLEN

Ik ben actief geworden voor het CDA omdat ik het belangrijk vind dat de gemeente niet alleen de mond vol heeft van het betrekken van inwoners bij belangrijke besluiten, maar ook de handen ermee vol krijgt! Als jonge lijsttrekker (22) wil ik het verschil maken voor onze gemeente en met een nieuwe aanpak het geluid van onze inwoners vertalen in toekomstig beleid. We gaan alle inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties aanschrijven om een verkiezingsprogramma te ontwikkelen door en voor Landgraaf. De toekomstvisie van je gemeente – wat een verkiezingsprogramma natuurlijk is – moet niet alleen geschreven worden over mensen, maar door mensen. Niet geschreven door een aantal wijze heren, maar door de samenleving, zodat zij zich erin herkennen. Door de inwoner centraal te stellen hoop ik het vertrouwen in de lokale politiek en in het CDA te behouden!

WERKBEZOEK

De teller staat op 100

Tekst **JP Colenbrander** stagiair redactie
Fotografie **Leonard Walpot**

Op pad met Derk Boswijk CDA.nl ging mee op pad met Derk Boswijk (32), Tweede Kamerlid voor het CDA. Hij gaat wekelijks op werkbezoek om het werkveld beter te leren kennen. In zijn portefeuille zitten o.a. Defensie, Landbouw, en Infrastructuur en Water. Op vrijdag 25 juni waren we te gast op de boerderij van akkerbouwer Pieter van Leeuwen Boomkamp in Nijkerk. Namens LTO Nederland waren Jaap van Wenum en Sander van Diepen aanwezig bij het werkbezoek.

Om iets over tieners staat Derk nog druk te bellen – als kamerlid ben je altijd aan het werk – hij hangt snel op en komt het erf oplopen. ‘Duizendmaal excuses, ik moest dit telefoontje even afmaken’, zegt Derk haastig. Lachend en goedkeurend groeten de andere aanwezigen de parlementariër. Ze begrijpen goed dat het een druk bestaan is als Kamerlid.

Tijdens de koffie vertelt Derk dat hij er al een hele ochtend op heeft zitten. ‘Ik stond vanochtend om 6 uur koeien te melken, ik werk elke vrijdag mee op een boerderij om de sector goed te leren kennen.’

Intussen wordt er goed voor ons gezorgd, koffie en luxe koeken zijn aanwezig. Intussen komt het gesprek soepel op gang. De heren hebben elkaar veel te vertellen. Het Kamerlid is hip gekleed met sportieve witte sneakers en zit er ontspannen bij.

De ene na de andere anekdote vliegt over tafel, alle aanwezigen hebben dichtbij of ver weg boeren in de familie, dit is natuurlijk voer voor veel gespreksstof. Derk: ‘Drie maanden geleden wist ik pas dat ik Landbouwoordvoerder kon worden, ik moest daar wel een nachtje over slapen. Ik heb toen een stuk of 20 mensen gebeld, 18 daarvan zeiden: ‘Doe het niet!’, ‘ik heb het toch gedaan.’

‘Het is geen gemakkelijke taak; volksvertegenwoordiger in een sector waar zoveel verschillende belangen spelen.’ Inmiddels vliegt de tijd voorbij en moet de delegatie echt starten met een ronde over het ruim 200 hectare tellende gebied, achteraf hebben we daar ruim anderhalf uur over gedaan. Pieter is samen met zijn familie eigenaar van een prachtig onder de natuurschoonwet gerangschikt landgoed dat verscholen ligt tussen de bomen in Nijkerk. Hij verbouwt zetmeelaardappels, frietaardappels, uien, graan, maïs, peen en bieten. Opvallend is het vrije uitzicht, als je een rondje draait zie je overal om je heen groen, bomen, beekjes en weinig industrie.

Snel wisselen we de witte schoenen om voor laarzen. Derk: ‘Ik heb allerlei soorten laarzen in mijn auto staan: rubberen laarzen, leren laarzen en kisten. Zo kom ik voorbereid op de boerderij, maar kan ik ook op pad met het leger.’ Al pratend

maken we eigenlijk een prachtige wandeling over de boerderij van Pieter, hij vertelt dat hij eigenlijk helemaal geen behoefte heeft aan vakantie en dat is goed te begrijpen, na elke laan is er weer iets nieuws te zien. We zien groepjes bomen, brede akkers, varkens, een wijngaard en een dassenburcht, al richt de laatste wel erg veel schade aan.

Af en toe excuseert Derk zich voor een 'domme vraag': 'sorry dat ik dit vraag hoor, maar waarom bewaar je de aardappelen de hele winter?' Alsof het dagelijkse kost is legt Pieter geduldig uit dat de fabriek die aardappelzetmeel produceert maar een bepaald aantal aardappelen per periode aankant. Pieter is een hypermoderne boer die werkt met maar liefst drie Ipads op zijn trekker. Al moet hij daar wel bij vertellen dat de ontwikkeling van de techniek af en toe amper bij te benen is.

LUISTEREN

Ook hele serieuze zaken komen aan bod. Veiligheid, de toekomst van het bedrijf en prijzen die groothandels betalen voor het product dat ze afnemen van de boer. Voor veel boeren in Nederland is de toekomst onzeker, kinderen of familie zien het vaak niet zitten om het boerenbedrijf over te nemen van de andere generatie. Derk is naast een bedreven verteller ook goed in het bieden van een luisterend oor. Hij neemt uitgebreid de tijd om alle aanwezigen hun verhaal te laten doen en vraagt daarbij goed door. Als ik hem vraag naar de combinatie van dit zware werk met een gezin en weinig vrije tijd, geeft Derk Boswijk alle credits aan zijn vrouw: 'Mijn

vrouw is een paar jaar geleden gestopt met werken en houdt thuis alles draaiend. Super ouderwets maar super dat het zo kan.'

PERSPECTIEF VOOR BOEREN

Op 5 juli presenteerde het CDA een nieuwe landbouwvisie 'Perspectief voor boeren'. Boswijk: 'Met dit visiestuk gaan we voorbij de oneliners en bieden we een eerlijke visie, concrete maatregelen en hulp om de boeren in Nederland een nieuw perspectief te bieden. We gaan hierbij de pijnlijke discussies niet uit de weg, politieke moed is hard nodig om daadwerkelijk iets te betekenen voor de landbouw'.

DE WEEK VAN DERK BOSWIJK

Als volksvertegenwoordiger is het belangrijk om vaak in gesprek te gaan met de mensen of groepen die je vertegenwoordigt. Elke week op vrijdag is Derk Boswijk op pad. Van veehouderijen tot maisvelden en met de poten in de modder bij defensie. Dit helpt hem om betere vragen te stellen in de Kamer, om partijstandpunten uit te leggen en de mensen die hij spreekt te begrijpen. Inmiddels heeft Derk meer dan 100 boeren in Nederland bezocht, elke week op vrijdag van 06:00 uur tot 08:00 helpt Derk mee. Verder zit zijn week propvol met kamerwerk, aangevuld door de zwemles van de kinderen, werkbezoeken enzovoorts. Kamerleden in Nederland zijn voor iedereen te bereiken via de publiekvoorlichting van de fractie, telefonisch of per mail.

cda.nl/actueel/nieuws/cda-publiceert-nieuwe-landbouwvisie-perspectief-voor-boeren

CDA HOST HET EPP CONGRESS EN ZET SCHOULDERS ERONDER

Tekst Hege Knaven-van Dijke
Fotografie EPP

“Wat zegt u, mevrouw? Hóeveel premiers en staatshoofden verwacht u op dit congres?”

Ze kunnen het bij het Ministerie van Buitenlandse Zaken bijna niet geloven als ik ze vertel dat we als CDA een congres gaan hosten waar tussen de 10 en 15 premiers en staatshoofden op het podium zullen staan. En dan heb ik het nog niet eens over alle vicepremiers, partijleiders, Europarlementariërs en leden van de Europese Commissie die we verwachten, inclusief voorzitter Ursula von der Leyen. Dit congres is niet zomaar een congres. Dit is een congres voor de top van de Europese politiek.

Op 17 en 18 november 2021 moet het gaan gebeuren, in Rotterdam Ahoy. Het is het congres van de European People's Party (EPP), onze moederpartij is Brussel. Bij de EPP zijn 82 partijen aangesloten, die elkaar via dit congres eens in de zoveel tijd ontmoeten. Al deze partijen zijn onze zusterpartijen. Denk bijvoorbeeld aan het CD&V in België, het CDU en de CSU in Duitsland en de ÖVP in Oostenrijk. Elke partij stuurt een delegatie van toppolitici naar het EPP Congress. Nu het congres haar 27e editie ingaat, weet elke EPP politicus die zich ook maar een beetje bezighoudt met Europa: dat EPP Congress, daar moet ik bij zijn.

Want samen bespreken de delegaties de toekomst van Europa. Het congres in 2021 zal in het teken staan van onze gezamenlijke Europese waarden. Er zal zelfs een visiedocument worden aangenomen waarin we uitspreken dat we onze christen-democratische waarden voorop stellen.

Voor het CDA is het een enorme eer om het EPP Congress in Nederland te mogen hosten. We hebben daar dan ook hard ons best voor gedaan. Het proces begon eind 2019 en was zeker niet zonder competitie. Nog 3 andere landen deden mee in de race. Als je het dan wint, is natuurlijk geweldig. Nu mogen we laten zien wat we als CDA, als Rotterdam en als Nederland in onze mars hebben! En een thema als Europese waarden past onze partij, die aan de wieg stond van de EPP én de Europese Unie, natuurlijk ontzettend goed.

De EPP is zelf de hoofdorganisator van het congres. Zij verzorgen het programma, de uitnodigingen en alles wat er nodig is in Ahoy. Maar het CDA heeft als host ook flink wat verantwoordelijkheden. Meteen na de verkiezingen in maart zijn we op volle toeren gaan draaien. En allerlei partners zijn betrokken om ons te helpen.

eppcongress, waar je nu ook al allerlei informatie over het congres kan vinden. En wil je meedenken? Alle hulp en tips welkom, via eppcongress@cda.nl.

ANNE KUIK

Tweede Kamerlid CDA

"We zijn als mensen over de hele wereld met elkaar verbonden.

De coronacrisis heeft daar zowel de negatieve kanten (de verspreiding van het virus) als de positieve kanten (de snelle ontwikkeling van vaccins) van laten zien. We zien in deze tijd juist ook de kracht van de samenwerking in Europa en de noodzaak van gezamenlijke agenda. Het EPP Congress is natuurlijk een belangrijk toneel waarop die christendemocratische agenda Europees meer slagkracht krijgt. Daar ben ik nieuwsgierig naar. En voor wie dat ook is, check dan de socials! Ik probeer jullie zoveel mogelijk mee te nemen achter de schermen."

Want hoe zorgen we voor goede beveiliging van de delegaties? Hier zullen Buitenlandse Zaken en de ambassades bij te pas komen. Welke rol speelt de stad Rotterdam? Hiervoor overleggen we veel met CDA Rotterdam en het stadhuis en worden inmiddels plannen concreet gemaakt. Hoe geven we het congres een Nederlands tintje? Want we willen aan al die toppolitici laten zien waar Nederland voor staat en waar wij goed in zijn. Hier zijn we met de hulp van de CDA afdelingen in de provincies over aan het nadenken. Ik kan alvast verklappen: het wordt niet slechts een Nederlands tintje, het wordt een hele Dutch Experience! We zetten er met z'n allen echt de schouders onder.

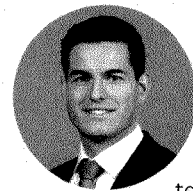
Bij ons organisatie-team en bij onze partners zit een enorme energie om dit congres tot een groot succes te maken. Want iedereen weet inmiddels: dit is niet zomaar een congres. Samen gaan we er wat moois van maken. Voor de Europese samenwerking, voor Nederland, voor Rotterdam én voor het CDA.

DENK MEE EN MAAK HET MEE

CDA leden kunnen het EPP Congress bijwonen via de online livestream. Dat kan via cda.nl/

UNIEK KIJKJE ACHTER DE SCHERMEN

Wil je nog veel meer weten over het EPP Congress? Dat kan! Tom Berendsen in Brussel en Anne Kuik in Nederland geven alle CDA leden unieke kijkjes achter de schermen. Via interviews, video's, locatiebezoeken en meer kom jij alles te weten over hoe het congres er uit komt te zien en beleef je de organisatie en het congres helemaal mee.

TOM BERENDSEN

Europarlementariër CDA

"De EPP is een hele diverse club.

Daarin proberen we als CDA, ondanks de verschillen, samen te werken om vanuit onze eigen idealen mee vorm te kunnen geven aan de toekomst van de EU. Ik ga de komende maanden met een aantal interviews en video's onze leden een kijkje achter de schermen geven van de EPP. Zodat jullie een beter beeld krijgen van waarom, hoe en met wie we samenwerken in de EU, in de voorbereiding op het EPP Congress."

Volg Tom en Anne via cda.nl/eppcongress

SPORT & POLITIEK: DE IDEALE COMBINATIE?

Sporten is gezond, leuk, brengt mensen samen en leert je waarden die in het gewone leven onmisbaar zijn, zoals teambelang en respect voor de ander. Veel CDA-politici dragen deze boodschap met overtuiging uit.

Tekst **Barend Tensen** en **JP Colenbrander**

Fotografie **Gemeente Den Haag/Henriette Guest**

PIETER HEERMA EN JUDO

Eén van die CDA-politici waarvan bekend is dat hij iets heeft met sport is Pieter Heerma. Wat heet: hij werd in 1996 en 1997 Nederlands jeugdkampioen judo in de klasse +100 kilogram. Ook bereikte hij in dezelfde gewichtsklasse de derde plek op het Europees kampioenschap.

Heerma: 'Sporten is niet alleen gezond, maar oh zoveel meer. Het belang van sporten voor jongeren wordt de afgelopen jaren veelal benadrukt vanuit het perspectief van gezondheid en preventie.

Hoewel het tegengaan van obesitas onder jongeren een nobel streven is, is het belang van sporten zoveel meer en zoveel breder.' In zijn jeugd heeft Pieter fanatiek, intensief en op hoog niveau gejudoed. 'Vooral in de eerste jaren van mijn studie besteedde ik meer tijd aan judoën dan aan studeren. In die tijd leerde ik ook dat sporten weliswaar gezond is, maar heel veel sporten niet per se goed is voor je lichaam (qua blessureleed). Tegenwoordig kom ik helaas veel minder aan sporten toe dan ik zou willen, maar ik ben nog steeds dankbaar voor al het moois dat het me gebracht heeft.'

Uiterst rechts een jonge Pieter Heerma op een juniorentoernooi in Parijs

‘Hij vertelde via de sport een verhaal over zichzelf als politicus’

Sport doet het altijd goed als metafoor, zowel maatschappelijk als politiek. Pieter: ‘De lijst met wat sporten oplevert is lang. Naast plezier hebben, leerde ik op de judomat discipline, doorzettingsvermogen en dat talent hebben niet voldoende is, maar dat het gaat om wat je doet om het te ontwikkelen. Maar ook het belang van kameraadschap en het teamgevoel dat bij vrijwel elke sport komt kijken is niet te onderschatten. Dit geldt zeker ook voor het respect voor de tegenstander én de scheidsrechter dat elke jonge judoka wordt bijgebracht. Dit laatste is iets wat naar mijn waarneming niet in elke sport (en helaas ook niet in de politiek) vanzelfsprekend is.’ Op de foto zien we uiterst rechts een jonge Pieter Heerma op het podium midden jaren ‘90 op een juniorentoernooi onder de 21 jaar dat gehouden werd in Parijs.

HILDE PALLAND EN RITMISCHE SPORTGYMNASTIEK

Kamerlid Hilde Palland combineerde in haar jeugdjaren sport graag met muziek. ‘Als kind mocht ik vroeger op een sport en op muzikles. Ik heb geturnd (bij ‘cgv Wilhelmina’), gebadmintond (bij ‘Juventa’) en ritmische sportgymnastiek (wederom ‘Wilhelmina’) gedaan. En ik vind het mooi dat mijn dochter (6) nu vol enthousiasme ook haar eerste gymnastieklessen heeft gehad. Eerlijk gezegd schiet goed bewegen er nu bij mij vaak bij in vanwege het onregelmatige werk in Den Haag. En dan gun ik mezelf er geen tijd voor, hoewel ik aan mijn lijf wel voel dat het nodig is. Vooral na een vergaderweek en dan nog 2 uur stilzitten in de trein naar huis.’

‘Vaak maak ik dan even een ommetje en elke vrijdagavond doe ik Fit20; even 20 minuten intensieve kracht- en spiertraining. Daarbuiten vind ik het vooral leuk om als ‘sportieve kijker’ in mijn eigen gemeente de lokale voetbalderby’s te bezoeken en de volleybal. Altijd gezellig en ik hoop dat het verenigingsleven nu post-Corona ook weer snel volledig tot herstel en bloei kan komen!’

DE TOUR DE FRANCE NAAR ROTTERDAM?

Ook op lokaal niveau is de link ‘CDA en sport’ niet ver weg. CDA-wethouders Hilbert Bredemeijer (Den Haag) en Sven de Langen (Rotterdam) doen gezamenlijk hun uiterste best om de Grand Départ van de Tour de France – deze vindt soms plaats in een ander land dan Frankrijk, vanaf daar wordt het vertrek richting Frankrijk ingezet – naar metropoolregio Rotterdam Den Haag te halen. Als het bid wordt binnengehaald, wordt er een proloog gereden in Rotterdam en een etappe van Rotterdam naar Den Haag.

Het is niet voor niets dat juist deze CDA’ers het bid presenteren. Beiden zijn zeer sportief. Bredemeijer heeft de marathon onder de magische grens van drie uur afgelegd en Sven de Langen is een fervent triatleet, ook hij laat zich met een tijd onder de 10 uur niet onbetuigd. Sven vertelt hier overigens over in de nieuwste aflevering van de CDA-Podcast ‘Appelleren’, die binnenkort verschijnt en is te beluisteren via je favoriete Podcast App. Op de foto zie je de wethouders Hilbert Bredemeijer (links) en Sven de Langen (rechts). Wil je meer weten? Bekijk dan ook de video op Youtube. [youtube.com/watch?v=DN-vFAG8VgA](https://www.youtube.com/watch?v=DN-vFAG8VgA)

CDA’ERS EN SPORT

CDA en sport: het is van alle tijden. In een bijzondere zomeruitgave van CDV (Christen-democratische Verkenningen, het tijdschrift van het Wetenschappelijk Instituut voor het CDA) valt te lezen dat oud-premier Lubbers een voorliefde voor hockey had. Een bruikbare politieke metafoor, zo bleek: hij vertelde via de sport een verhaal over zichzelf als politicus. Hij zette zich neer als een hardwerkende speler, die tijdens een wedstrijd veel meters aflegde. Treffend, want Lubbers stond bekend als een politicus die snoeihard kon werken en met zijn indrukwekkende dossierkennis opponenten vaak te slim (en te snel) af was. Van oud ARP-premier Barend Biesheuvel (1971-1973) was bekend dat hij, hoe druk hij het ook had, de tijd nam om de wedstrijden van Ajax te volgen. De boog kan niet altijd gespannen zijn.

ALLE INS & OUTS @

SOCIAL MEDIA

Ook benieuwd wat onze bewinds- personen en Kamerleden allemaal doen? U kunt hen volgen op social media. Zo kunt u zien waar zij zich mee bezig houden. Graag geven wij u een impressie van activiteiten in de afgelopen periode!

 hugodejonge @

Dé Prikplaylist 2021

 Bezoek het COVID-19 Informatiecentrum voor informatiebronnen over vaccins.

 londontomilan en 3.908 anderen vinden dit leuk

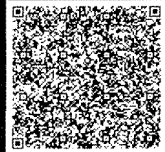
hugodejonge Hij is hier! Op veler verzoek: dé Prikplaylist. Nu op Spotify, door jullie samengesteld. De soundtrack van al je zomervakanties van 1987 tot 2003 in één lijst. Voor als je een kwartiertje moet wachten na je prik bij de GGD of wanneer je met je vaccinatiebewijs op weg bent naar Zuid-Frankrijk of Italië. Afgelopen week stuurden jullie me massaal jullie favoriete zomervaccinatie-hits! Van gouden platen tot guilty pleasures. Zo ontstond de soundtrack van deze vaccinatiezomer waarin we met elkaar naar mooie tijden gaan.

Voor de geboortejaren van vóór 1987 moet de lijst nog afgemaakt. Dus: heb jij een zomervaccinatie-hit voor voor 1987 die écht op de lijst moet? Laat hem achter in de comments. De meest genoemde nummers voeg ik toe.

Alle volwassenen die dat nog niet hebben gedaan, mogen nu hun vaccinatie-afspraken maken. Wachten op je uitnodiging is niet nodig. Dus hup, naar de site en #PlanDePrik. Veel luisterplezier. Link in de bio. 🎧

P.S. Mocht het besluit worden genomen dat we ook de 12-17 jarigen gaan vaccineren, dan vullen we de playlist natuurlijk verder aan. Dus denk er alvast over na. 🙄

SCAN DEZE QR-CODE VOOR DE PLAYLIST

 reneperetersoss @

 davidwesterink en 37 anderen vinden dit leuk
reneperetersoss Bij studentenstaking #NietMijnSchuld. CDA was, is en blijft tegen het leenstelsel. Terug met die basisbeurs en compensatie voor de 'leenstelselgeneratie'!

 wopke_hoekstra @
Luxemburg

 londontomilan en 1.456 anderen vinden dit leuk
wopke_hoekstra Vanavond met mijn Oostenrijkse collega Gernot Blümel tijdens de Eurogroepvergadering in Luxemburg alvast shirts uitgewisseld. Ook hier loopt de spanning voor vanavond op, maar alle vertrouwen in een overwinning voor Oranje! #nedaut

 annekuikcda @

 marc_haverkamp en 266 anderen vinden dit leuk
annekuikcda vaccinatie! Top geregeld bij #GGD in #Appingedam

 lucillewerner
Rotterdam Ahoy

 davidwesterink en 169 anderen vinden dit leuk
lucillewerner Een breakdancer als @iamredo Redo is een fantastische inspiratiebron voor vele mensen met een handicap. Ook voor mij. De manier waarop hij zijn talenten laat zien, nu weer bij het Songfestival, draagt echt bij aan de emancipatie van deze groep. #Eurovision #WNL #CDA #

 cdavandaag @

 joostbrees en 592 anderen vinden dit leuk
cdavandaag Vandaag horen veel examenkandidaten dat ze zijn geslaagd, ook @jitse_maaskantje van het CDJA! Alle geslaagden en in het bijzonder Jitse: van harte gefeliciteerd namens #TeamCDA! 🎉

 jobavandenberg @

 hielkeonnink en 31 anderen vinden dit leuk
jobavandenberg Vandaag verkiezing kinderburgemeester in @gemeentegoes. En wie kom ik tegen bij het stembokje: Gedeputeerde @joannesdebat!

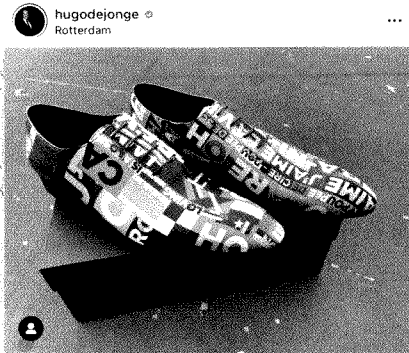
londontomilani en 1.194 anderen vinden dit leuk
wopke_hoekstra In Nederland mogen we al meer dan 75 jaar in vrijheid leven. Die vrijheid is niet vanzelfsprekend. Vandaag draag ik de #WitteAnjer. Een symbool van waardering voor onze veteranen die hebben gestreden voor vrede en veiligheid. Laten we daar samen bij staan op #Veteranendag.

francedaniel en 66 anderen vinden dit leuk
reneperetersoss Wat een mooie, sterke en ontroerende maidenspeech gaf @lucillewerner. Trots op deze fijne collegial En een bloemetje namens de fractie.

abelvdsluis en 166 anderen vinden dit leuk
raymondknops ik heb veel respect en waardering voor al onze veteranen. Als veteraan voel ik me zeer verbonden met hen die zich hebben ingezet en nog steeds elke dag inzetten voor onze veiligheid. Daarom draag ik de witte anjer als teken van dankbaarheid. #Veteranendag #SemperFidelis

londontomilani en 5.568 anderen vinden dit leuk
hugodejonge Vorige maand mocht ik deze prachtige songfestivalschoenen lenen om aan te doen naar @eurovision. Nu worden ze geveild en de opbrengst gaat naar @meermuziekindeklas.

Meer weten of een bod doen? Lees meer via de link in de bio

joostbreas en 1.510 anderen vinden dit leuk
ferd.grapperhaus Vandaag Veteranendag. Vandaar de witte anjer, als teken van respect. Voor de Nederlandse veteranen die zich hebben ingezet voor de vrede en veiligheid. #veteranendag2021 #veteranen

(En inderdaad, mijn selfies zijn nog altijd geen prijswinnaars, maar het ging om de anjer.)

joostbreas en 253 anderen vinden dit leuk
monakeijzer ik draag vandaag de #WitteAnjer op #Veteranendag. Dankbaar voor alle Nederlanders die zich elke dag voor ons land inzetten of dat hebben gedaan.

joostbreas en 665 anderen vinden dit leuk
annekuikcda Vandaag werd door de hele kamer de motie over erkenning van de genocide van IS op Jezidi's aangenomen. Zeer betrokken @wahab_h vertelde me hoe belangrijk dit is voor hen, en het belang om gerechtigheid te krijgen

blokszijhetsy en 349 anderen vinden dit leuk
cdavandaag Op #Veteranendag dragen we de #WitteAnjer als symbool van waardering voor onze veteranen!

joostbreas en 302 anderen vinden dit leuk
cdavandaag CDA-Kamerlid @derkboswijk bezocht in de eerste 100 dagen van zijn kamerlidmaatschap meer dan 100 boeren en staat elke vrijdagochtend met een boer in het land. Op zijn Instagram deelt Derk ook veel van zijn bezoeken. Een follow kan dus ook zeker geen kwaad.

MAIDENSPEECHES:

Een positieve manier van ontgroening

Tekst **Barend Tensen**
Fotografie **Eigen archief**

EIGENLIJK WEL LEUK

Kersvers Kamerlid Inge van Dijk had laatst haar maidenspeech en voelde niet eens zo veel van de spanning die hier vaak mee gepaard gaat. Inge: 'Qua zenuwen viel het heel erg mee. Ik had al een paar keer eerder achter de kathedraal mogen staan en dat hielp enorm! Ik vond het eigenlijk wel leuk. Het was tijdens verantwoordingsdag en dat is ook wel een heel mooi moment om je verhaal te mogen doen. Ook meteen een goede oefening, een debat van ruim 10 uur zelf mogen doen en meemaken.'

'Uiteindelijk heb ik gekozen om te vertellen voor wie ik in de politiek ben gegaan'

Inge heeft vooraf best even getwijfeld over wat ze wilde gaan vertellen: 'Er zijn zoveel redenen waarom ik de politiek in ben gegaan, waarom ik voor het CDA heb gekozen en wat me gevormd heeft. Maar uiteindelijk heb ik gekozen om te vertellen voor wie ik in de politiek ben gegaan. Wie mij iedere dag stimuleren om het nog beter te doen en nog harder te werken. En dat zijn onze 'gewone mensen'. Die mensen die zo belangrijk zijn voor onze samenleving en soms geen idee hebben hoe bijzonder

De maidenspeech
Traditiegetrouw een mooi en spannend moment voor nieuwe Kamerleden. Het loopje naar de kathedraal, voor het eerst die aanblik van dat grote parlement voor je. Het CDA heeft enkele nieuwelingen in de Kamer. Inge van Dijk, Lucille Werner, Henri Bontenbal en Derk Boswijk mochten hun maidenspeech al houden. Hoe verging het hen?

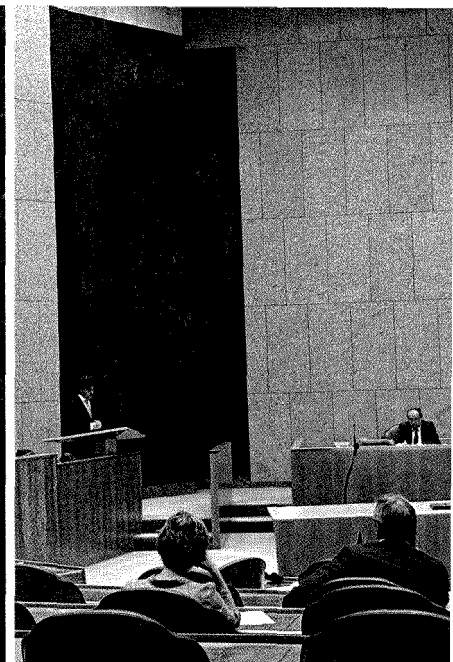
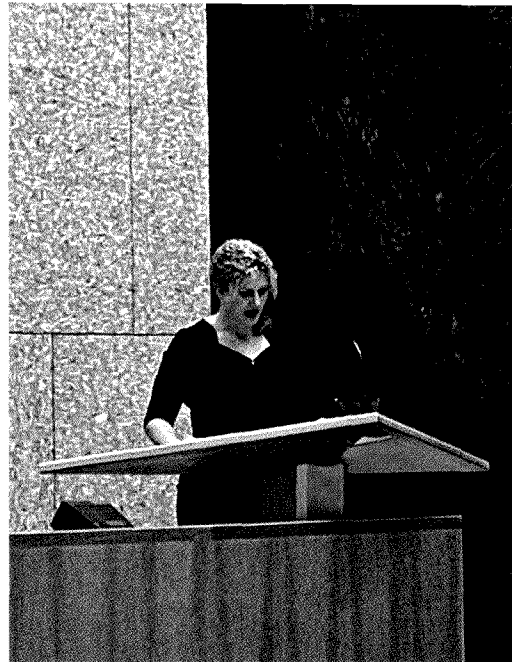
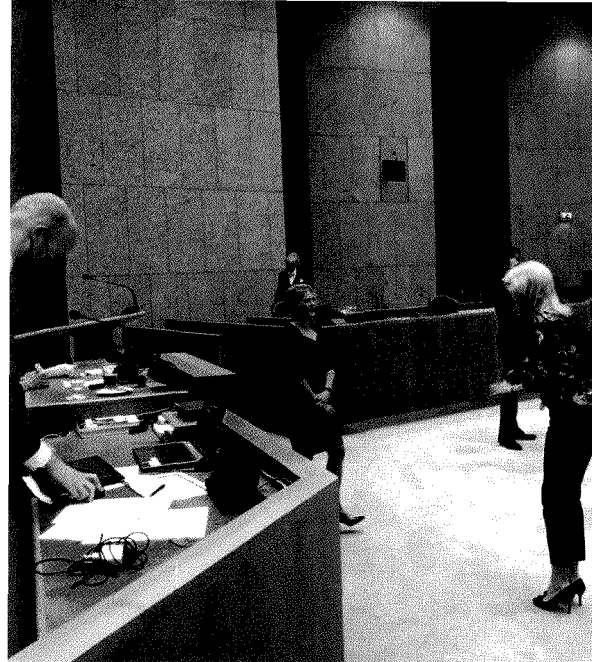
ze zijn. De mensen die van alles vinden maar niet voorop staan om voor zichzelf op te komen. Want er zijn, in hun ogen, immers altijd mensen die het slechter hebben dan zij. De mensen die in hun vrije tijd ons verenigingsleven overeind houden. Die dat doen omdat ze het belangrijk vinden om klaar te staan voor een ander. Die zorgen hebben over een huis voor hun kinderen. Mensen die niet snappen waarom politiek tegenwoordig zo vaak over de politiek zelf gaat.'

ONS PAP

Inge wist met deze insteek in het verantwoordingsdebat, wat vrij technisch kan zijn, dicht bij zichzelf te blijven en daarmee te overtuigen. Uit haar rede: 'Terug naar ons pap. De gewone man. De tekst van het liedje 'De Gewone Man' (satirisch programma 'Pisa', jaren '80) eindigt met 'goedbeschouwd ben ik uniek'. En dat was hij en dat is iedere Nederlander. Gewoon heel bijzonder! En die gewone mensen, die gewoon heel bijzonder zijn, die mensen beloof ik dat ik me de komende jaren maximaal voor ze in zal zetten.'

PRINSESJE

Over dicht bij jezelf blijven gesproken: ook Lucille Werner wist te beroeren met haar persoonlijke verhaal. Haar opening: 'Voorzitter. Geef dit meisje in het leven maar een extra grote pop, want veel zal het niet worden. Daar in de straat bij de familie Werner woont een ongelukkig kind. Wil jij meedoen met dit spelletje? Dat kan, maar dan ben je wel het hondje, want een koninginnetje of prinsesje kun je natuurlijk nooit zijn. Die lopen niet zo.' Deze anekdote werkte als opmaat naar een positief

betoog over het erkennen van verschillen en de toekomst van ouderen, toegespitst op ouderenhuisvesting. Juist ook voor senioren die het minder breed hebben. 'Ook daar gaat het om het erkennen van verschillen: het verschil tussen jong en oud en alle jaren die ertussen liggen.'

DE KNOP OMGEZET

Henri Bontenbal dacht toen hij naar de kathedor liep: 'Now is the moment, nu moet je het laten zien! Ik vond het ook prachtig dat verschillende fractiegenoten de moeite hadden genomen in de 'blauwe bankjes' erbij te zijn. Dat deed me enorm goed.' Ook bij hem viel het qua zenuwen erg mee: 'Ik was niet zenuwachtig maar wel gezond gespannen. Het is een bijzonder moment om mee te mogen maken en dat besef je goed op zo'n moment.'

De politieke actualiteit maakte dat Henri zich niet eventjes rustig met de voorbereiding op zijn debuutrede kon bezighouden. Henri: 'Het weekend voorafgaand aan de maidenspeech was voor ons als CDA en ook als fractie een moeilijk weekend met veel negatieve berichtgeving over onze partij. Dat weekend wist ik ook dat ik m'n maidenspeech mocht geven. Ik heb de knop omgezet en ervoor gekozen alle energie te zetten op het schrijven van mijn maidenspeech. Ik was en ben ervan overtuigd dat we alleen door ons inhoudelijke verhaal weer met verve en trots te brengen, we als partij weer kleur op de wangen krijgen. Daarom koos ik ervoor om in mijn maidenspeech te verwoorden wat ik beschouw als het hart van de christendemocratie. De idealen en kernwaarden waarvoor ik CDA-lid ben geworden en waarvoor ik nu in de Tweede Kamer

mag zitten, zijn nog uiterst actueel. Dus kop in de wind en fier ons verhaal vertellen!'

LOF

Henri oogstte lof met zijn rede, waarin hij als woordvoerder klimaat en energie uitgebreid op die thema's inging. Vooral de kanttekeningen die hij plaatste bij de polarisatie op dit gebied konden in brede kringen op instemming rekenen: 'Wie nadenkt over grote maatschappelijke vraagstukken zoals het klimaatvraagstuk, zal ook na moeten denken over het culturele klimaat waarin deze vraagstukken zijn ontstaan. En wie zoekt naar oplossingen voor het klimaatprobleem, kan er niet omheen dat deze oplossingen niet politiek neutraal zijn. Ideologie doet ertoe, ook in het debat over klimaatbeleid.'

'Now is the moment, nu moet je het laten zien!'

OP DE BRES VOOR DEFENSIE EN LANDBOUW

Gaandeweg is de maidenspeech steeds meer een persoonlijk betoog geworden, waarin de spreker ook iets verteld over zijn of haar drijfveren en inspiratie. De kunst is om een combinatie te maken met het oorspronkelijke agendapunt. Derk Boswijk, woordvoerder landbouw en woordvoerder defensie, zocht nadrukkelijk die link. Hij wist beide thema's →

→ in een historisch betoog overtuigend met elkaar te verweven.

Allereerst door te benadrukken dat de vrede die we nu ervaren geen vanzelfsprekendheid is. De staat van onze krijgsmacht moeten we daarom niet veronachtzamen. Uit zijn rede: "Ondertussen nemen we geruisloos afscheid van een generatie die direct blootgesteld is geweest aan honger en oorlog, en sterft ook langzaam het besef uit dat de rust waarin wij nu leven niet vanzelfsprekend is. Hongersnood en oorlog, twee onderwerpen waar ik mij als woordvoerder Defensie en Landbouw zorgen over maak. Want het is niet de eerste keer dat wij naïef zijn geweest. De bekende Oostenrijkse schrijver Stefan Zweig beschreef in zijn boek *Die Welt von Gestern* zijn leven van voor de Eerste Wereldoorlog als een windstille tijd. Hij schrijft verder: "De Boerenoorlog, de Japans-Russische oorlog, zelfs de Balkanoorlog drongen nog geen centimeter diep door in het bestaan van mijn ouders. Alle oorlogsberichten sloegen ze in de krant even onverschillig om als de sportverslaggeving."

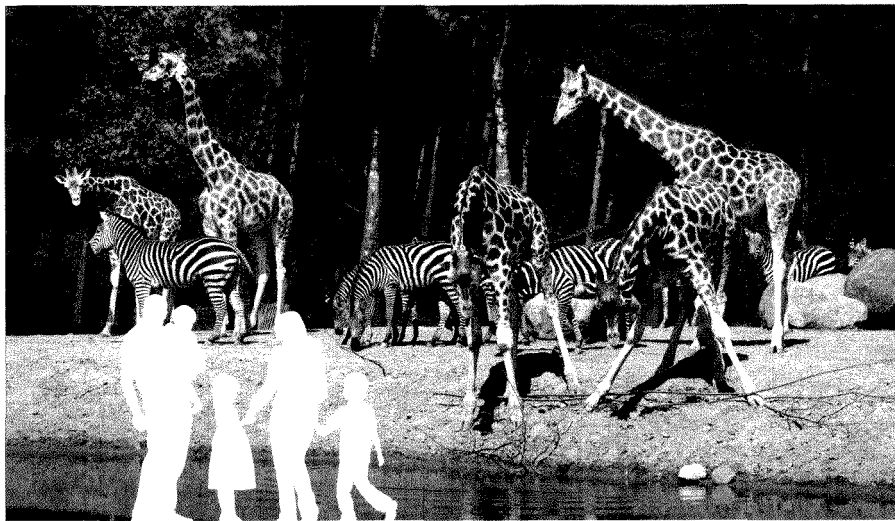
Hij brak vervolgens een lans voor de agrarische sector door te benadrukken dat we de boeren niet moeten zien als het probleem, "maar als een onmisbaar onderdeel in de uitdagingen waar wij als samenleving voor staan: klimaatverandering, biodiversiteit, water, natuur. Laten we daar de boer, als producent van ons voedsel, als beheerder van ons landschap, goed voor betalen en daarna niet te veel van zijn werk afhouden".

'De (ongeschreven) afspraak is dat 'debutanten' niet geïnterrumpeerd worden'

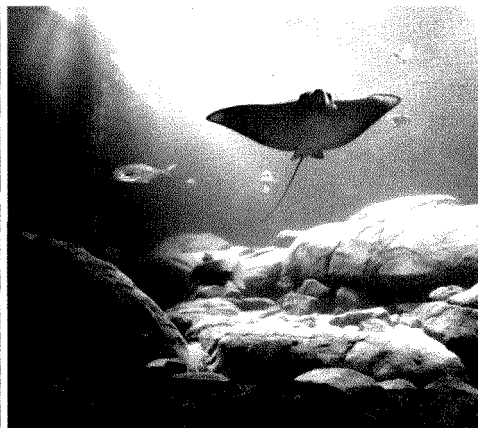
ONTGROENING

Engeland is volgens velen 'de moeder der parlementen', vanwege de felle, maar faire manier van debatteren. Het zal niemand verbazen dat de maidenspeech, het woord zegt het al, daarvandaan komt. Het oude Griekenland is de bakermat van de retorica, de kunst van het overtuigend spreken en schrijven, maar Engeland die van het debat. Dat dit een zekere druk met zich meebrengt bewijst de historicus Edward Gibbon (1737-1794). Hij zat twaalf jaar in het Lagerhuis zonder ook maar één toespraak te houden. Zijn uitleg: 'The great speakers filled me with despair, the bad ones with terror.' In Nederland gaat het er wat vriendelijker aan toe. De (ongeschreven) afspraak is dat 'debutanten' niet geïnterrumpeerd worden. Na afloop volgt er geroffel op de parlementaire bankjes en zijn er bloemen voor de debutant. Oud CDA-fractievoorzitter Sybrand Buma noemde de maidenspeech in het Jaarboek voor Parlementaire Geschiedenis eens een 'positieve vorm van ontgroening'. De komende tijd zullen nog veel CDA-nieuwelingen hun positieve ontgroening ondergaan.

Ga op wereldreis in Arnhem!

Kom naar Koninklijke Burgers' Zoo en word één met de natuur. Ontmoet de mensapen in het Park, ga op Safari in de Afrikaanse savanne, doorkruis de Amerikaanse rotswoestijn van de Desert, sta oog in oog met Aziatische tijgers in de Rimba, dwaal door het regenwoud van de Bush, ontdek ons beschermde natuurgebied in de Mangrove en duik in de tropische koraalzee van de Ocean. Of hang zelf de beest uit in onze speeltuin, natuurlijk!

Meer informatie en tickets op www.burgerszoo.nl

KONINKLIJKE
BURGERS' ZOO

VROUW & POLITIEK

'Ik geloof in het samen'!

INTERVIEW MET MARLIES WELSCHEN

door Ate Johan Travaille'

CDA mag vooruitstrevender zijn als het gaat om emancipatiebeleid, vindt Marlies Welschen, voorzitter van het CDAV. 'Dat begint al bij roldoorbrekende beeldvorming in onderwijsmethoden. Het CDA zou zich daar al meer voor kunnen inzetten', stelt ze.

Het CDAV zet zich in voor het verbeteren van de positie van vrouwen in Nederland en wereldwijd door actief een bijdrage te leveren aan de totstandkoming van politiek beleid en door participatie van vrouwen in de politiek en daarbuiten te bevorderen.

Hoe doet het CDAV dat? 'Ten eerste nemen we deel aan het politieke debat. Daarvoor zoeken we contact met Kamerleden, bewindslieden en andere politici binnen Nederland en de EU. We monitoren of er zaken zijn die vrouwen aangaan en of we ons daarmee moeten bemoeien. Altijd vanuit een christendemocratisch perspectief. Zo hebben we ons ingespannen voor de motie die het CDA samen met D66 heeft ingediend over het (vrouwen)quotum. Die is aangenomen en er is nu wetgeving. Er is ook overleg met vrouwenverenigingen van andere politieke partijen.

Ten tweede enthousiasmeren we vrouwen die het overwegen of al politiek actief zijn. Veel (lokale) politici haken af vanwege de drukte of de harde wereld. Door te coachen en te mentoren willen we de vrouwen behouden.

Tot slot is het CDAV een vereniging, netwerk- en ontmoetingsplek waar vrouwen elkaar kunnen opzoeken. Ook mannen zijn welkom om mee te denken en mee te praten. Ik geloof in het samen. Je hebt zowel mannen als vrouwen nodig om draagvlak te creëren,

en om de toegevoegde waarde van vrouwen te laten zien. Binnen het CDA merk ik dat ook meer mannen een gelijke vertegenwoordiging ontzettend belangrijk vinden én zich daarvoor inzetten. Het is leuker en beter, blijkt uit onderzoek, om met een divers gezelschap beleid te maken. De wereld is immers divers. We hebben dan ook een goede samenwerking met de netwerken Diversiteit en Pride.'

In hoeverre is de politiek een te harde wereld voor vrouwen?

'De politiek is niet per se een te harde wereld voor vrouwen; dat is het sowieso. Daar moet je tegen kunnen. Je moet het spel kunnen spelen en tegelijk je doel niet uit het oog verliezen. Richt je op inhoud en doelen. Uit onderzoek onder gemeenteraden blijkt dat het hebben van meer vrouwelijke raadsleden ook iets doet met de cultuur binnen zo'n raad in positieve zin. Nog een belangrijke reden waarom we ons hard gaan inzetten voor meer vrouwen op de lijsten voor de gemeenteraadsverkiezingen van 2022.'

Hoe belangrijk is het dat per se een vrouw voor vrouwen opkomt?

'We leven in een parlementaire democratie met volksvertegenwoordigers. De bevolking moet zich in hen kunnen herkennen. De helft van de samenleving is vrouw. Dan is het ook belangrijk dat de vertegenwoordiging een afspiegeling daarvan is. Net zo belangrijk is expertise op inhoud. Feit is dat mannen anders naar zaken kunnen kijken dan vrouwen. Het is die andere blik waarmee je naar een kwestie kijkt, die diversiteit essentieel maakt. Als je over de Marokkaanse gemeenschap in Nederland iets wilt vinden, is het van belang om iemand uit die gemeenschap in je groep te hebben, om dat perspectief te krijgen.'

Wat is volgens u het doel van emancipatiebeleid?

'Het streven naar een volwaardige plaats in de samenleving voor iedereen. Het laten verdwijnen van een achtergestelde positie via gelijkgerechtigdheid, zelfstandigheid en gelijkstelling voor en door de wet.' 'Het CDA zou zich meer kunnen profileren op het gebied van emancipatie. Bijvoorbeeld door in te zetten op een betere verdeling van arbeid en zorg. Zowel vrouwen als mannen moeten hun talenten benutten, zowel thuis als op het werk. Dat gaat verder dan alleen emancipatie in economische zin.'

Hoe kan emancipatiebeleid het best vorm krijgen?

'Door een tweesporenbeleid. Ten eerste

COLUMN WILLEMEN

*Willemien Koning is
voorzitter CDAV Internationaal*

vanuit de samenleving zelf. Een slimme meid is op haar toekomst voorbereid. En een slimme jongen ook, want ook voor hem is het nu anders dan dertig jaar geleden. En ten tweede door voorlichting, beleid en regelgeving vanuit de overheid. In onze inbreng voor het verkiezingsprogramma staat dat er bij elk beleids- en wetsvoorstel een hoofdstuk moet komen over de effecten ervan op de gelijkheid tussen mannen en vrouwen.'

Wat verwacht u van het CDA op het terrein van emancipatiebeleid? 'Daar mag het CDA wel wat vooruitstrevender in zijn. Het CDA is van oudsher een traditionele, christelijke partij. In vele hoofden is ook nog een goede emancipatieslag te maken. Andere partijen zijn vaak al veel verder. Het CDA zou zich kunnen inzetten voor roldoorbrekende beeldvorming in onderwijsmethoden. Opvattingen over 'dat wat hoort' kunnen veranderen. Zodat jongens vaker kiezen voor de zorg of het onderwijs en meisjes voor techniek en ondernemerschap. Dat het CDA eind 2019 mede-indiener was van de motie voor het vrouwenquotum toonde lef. Dat was een verrassende, verfrissende zet. Zo'n quotum is natuurlijk een weinig charmant breekijzer, maar met het oog op een goede balans kan het tijdelijk wel worden ingezet – overigens ook met het oog op mannen, als dat ergens nodig is.'

Hoe vindt u dat het debat over positieve discriminatie gevoerd wordt? 'Waak ervoor dat je verschillen benadrukt in negatieve zin. Ik denk niet dat we daar verder mee komen. Verworvenheden voor vrouwen moet je koesteren. We zijn een vrij land waarin veel mag. De manier waarop we het debat over positieve discriminatie voeren is goed zolang het een debat blijft en we de fundamentele van de Nederlandse samenleving respecteren. Soms mag je bepaalde groepen een zetje geven, maar niet ten koste van fundamentele vrijheden van anderen. Het gaat niet om het feminiseren van posities; het gaat om een goede seksebalans die bijdraagt aan diversiteit. Ik ken een man die zeer geschikt was als burgemeester van een bepaalde gemeente, maar die gemeente wilde per se een vrouw. Hij is het niet geworden. Dat vond ik jammer voor hem. Het was echt al jarenlang zijn grote wens. Toen dacht ik: 'Dit is de keerzijde van de medaille.'

¹ Een langere versie van dit interview stond eerder in CDV

De lessen die we leren van de corona-crisis

CDAV Internationaal heeft actief meegewerkt aan het opstellen van een resolutie over de lessen die we leren van de corona-crisis. Als voorbereiding op de inbreng vanuit Nederland hield CDAV Internationaal een meeting met Dr. Stefanie André van de Universiteit van Nijmegen (André deed onderzoek naar de invloed van corona op vrouwen in Nederland), Hillie van de Streek (secretaris generaal EVP Vrouwen), Staatssecretaris Mona Keijzer, Tweede Kamerlid Anne Kuik en geïnteresseerde leden. Na bespreking in het EPPW is de resolutie: 'The Future of Europe, lessons to be learned from the Corona Crisis' door EPPW aangenomen en doorgezonden naar het EPP congres.

De resolutie vraagt onder andere om meer aandacht voor de positie van vrouwen in de gezondheidszorg, gendergelijke verdeling bij inzet van gelden uit herstelfonds, gendergelijke focus bij wetenschappelijk gezondheidsonderzoek op zowel mannen als vrouwen, meer inzet voor dichten van genderloon- en pensioenkloof omdat deze groter zijn geworden door coronacrisis.

Hij is besproken in de EPP Political Assembly van 1 februari en na enkele wijzigingen aangenomen en doorgeleid voor inbreng in het Europees Parlement. Streven is om onderdelen ook in Nederland doorgevoerd te krijgen. Ook de EPP Group trekt er hard aan. Zo is op initiatief van Europarlementariër Frances Fitzgerald een 'EU Care Strategy' aangenomen. Dit is ook voor Nederland belangrijk. Het Kabinet moet ook aan de slag om de Directive Work-Life-Balance in wetgeving om te zetten. Tijdens de corona-crisis bleek dat vrouwen verhoudingsgewijs meer uren aan zorg en kinderen besteedden dan mannen, zelfs als zij beiden thuis aan het werk waren.

In November dit jaar wordt het Europese EPP congress in Rotterdam gehouden. CDAV Internationaal is bezig met de organisatie van een side-event op woensdagmiddag 17 november zodat CDA-leden kennis kunnen maken met het werk van EPP Women en met leden van het Europees Parlement. Save the date!

Rail Away

Het fameuze tv-programma van de EO

Markante spoorlijnen, prachtige uitzichten en adembenemende locaties. Wil jij regelmatig de laatste Rail Away nieuwtjes, interviews en artikelen ontvangen? En als eerste op de hoogte zijn van onze (online) evenementen? Meld je dan vrijblijvend aan voor de Rail Away-nieuwsbrief.

Ga naar eo.nl/railaway of scan de QR-code!

Stap in en reis samen met ons
door inspirerende landschappen

eo

KOKEN

Kijken of koken. Deze keer deelt Tweede Kamerlid Hilde Palland-Mulder haar favoriete recept met u.

Tekst **Ymkje van 't Riet**

**KOKEN MET
HILDE
PALLAND-MULDER**

Meestal ben ik 3 dingen tegelijk aan het doen tijdens het reguliere kookwerk. Dan brandt er wel eens een aardappel aan of ik gun juist de aardappelen te weinig tijd om goed gaar te worden: geduld en de tijd nemen... Dat zijn niet mijn sterkste kanten... Mijn man en ik koken beiden, ongeveer even vaak in de week. Hij vaak als ik in Den Haag verblijf. Als er vrienden of familieleden komen eten vinden we het leuk net iets extra's te doen en het liefst doe ik dan iets dat ik kan voorbereiden en

dan bijvoorbeeld in de oven kan plaatsen als het bezoek er is, zodat ook ik echt tijd voor hen. Dit recept kwam ik laatst toevallig tegen en sprak me aan. Lekker, voedzaam en ook voor kinderen vanwege de zachte smaak zeer geschikt constateer ik aan de hand van het leeggegeten bord van mijn dochter!

GEHAKTSCHOTEL MET ZOETE AARDAPPEL

Ingrediënten

- 1 ui fijngesnipperd
- 1 teen knoflook fijngeperst
- 400gr rundergehakt
- 2 el tomatenpuree
- 2 el crème fraîche
- 150 g erwten (ik heb gewoon klein potje doperwten gebruikt)
- 500 g zoete aardappel, geschild, in stukjes
- 300 g wortel, geschild, in stukjes
- 200 g aardappel, geschild, in stukjes
- Zout / Peper / Oregano / 0,5 runderbouillonblokjes

Bereidingswijze

- Verhit olie in koekenpan. Fruit de ui. Bak de knoflook 1 minuut mee. Voeg rundergehakt toe, oregano/zout/peper. Bak het gehakt rul.
- Voeg tomatenpuree, 150 ml runderbouillon toe. Laat geheel zachtjes 15 minuten pruttelen, garen en indikken. Voeg laatste 5 minuten de erwten toe.
- Verwarm oven voor op 200 graden. Kook de zoete aardappel, wortel en aardappel in gezouten water ca 15 minuten. Giet de aardappelen/wortels af en stamp met de crème fraîche tot puree. Breng eventueel op smaak met zout en peper.
- Schep het gehaktmengsel in een ovenschaal. Verdeel de puree erover. Bak de ovenschotel in 20 minuten in de oven.
- [restjes zijn goed in te vriezen, maar wij hielden met zijn 3'ens niks over...;-)]

Eet smakelijk!

VANUIT DE ORGANISATIE PARTIJNIEUWS

- cda.nl
- [kiescda](https://www.facebook.com/kiescda)
- [cdavandaag](mailto:cdavandaag@cda.nl)
- [cdavandaag](https://twitter.com/cdavandaag)

BESTEL NU!

De publicatie van een brochure over "Piet van Zeil (1927-2012)"

LEDENVOORDEEL

*Speciaal voor u:
naar Burgers' Zoo
in Arnhem*

WIJ VERLOTEN
ENTREEKAARTEN
VOOR DIT AVONTUURLIJKE
DIERPARK

In Burgers' Zoo wordt u één met de natuur. Ga op Safari in

de Afrikaanse savanne, doorkruis de Amerikaanse rotswoestijn van de Desert, sta oog in oog met Aziatische tijgers in de Rimba, ontdek het beschermd natuurgebied in de Mangrove en duik in de tropische koraalzee van de Ocean.

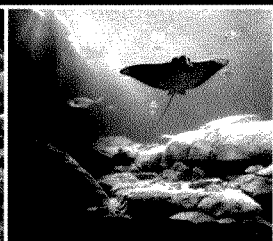
Per lid maakt u kans op maximaal 4 gratis kaarten voor Burgers' Zoo.

Het enige dat u hoeft te doen als u mee wilt doen aan de verloting is voor 1 augustus aanstaande een bericht sturen via de mail naar Carina Hoff, carina.hoff@cda.nl of via een kaartje naar **CDA, Antwoordnummer 1700, 2501 WB in Den Haag.**

Alleen de winnaars krijgen bericht.

Ga op wereldreis in Arnhem!

Brochure over Piet van Zeil GRATIS TE BESTELLEN

In de maand juli vindt de publicatie plaats van een brochure over "Piet van Zeil (1927-2012) Katholiek in de politiek" door Kors Visscher. Piet van Zeil was de laatste voorzitter van de Katholieke Volkspartij (KVP), voordat deze partij in 1980 samen met de Anti-Revolutionaire Partij (ARP) en de Christelijk Historische Unie (CHU) opging in het Christen-Democratisch Appèl (CDA). Bestellingen kunnen worden gedaan aan het Katholiek Documentatie Centrum (KDC), tel. **024-3612457**, e-mail info@kdc.ru.nl.

BIJZONDER PARTIJCONGRES

Uitnodiging Partijcongres op 11 september

We hebben alle informatie voor u op een rijtje gezet.

BIJZONDER PARTIJCONGRES OP 11 SEPTEMBER

Op 14 juni jl. heeft het landelijk bestuur aangekondigd op korte termijn een bijzonder congres te organiseren. Dit is ook besproken met de Verenigingsraad alsook het instellen van een voorbereidingscomité bestaande uit CDA-leden, dat mede de inhoud van het congres bepaalt.

Het Bijzonder Partijcongres vindt plaats op 11 september 2021. Het congres moet een kantelpunt zijn. Een kantelpunt voor de toekomst van onze partij. We organiseren het congres daarom op de eerste zaterdag nadat alle schoolvakanties zijn afgelopen. Op die manier kan ieder lid aanwezig zijn.

Vooralsnog gaan we uit van een fysiek congres met in de ochtend themasessies en in de middag een plenair programma. Mochten na de vakantie echter nieuwe coronamaatregelen nodig zijn, dan bestaat de kans dat we moeten overgaan tot een digitaal congres.

Onderwerpen

Op dit congres wordt verantwoording afgelegd. Ook de opbrengsten van de commissies Spies en Van Rooy, en rapporteur Van Zwol verdienen hier een plek, omdat de resultaten die zij opleveren het lerend vermogen van de partij versterken en aanknopingspunten geven om zaken anders en beter te doen. Dit bijzonder congres is ook het moment om gezamenlijk door te spreken over de inhoud, ons CDA-verhaal, waar vele afdelingen naar uitkijken met het oog op de gemeenteraadsverkiezingen.

Stemrecht

Om tijdens het congres te kunnen stemmen, heeft u stemrecht nodig.

U heeft stemrecht als u op de dag van het congres:
a) minimaal 8 weken lid bent van het CDA (dus vóór 17 juli) en
b) uw contributie over 2021 heeft betaald.

U kunt alleen meestemmen als u zich aangemeld heeft voor het congres en als u aanwezig bent.

Aanmelden en informatie

We roepen u van harte op deel te nemen aan de vergadering van het partijcongres. Aanmelden voor het partijcongres kan rond **half augustus**, via de website. U heeft daarvoor uw relatienummer, uw mobiele nummer en uw e-mailadres nodig, dus houd deze informatie bij de hand als u zich wilt aanmelden.

Check voor de meest recente informatie over het indienen van resoluties, de locatie, het aanmelden en het programma regelmatig de website, cda.nl/partijcongres, die vanaf 22 juli online is.

Voor vragen kunt u op werkdagen tussen 09.00-14.00 uur terecht bij de Ledendesk, **070-34 24 888** of mail naar leden@cda.nl.

*Verenig partijnieuws
op pagina 30*

COLUMN **MIRJAM**

Volg Mirjam Sterk via
dutchieindc.worldpress.com

16 maart 2022 **GEMEENTERAADS- VERKIEZINGEN**

De gemeenteraadsverkiezingen komen al snel dichterbij. In de afdelingen wordt hard gewerkt aan alle voorbereidingen.

We hebben alle informatie over de kandidatenlijst, het verkiezingsprogramma en campagnevoeren voor u op een rijtje gezet en hier een speciale drivemap voor klaargezet.

Heeft u vragen of wilt u toegang tot de drivemap? Laat het ons weten via bsv@cda.nl of hrm@cda.nl.

We versturen regelmatig een nieuwsbrief met daarin alle informatie op weg naar de Gemeenteraadsverkiezingen 2022. Wilt u deze ontvangen? Laat het weten via bsv@cda.nl.

SI
*Steenkamp
Instituut*

Volg cursussen via het STEENKAMPINSTITUUT

Het Steenkampinstituut heeft een mooi aantal cursussen voor u klaarstaan. Denk aan gedachtegoed, debatteren, social media of campagne voeren.

Interesse? Bekijk dan het aanbod op de site cda.nl/si.

Krekels

Al weken domineren ze het nieuws. De krekels die na 17 jaar uit de grond zijn gekropen en nu alle bomen en straten bevolken. Onder de eiken liggen duizenden bruine schildjes waar de cicada's uit zijn gekropen en uit de bomen klinkt een hard en hoog geluid dat als een golf aanzwelt en weer afneemt.

We maakten ons er best zorgen over. Degenen die het 17 jaar geleden ook mee maakten waarschuwden ons. Je loopt over de lijkjes heen, de honden eten zich misselijk aan de krekels en de slangen zijn er ook dol op dus kijk 's avonds bij het uitlaten van je hond goed uit! Ook het geluid zou verschrikkelijk zijn waardoor onze gesprekken gingen over koptelefoons met *noise cancelling* om het geluid te dempen.

Hoe anders was het een jaar geleden. Toen stonden we op het Black Lives Matter plein voor het Witte Huis, waar wekenlang gedemonstreerd werd tegen het politiegeweld tegen George Floyd. We liepen met mondkapjes op om beschermd te zijn tegen een virus wat door de toenmalige president Trump steeds het China-virus werd genoemd. De kinderen zaten thuis te wachten tot de school eindelijk het online-leren op orde zou krijgen.

De spanning was voelbaar in dit land. Er lijkt wel een nieuw tijdperk aangebroken met president Biden. We maken ons druk om de krekels, terwijl we ons tegoed doen aan overvloedige maaltijden in de restaurants nu alles weer open is in Washington DC. De zon schijnt en iedereen lijkt vergeten waar we vandaan komen.

Ik geniet mee, maar realiseer me tegelijkertijd dat deze nieuwe werkelijkheid kwetsbaar is. Donald Trump mag dan wel in Florida zitten, ver van DC vandaan. De enorme groep teleurgestelde Amerikanen vormt nog steeds een dankbare aanhang van de Trumpiaanse politiek. Amerika is niet anders, nu er een andere president achter het stuur zit. Het is belangrijk ons dat te realiseren. Een gewaarschuwd mens telt voor twee.

Doe mee
 en win een
 boekenbon van
 € 17,50!

Doe mee!

ZOMERPUZZEL

Streep alle woorden weg. Van de letters die overblijven kunt u een woord maken.

Stuur uw oplossing vóór 1 september 2021 naar redactie@cda.nl of **CDA Redactie, Postbus 30453, 2500 GL Den Haag**. Onder de juiste inzenders verloten wij vijf boekenbonnen van € 17,50. De oplossing van de vorige puzzel was 'Wij gaan nu doorpakken'. De winnaars van de vorige puzzel zijn: A. de Boer-de Jong uit Boazum; D.van de Velde uit Piaam; H. Koonstra uit Witharen; J. van Ieperen uit Haaften; N. Maas uit Sittard.

N	Z	R	N	A	M	E	B	N	S	H	E
T	O	C	U	D	A	A	T	R	O	P	S
B	M	Z	E	S	D	D	N	A	R	T	S
I	E	E	E	P	T	N	N	F	J	R	V
E	R	A	A	J	L	O	O	H	C	S	A
R	S	K	J	N	D	E	N	Z	Z	O	K
T	P	M	E	T	N	E	G	R	E	B	A
J	E	R	S	V	M	A	B	K	A	G	N
E	L	E	N	M	B	O	R	R	E	L	T
S	E	C	E	R	R	E	M	O	Z	T	I
F	N	W	I	P	A	R	A	S	O	L	E
E	Z	!	G	N	I	L	E	D	N	A	W

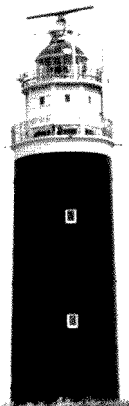
BADPAK
 BEDJE
 BERGEN
 BIERTJE
 BORREL
 FEEST
 GEZOND
 PARASOL
 RUST
 SCHOOLJAAR
 SPORT
 STRAND
 VAKANTIE
 VRJ
 WANDELING
 ZEE
 ZOMERRECES
 ZOMERSPELEN
 ZON
 ZWEMMEN

OPLOSSING:

De vakantie van onze EUROPARLEMENTARIËRS

De zomervakantie staat voor de deur ook onze Europese volksvertegenwoordigers kunnen als de regels het toelaten genieten van vakantie tijdens het zomerreces. Van 26 juli tot en met 20 augustus zijn ook zij met reces. **OP AANVRAAG** vroeg hen wat hun favoriete vakantiebestemming is. En wat blijkt? Je hoeft het helemaal niet ver van huis te zoeken om een fijne vakantie te hebben.

Reportage: Jop Colenbrander
Fotografie: Pixabay / Eugénie

TOM BERENDSEN

"Door onze kleine kindjes en Corona zijn we vakantie in eigen

land nog meer gaan waarderen. Zeeland, Salland of de Waddeneilanden, je hoeft niet ver weg voor een prachtige vakantie. Als je er maar samen van kan genieten."

ANNIE SCHREIJER-PIERIK

"Er gaat niets boven onze eigen boerderij in Twente."

TOINE MANDERS

"Voor mij gaat er niets boven Brabant! Ik

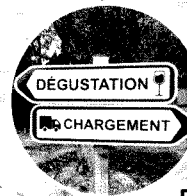
houd van de gastvrijheid, de veelzijdigheid en het bourgondisch karakter van deze mooie provincie. Of je nu onze prachtige Brabantse steden als Breda, 's-Hertogenbosch of Helmond bezoekt of geniet van een wandeling in De Peel, de Kempen of de Loonse en Drunense Duinen: Brabant is een fantastische vakantiebestemming!"

JEROEN LENAERS

"Ierland heeft prachtige natuur en landschappen, een unieke sportcultuur, rijke historie, gezellige pubs met muziek en uiteraard een

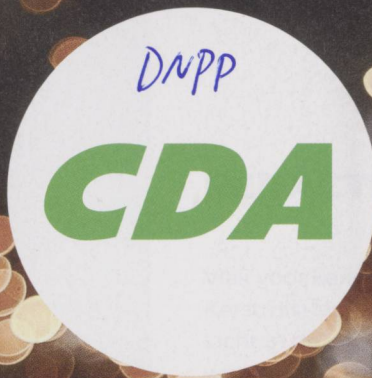
goede pint bier! Ik ben er al vaak geweest, maar ik blijf het eiland graag bezoeken. Niet in de minste plaats door de gezelligheid en vriendelijkheid van de Ieren zelf."

ESTHER DE LANGE

"Dit zijn de verkeersborden die ik het liefst tegen kom. Proeven en opladen, dat doe ik in Frankrijk.

Prachtige taal, heerlijk eten en een geweldig landschap."

Nummer 3
December 2021

De balans herstellen

WOPKE HOEKSTRA

De bal het werk laten doen

HANS HUIBERS

Themanummer

OUD & NIEUW

***Wij wensen u gezegende Kerstdagen
en een hoopvol, liefdevol en
gezond 2022 toe!***

COLOFON

Directie 2021

**Marjolijn P
Rugemina J**

CDA heeft een uitgever voor de leden van het CDA. De uitgever wordt drie keer per jaar verspreid in een uitgever van originele artikelen buitenland leden en leden van het CDA. Het tijdschrift is gratis.

**Adres van CDA Bureau, Postbus 30481,
2500 GL Den Haag
070 3442000
info@cdanet.nl
cdanet.nl**

Hoofdredacteur Thijn van Zeijl

Redactioneel Comité van 't Riet

**Roberta Johanna Beersma, Aletta
de Jong, Hiepke Elmsla, Willem
Kuijthof, Bartel Drielen, Gert van der
Vliet**

Vereniging Annelies de Vries

Redactie ANK, JPH, Leonaire Wolter

**Dr. H. van Veldhuizen (BDU),
Merchiesla 29, 3771 AM Barneveld**

Voor informatie over uw lidmaatschap van het CDA kunt u contact opnemen met de CDA ledenredactie, Postbus 30481, 2500 GL Den Haag of per e-mail leden@cda.nl

Niet alle artikelen in dit tijdschrift vertolken noodzakelijkerwijs de standpunten van het

CDA of van de redactie. Het CDA en het CDA of zijn niet aansprakelijk voor schade van welke aard ook die voortvloeit uit het gebruik van de inhoud van het tijdschrift. Het CDA aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade van welke aard ook die voortvloeit uit het gebruik van de inhoud van het tijdschrift.

De redactie aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade van welke aard ook die voortvloeit uit het gebruik van de inhoud van het tijdschrift.

De redactie aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade van welke aard ook die voortvloeit uit het gebruik van de inhoud van het tijdschrift. Het CDA aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade van welke aard ook die voortvloeit uit het gebruik van de inhoud van het tijdschrift.

INHOUDSOPGAVE

3	Redactioneel
4	<i>Brief van Wopke</i>
6	De balans herstellen
8	Samen zijn we de vereniging
10	De bal het werk laten doen
13	Maak kennis met het landelijk bestuur
14	Waardevolle indrukken
15	<i>Column</i> Esther de Lange
16	Blij met zoveel jong talent!
18	GR2022: Op Campagne
20	Nieuwjaarswensen
22	Pensioenvooruitzichten...
24	Vrouw en politiek
25	<i>Column</i> Marlies
27	Campagne voeren met de agenda van Van Zwol
28	Partijnieuws
30	<i>Column</i> Mirjam
31	EPP Congress wordt extra bijzonder in mei 2022
32	Winterpuzzel

REDACTIONEEL

Vlak voor kerst valt dit ledenblad bij u op de deurmat. Kerstmis: feest van hoop en licht. Jezus brengt Licht in de wereld. We mogen het licht en de warmte van kerst meenemen het nieuwe jaar in.

Oud & nieuw is het thema van dit nummer. Natuurlijk met het oog op de jaarwisseling. Maar ook omdat er veel ontwikkelingen zijn in de politiek en in de partij die met *oud & nieuw* te maken hebben.

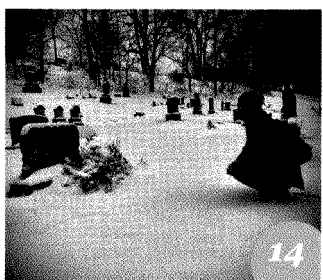
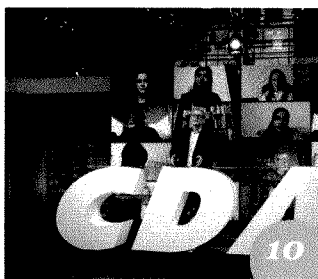
Net voor dit ledenblad naar de drukker gaat is de formatie rond. Het proces om van 'oud naar nieuw kabinet' te gaan is gestart. Wopke Hoekstra: 'Als ik ons verkiezingsprogramma en onze laatste visiestukken naast het regeerakkoord leg, kan ik alleen maar trots zijn op het eindresultaat.'

Op 11 december vond ons digitale partijcongres plaats. *Oud & nieuw*: het afscheid van interim-partijvoorzitter Marnix van Rijn en bijzonder adviseur Ank Bijleveld. In een interview bekijken we terug en kijken we vooruit. En het aantreden van onze kersverse partijvoorzitter Hans Huibers: 'Ik heb aangegeven wat ons te doen staat: méér inhoud, méér menselijke maat en een méér offensieve aanpak'.

En we gaan op weg naar de Gemeenteraadsverkiezingen op 16 maart 2022. *Oud & nieuw*. In de afdelingen wordt hard gewerkt aan kandidatenlijsten, programma's en campagnes. We gaan op campagne, met een herkenbaar CDA-verhaal. Vier lijsttrekkers nemen u enthousiast mee in hun voorbereidingen voor GR2022.

En we laten u kennismaken met twee van onze vele jonge talenten; Stijn en Etkin.

Veel leesplezier!

Brief van Wopke

Beste leden,

Op woensdag 15 december hebben wij samen met VVD, D66 en CU een coalitieakkoord gepresenteerd. Ik ben zeer tevreden over de inhoud. Als ik ons verkiezingsprogramma en onze laatste visiestukken naast het regeerakkoord leg, kan ik alleen maar trots zijn op het eindresultaat. Natuurlijk hebben we ook compromissen moeten sluiten, maar al met al zien we veel van onze plannen voor Nederland terug in het regeerakkoord.

HET AKKOORD

Het CDA heeft zich ingezet voor een akkoord dat de balans herstelt. Een Nederland waar welvaart én welzijn, vrijheid én verantwoordelijkheid, economie én klimaat hand in hand gaan. Een land met meer zekerheden voor de middenklasse, die overgrote welwillende meerderheid, die de ruggengraat is van ons land.

We willen een betere balans tussen nu en straks. Iedereen moet kunnen studeren. Al vele jaren strijden het CDA en het CDJA tegen het leenstelsel en daarom is het heel goed dat de basisbeurs terugkomt.

Onze veiligheid staat onder druk. Drugsgeweld, de moord op een advocaat en een journalist, toenemende overlast: het zijn aanvallen op onze rechtsstaat. Dat vraagt zowel om preventie als om harde maatregelen. Die nemen we. En veiligheid vraagt ook om investeringen in onze defensie.

We kiezen voor economie en klimaat. Duurzaamheid is essentieel voor onze welvaart en ons welzijn. Daarom helpen we Nederlandse bedrijven te vergroenen. We zorgen voor de energietransitie én een betaalbare energierekening. We investeren in de duurzame toekomst van onze landbouw.

We halveren het aantal kinderen dat in armoede opgroeit. We pakken het woningtekort aan en bouwen 100.000 nieuwe huizen per jaar. We investeren miljarden in infrastructuur en leefbaarheid.

We kijken ook naar een andere vorm van bestuur. Er wordt steeds meer van de overheid verwacht. We moeten, willen, veel meer recht doen aan mensen. Dat vraagt om een overheid met ruimte voor persoonlijk contact en het toepassen van de menselijke maat in de uitvoering van wetten en regels.

We nemen als Nederland een leidende rol om de Europese Unie slagvaardiger, economisch sterker, groener en veiliger te maken.

Een land verander je niet in één dag, maar we zetten met dit akkoord wel een belangrijke stap. Er ligt een goed coalitieakkoord dat de balans herstelt. Ik ben Pieter Heerma, de Tweede Kamerfractie en onze medewerkers zeer dankbaar voor de inzet. Ook wil ik onze coalitiepartners bedanken. We hebben elkaar gevonden in een plan voor de toekomst van Nederland. Nu moeten we van woorden, naar daden.

SAMEN AAN DE SLAG

In het nieuwe kabinet zal het CDA zich anders opstellen. We formuleren scherper waar we staan en waarom we daar staan. Compromissen sluiten we vanuit onze CDA-idealen. Ons eigen geluid zal helder en herkenbaar zijn. We laten onze idealen niet ondersneeuwen door de waan van de dag.

De afgelopen periode heb ik een zorgvuldige afweging gemaakt vanuit welke rol ik het grootste verschil kan maken in het oplossen van de grote vraagstukken van deze tijd. Ik ben overtuigd dat ik dit als CDA-partijleider het beste vanuit het kabinet kan doen.

Als partijleider kijk ik ernaar uit om de komende jaren door te bouwen aan ons nieuwe CDA. Met de CDA-bewindspersonen, de Tweede Kamerfractie, het Wetenschappelijk Instituut en alle andere CDA'ers in het hele land gaan we hiermee aan de slag.

En laten we de daad direct bij het woord voegen. De komende maanden kom ik naar alle provincies om samen campagne te voeren voor de gemeenteraadsverkiezingen in maart 2022.

Tot slot wens ik u en uw familie alle gezondheid en een prettige, zalige en gezegende kerst toe, waarin we, virtueel of niet, door dik en dun met elkaar verbonden zijn.

Met vriendelijke groet,

Wopke Hoekstra
Partijleider

DE BALANS HERSTELLEN

Nederland is uit balans en dat zien we elke dag om ons heen. De samenleving versnipperd en verhardt. Veel mensen missen in deze tijd de verbinding, de saamhorigheid en de solidariteit, waarmee we als klein land uitgroeiden tot een van de beste landen ter wereld om te wonen, te werken en te leven. Dat vertrouwen staat onder druk.

'Deze opdracht maken we pas waar als we écht het verschil kunnen maken in het dagelijks leven van iedereen in dit land'

Deze tijd vraagt om nieuwe oplossingen, gebaseerd op vertrouwde waarden. Deze tijd vraagt om solidariteit, saamhorigheid, rentmeesterschap en het bieden van zekerheid. Als antwoord op de verharding, de versnippering en de polarisatie.

En juist daarom kiest het CDA in het nieuwe coalitieakkoord voor: samen bouwen aan een beter Nederland waar ieder mens telt. Een land waar we het samen goed hebben, waar iedereen meedoet en we niemand in de steek laten. Waar welvaart én welzijn, vrijheid én verantwoordelijkheid weer in balans zijn. Waar je je thuis voelt en beschermd weet.

Juist in deze tijd van corona mag Nederland van de politiek verwachten dat zij antwoord geeft op hun zorgen. Zorgen van alledag. Over de

middenklasse die onder druk staat, de veiligheid op straat, of je wel kunt gaan studeren, de onzekerheid over je baan, over het klimaat of een betaalbaar huis. Deze opdracht maken we pas waar als we écht het verschil kunnen maken in het dagelijks leven van iedereen in dit land. Als we onze verantwoordelijkheid nemen en de balans herstellen. Die hoop doet leven, in het vertrouwen dat we met elkaar iedere uitdaging aankunnen.

En ook al verandert een politiek akkoord de wereld niet in één dag, vandaag zetten wij als CDA met deze coalitie wel de eerste stap op weg naar een beter Nederland. Naar een sterkere samenleving, waar ieder mens telt.

VIJF THEMA'S UITGELICHT:

1. *Investeren in onze veiligheid*
2. *Klimaat voor de volgende generatie*
3. *Volkshuisvesting met meer woningen*
4. *Ieder mens telt*
5. *Stikstofaanpak met perspectief voor boeren*

'Een sterkere samenleving, waar ieder mens telt'

Lees alles over onze plannen op onze website cda.nl/akkoord

Fotografie Leonard Walpot

*'Er was emotie
en dat mag ook.'*

Samen zijn we de vereniging

Daags voor het partijcongres ontmoeten wij elkaar. Nog een keer om tafel met Marnix van Rij en Ank Bijleveld-Schouten. Om te reflecteren op de afgelopen 8 maanden en om vooruit te kijken. De sfeer is ontspannen. 'Het CDA is een veerkrachtige partij.'

Tekst **Ymkje van 't Riet** | Fotografie **Leonard Walpot**

Interim-partijvoorzitter Marnix van Rij en bijzonder adviseur Ank Bijleveld hebben de partij door de afgelopen moeilijke periode heen gedragen. Sinds 3 april zijn ze aan de slag. Een goed duo. Beide zijn ze echte verenigingsmensen. Dagelijks was er contact. Om elkaar te informeren en om te overleggen. 'We hebben de afgelopen periode veel meegemaakt', zegt Ank Bijleveld. 'De eerste maanden, april, mei, juni tot aan het verschijnen van rapport Spies waren een spannende tijd', aldus Marnix van Rij. 'Rustig blijven, alle informatie goed verzamelen, opties afwegen en handelen. Draagvlak opbouwen en goed en eerlijk communiceren. Dat was onze eerste inzet.'

'Het was ook een intensieve tijd', vervolgt Ank. 'Een tijd van intensieve gesprekken, ook met Pieter Omtzigt. En een tijd van intensief overleg.' Marnix: 'Er gebeurde zoveel. Het ingewikkelde debat over 'functie elders'. De notulen van de ministerraad die openbaar werden gemaakt. Zaken die niet te voorzien waren. Het gaf een golf van onrust in de partij. Het was dus zaak om het overzicht te bewaren en kalmte te bewaren.'

'We hebben veel ledensessies gehouden, samen en ook met Wopke Hoekstra erbij. Het was belangrijk dat mensen hun verdriet, boosheid en bezorgdheid

kwijt konden. Dat daar ruimte voor was. Je zag de stemming in de sessie dan kantelen en dat was opbeurend. Sommige leden waren het misschien niet eens met ons, maar er heerste aan het einde van zo'n sessie wel een sfeer van goed dat jullie de verbinding weer maken. De ontreddering die ik zag bij leden, bijvoorbeeld bij Koos en Thea uit Kockengen, over wat er gebeurde met hun partij heeft mij diep geraakt', zegt Marnix van Rij. 'Goed om die ledensessies ook in goede tijden te houden.' Ank: 'We hebben met duizenden leden gesprekken gevoerd. Door corona konden we digitaal veel meer mensen spreken dan anders mogelijk was geweest. Verbinding speelde daarbij voor ons de hoofdrol. We hebben zoveel mensen gesproken die worstelden met de waarden van de partij. Maar allemaal zeiden ze 'we willen helpen'. Ze toonden veerkracht, uit liefde voor de partij.'

'Tegen de zomer leverde de commissie Spies haar rapport op. Een helder verhaal. Met een rake conclusie: we verloren van onszelf. Maar ook met veel bruikbare aanbevelingen richting de toekomst. Om samen te bouwen aan onze partij', vervolgt Marnix. 'Al vòòr het verschijnen van Spies kwam de oproep om acuut een bijzonder congres te organiseren. We vonden het belangrijk om het rapport eerst te laten landen. Te bespreken met de leden. Rust te brengen. En een congres te houden na de zomer. Gaandeweg zag je weer meer vertrouwen ontstaan', vult Ank aan.

'Het congres van 11 september was historisch. We waren de enige die een fysiek congres georganiseerd hebben in corona tijd. Er was ontspanning in het team. Het CDJA ging vol voor de basisbeurs, de resolutie werd aangenomen.

Er was emotie en dat mag ook. Het was mooi om mensen te zien binnenkomen en elkaar normaal te begroeten. Het was een heel bijzonder congres. Hybride. 1200-1300 deelnemers fysiek en 600 digitaal. Ik heb zoveel bewondering voor de mensen van het partijbureau. Goed als dat ook eens gezegd wordt', aldus Marnix. 'Mensen denken dat er in Den Haag een hele organisatie zit', vult Ank aan. 'Maar dat is niet waar. Er is afgelopen jaren zoveel veerkracht van het bureau gevraagd. Bij de lijsttrekkersverkiezing, leiderschapswissel en de verkiezingsuitslag.

Marnix: 'De sessie in Den Bosch over Van Zwol voelde zo goed. De inhoud bindt ons. We hebben toegewerkt naar een punt dat we er samen voor kunnen gaan. Journalisten dachten aan een 'Rijnhal revisited'. Maar dat werd het niet. Als ik hen vertel dat we weliswaar leden verliezen aan natuurlijk verloop en ook rond de situatie met Pieter Omtzigt, maar we er ook 2000 nieuwe leden bij hebben gekregen dit jaar dan geloven ze het niet.'

'Een week na het congres ben ik afgetreden als Minister van Defensie. Marnix is toen langs gekomen. Na een paar dagen heb ik het adviseurschap met enthousiasme weer opgepakt. Maar ik moest me er wel overheen zetten', aldus Ank. Marnix: 'Over veerkracht gesproken.'

'En ik wil ook een pluim geven aan het landelijk bestuur. Na het verschijnen van rapport Spies hebben zij collectief verantwoordelijkheid genomen. Het is belangrijk om oog te houden voor wat dit met mensen doet. Het overgangsbestuur ging met 4 bestuursleden door. Door een cultuuromslag kunnen in de Vereningsraad dingen worden gezegd binnen een veilige omgeving. En nog iemand die ik wil bedanken is Sylvia van Eijk. Zij vertrekt, gelijktijdig met mij, na 27,5 jaar werken op het partijbureau, waarbij ze 12 partijvoorzitters terzijde heeft gestaan. Mij zelfs twee keer.'

'Het voorstel van Taskforce Van Rooy om de structuur op te splitsen is goed. Je moet niet naar binnen kijken, maar je moeten weten wat er in de buitenwereld gebeurt. We zijn een politieke vereniging. We moeten over de inhoud praten. Dat is ook een advies van commissie Spies: het christendemocratisch gedachtegoed te bewaken en eigentijds uit te werken. Zoals in het verslag Van

Zwol 'Naar een herkenbaar CDA' gebeurt. De agenda van Zij aan Zij is uitgewerkt door Van Zwol, alle 15 thema's. Van visie (2019) naar operationele agenda (2021). Inmiddels hebben we de landbouwvisie van Derk Boswijk, de klimaatvisie van Henri Bontenbal en de drugsvisie van Anne Kuik. En er gaat nog meer volgen. De kiezer moet weten waar je als partij voor staat', zegt Ank. Marnix: 'We zijn een lerende organisatie. Het is mooi om de teamvorming te zien in de fractie tussen april en nu. Het zelfvertrouwen groeit. We hebben goede mensen en een goede strategische lijn.' 'De fantastische uitslag bij de herindelingsverkiezingen in het Land van Cuijk, laat ook onze veerkracht zien. Het CDA doet ertoe.'

'Het Zij aan Zij-traject was van de leden', vervolgt Ank. 'Daarom was het zo succesvol.' Marnix: 'En we moeten niet iedere keer van strategie wisselen. We doen het allemaal samen. In Den Haag en in het land, samen zijn we de vereniging.'

Marnix: 'Bij het congres van 11 september hebben we een voorbereidingscommissie ingezet. We hebben er jonge mensen bij gehaald, divers en met nieuw elan, dan is congres ook van iedereen. Door de feedback ben je scherper en je bouwt krediet op. Ik zou dat vasthouden voor de toekomst. Nu hebben we weer een voorbereidingscommissie, maar digitaal is wel anders. Ank vindt het niks, geen biertje kunnen drinken met elkaar na afloop.'

'Mensen moeten het zelf doen. Als voorzitter moet je langs mensen gaan. Zelf bellen. Door mensen te horen krijg je beeld hoe iets gaat. Het is ook goed om ledenbrieven te blijven sturen. De reacties zijn positief. Leden willen weten hoe het CDA denkt.'

'Voor mij is de cirkel rond. 20 jaar geleden ben ik op onorthodoxe manier weggegaan. Deze periode heb ik iets mogen afmaken wat ik toen niet heb afgemaakt.' Of het loslaten lastig is? Beiden wisten dat het om een afgebakende periode ging. 'Om die reden is het niet lastig. Maar we zullen het CDA nooit helemaal loslaten', zeggen beiden lachend. 'Er is nu rust en er is licht', geeft Ank Bijleveld aan. Marnix van Rij: 'Ank is altijd een tikkeltje optimistischer, ik zie lichtpuntjes.' Maar concluderen we: veel lichtpuntjes geven ook licht. 'Het is mooi dat er een nieuw bestuur klaarstaat dat er nu weer de schouders onder zet.'

Hans Huibers

DE BAL HET WERK LATEN DOEN

Tekst Ymkje van 't Riet

Fotografie Leonard Walpot

De scheidsrechter, de bal, de zijlijn en een offensieve aanpak. Je zou bijna denken dat het over een voetbalwedstrijd gaat, maar niets is minder waar. Deze onderwerpen zijn onderdeel van mijn gesprek met onze kersverse partijvoorzitter Hans Huibers. We ontmoeten elkaar op de dag van het partijcongres. De dag dat Hans Huibers en zijn medebestuurleden aantreden als partijbestuur om samen met u te bouwen aan ons CDA.

Bij de voordracht van Hans als voorzitter sprak ik kort met drie leden die in het verleden met Hans hebben samengewerkt: respectievelijk in zijn tijd als CDJA-voorzitter, als lid van het bestuur van het Wetenschappelijk Instituut en als lid van de vertrouwenscommissie in zijn lokale afdeling.

Uit hun statements sprongen er voor mij een paar dingen uit: *'Hans was vroeger scheidsrechter op een aardig hoog niveau. Hij kan scherp onderscheiden en recht doen aan een situatie.'* 'Een goede scheidsrechter heeft de regie', zegt Hans. 'Je moet als scheidsrechter na de wedstrijd geen onderdeel van discussie zijn. Het is je taak de bal te laten rollen; de bal haar werk te laten doen.' Dat is als partijvoorzitter ook belangrijk: 'Ik wil mensen ruimte geven, hen in hun kracht zetten. Je hebt de regie in handen, maar anderen laten *shinen* daar gaat het mij om.'

Onderdeel uit een ander statement: *'Hij kan altijd een nieuwe manier vinden om dingen aan te vliegen.'* Huibers: 'Omdenken daar gaat het om. Ik heb dat in de afgelopen jaren geleerd in het bedrijf waar ik werkte. Het is een innovatief bedrijf,

waar we kijken wat wel kan. Er is altijd een andere weg of route. Je hebt commitment nodig, lef en het vermogen om *out of the box* te denken. En het is belangrijk mensen om je heen te verzamelen die een kritische reflectie geven op wat je doet.' Hans werkte bij een familiebedrijf. 'Het is niet het bedrijf van mijn eigen familie, maar ik ben zeer verwant en voel mij lid van die familie.'

En zo is het ook met het CDA. 'Wij zijn een familie. Ik kreeg na mijn voordracht brieven van leden die schrijven 'het is mijn familie niet meer'. Dat raakt mij. Het heeft met gevoel te maken, daar moeten we aan werken. Marnix van Rij is daar stap voor stap mee begonnen. Op die route moeten we verder gaan. Het gaat niet om mening X, Y of Z, maar om het feit dat je in de basis samen het CDA bent; ook als je het met een bepaald standpunt niet eens

bent. Er is juist nu behoefte aan verbinding. Op alle plekken en niveau's.'

Het woord verbinding is gevallen. Een mooie overgang naar een onderdeel uit het derde statement: '*Hans is een verbinder die mensen en meningen bij elkaar brengt.*' 'Verbinden begint niet alleen met het serieus nemen van mensen, →

maar ook met genieten van de kwaliteiten van anderen', aldus Hans Huibers. 'Ik kan enorm genieten van mensen die super goed zijn in iets wat ik niet kan, en die daarbij met passie gaan voor het beste resultaat. Bijvoorbeeld het verbouwen van een huis, met mijn twee linkerhanden kijk ik daar met bewondering naar. Maar ik kreeg het ook warm van de wethouder die op het congres in Den Bosch zei: 'Ik ben boos, maar ik blijf de partij trouw', dat komt zo van binnenuit, daar moeten we naartoe.'

Hoe was je voorbereidende periode? 'Dat is een goede vraag. Het is mooi om na de voordracht nu in te schuiven. Niet meer langs de zijlijn te staan. Allereerst verdient Marnix van Rij samen met het overgangsbestuur een groot compliment voor de wijze waarop zij de afgelopen acht maanden aan de partij gewerkt hebben. Maar ook voor de wijze waarop hij mij na mijn voordracht stapje voor stapje op alle dossiers aangehaakt heeft. Ik ken de partij van binnen en van buiten. Ik ben 40 jaar lid en heb verschillende functies in de partij bekleed. Het is mooi om te zien hoe nieuwe mensen, jonge mensen maar ook mensen uit het verleden in beweging komen. Van die beweging gaan we gebruik maken. Ik kijk van binnenuit naar de partij, maar ook van buitenaf. Het is gezond en ontvullend om ook een tijdje van buiten naar binnen te kijken.'

'Ik ben 10 jaar lang voorzitter geweest van een grote handbalvereniging. In de kantine hoorde je wat er echt speelde in de samenleving. Je ziet dat mensen afhaken als het om politiek gaat. We zijn als partij te ver van mensen af komen te staan. Dat is niet de mensen aan te rekenen, maar dat moeten we onszelf aantrekken. Niet alleen als CDA, dat geldt voor de politiek in de hele breedte. In het hele openbaar bestuur, zowel in Den Haag als lokaal, is hiervoor aandacht nodig. We moeten laten zien

dat het anders kan, we kunnen hierbij als partij een voorbeeld zijn. Het CDA moet, vanuit haar eigen inhoudelijke kernboodschap, een creatieve broedplaats voor politieke vernieuwing worden.'

'Sinds mijn voordracht en die van het nieuwe bestuur hebben we met de nieuwe bestuursleden een ronde langs alle provincies gedaan. Ik heb het belang van een sfeer van ontspanning en van mildheid benadrukt. Het moet weer leuk zijn om met elkaar politiek te bedrijven en het debat aan te gaan. Niet tegenover elkaar, maar met elkaar. Ik heb aangegeven wat ons te doen staat: méér inhoud, méér menselijke maat en een méér offensieve aanpak, met inhoud en authentieke CDA'ers, maar ook met een opdracht tot partij- en organisatievernieuwing.'

'We hebben goud in handen'

'We hebben goud in handen. Met ons verhaal: de uitwerking van Zij aan Zij door de fractie en het Wetenschappelijk Instituut; vanuit onze bron toekomstgericht en offensief. En we hebben ontzettend veel goede mensen door het hele land. Kijk naar de Kamerleden, wethouders en de lijsttrekkers voor de gemeenteraadsverkiezingen. We hebben zoveel potentieel, ook veel jonge mensen. De kunst is om verbinding te brengen tussen inhoud en mensen. We moeten vanuit de inhoud op belangrijke thema's als milieu, zorg en gemeenschapszin naar de samenleving toe. Bereid zijn om samen te werken en ruimte en vertrouwen te geven. Ook hier moeten we de bal het werk laten doen.'

LEES HIER
de aanvaardingsspeech
van onze partijvoorzitter

MAAK KENNIS MET DE OVERIGE LEDEN VAN HET LANDELIJK BESTUUR:

MIRJAM VAN 'T VELD
Vicevoorzitter

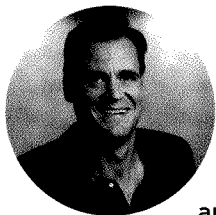
'Vanuit het vicevoorzitterschap wil ik graag de verbindende rol spelen met het Maatschappelijk Middenveld.'

MARK BUCK
Secretaris

'Wij zijn de tijden', luidt de bekende uitspraak van kerkvader Augustinus. Die uitspraak is vandaag de dag van toepassing op onze samenleving, op het politieke klimaat in Nederland,

maar zeker ook op onze partij. De manier waarop onze partij zich ontwikkelt, wordt getekend door de manier waarop wij daar met elkaar vorm aan geven.'

RENÉ BOLLE
Penningmeester

'Ik zie ernaar uit om mee te helpen het CDA verder door te ontwikkelen als netwerkpartij en hoop dat ik met mijn analytische, onafhankelijke en resultaatgerichte houding een toegevoegde waarde zou kunnen zijn.'

CIEL STEVENS
Algemeen bestuurslid

'De kracht van het CDA en de CDA'ers motiveert mij des te meer om mijn bijdrage te willen leveren aan de opgaven die het landelijk bestuur de komende jaren heeft. Wat mij betreft zijn dat ook de prioriteiten die de leden in de enquête hebben aangegeven: onder andere de verbinding op te zoeken, een helder

CDA-verhaal met herkenbaar profiel en een open transparante (bestuurs-)cultuur.'

PAUL RÜPP
Algemeen bestuurslid

'Ik wil een bijdrage leveren aan het opstellen en uitvoeren van een strategie om de ledenafname een halt toe te roepen, om nieuwe doelgroepen aan ons te binden - met name jongeren en mensen in stedelijke gebieden - en om een visie te ontwikkelen voor ons land waar velen zich in zullen en kunnen herkennen. Daar draag ik graag mijn steen aan bij.'

DEVIE BADLOE
Algemeen bestuurslid

'De reden dat ik in 2007 koos voor het CDA waren drie pijlers die mij enorm aanspreken: geloof, opvoeding en onderwijs. Mijn geloof is het hindoeïsme. In het hindoeïsme zitten veel ideeën vavat die overeenkomen met het christendemocratisch gedachtegoed. 'Leven naar het voorbeeld van God' betekent voor mij: het beste uit jezelf halen en je talenten optimaal benutten om een steentje bij te dragen aan de samenleving.'

In een **LEUK FILMPJE** stelt het bestuur zich voor

REISVERSLAG *Waardevolle indrukken*

Tekst **Derk Boswijk**, Tweede Kamerlid
Fotografie **Eigen archief**

*Derk Boswijk in de VS
Voor een bezoek aan een NAVO
bijeenkomst reisde Tweede Kamerlid
en defensiewoordvoerder Derk
Boswijk naar de VS. Een goede
gelegenheid om werk en privé te
combineren. En op reis te gaan
langs 'memory lane': van Boston
via Massachusetts, naar Sagamore
Hill, om te eindigen in Washington DC.*

Tot over mijn enkels sjokte ik door de sneeuw over een enorme begraafplaats tussen de bergen van Williamstown in de staat Massachusetts. In de verse deken van sneeuw stonden afdrucken van herten en eekhoorns. Het vroom een paar graden, ondertussen kwam de zon langzaam op en wierp haar stralen tussen de wolken door op de besneeuwde bomen.

De avond daarvoor was ik geland in Boston waarop ik meteen mijn huurauto ging ophalen. Zo zuinig als ik ben had ik de goedkoopste beschikbare auto gehuurd. Verbaasd vroeg de man achter de balie waarom ik nu een auto huurde in Boston, terwijl ik hem 2 dagen later al in Washington DC zou

inleveren. Hierop vertelde ik dat ik zondag voor een NAVO bijeenkomst in Washington moest zijn, maar dat ik eerst nog even het graf van mijn overgrootouders in Williamstown wilde bezoeken om vervolgens via Sagamore Hill, het huis van mijn persoonlijke held Theodore Roosevelt vlakbij New York, door te rijden naar de plaats van bestemming.

De man achter de balie vond het zo bijzonder dat ik ruim 10 uur ging omrijden om een graf te bezoeken dat hij mij meteen een gratis upgrade gaf voor de grootste 4x4 die ze hadden. Hij gaf ook aan dat ik die nog wel nodig zou hebben aangezien er een sneeuwstorm aan zat te komen. En zo gebeurde het dat ik na lang zoeken tussen de vaak hele oude grafstenen het graf vond van mijn overgrootouders. Waarschijnlijk ook de enige grafsteen met een Nederlands tekst: 'Hieronder liggen begraven Cornelis Treur en Catharina Verboom'. Mijn overgrootouders waren in 1914 naar Amerika geëmigreerd en kregen in 1917 hun tweede zoon, mijn opa. Lang hebben ze hier niet van kunnen genieten omdat Cornelis en Catharina in februari 1919, 2 dagen na elkaar, overleden aan de Spaanse Griep, respectievelijk 26 en 20 jaar oud. Mijn opa en zijn broer zijn toen nog opgegroeid bij hun opa en oma, maar toen die een paar jaar later overleden werden ze op de boot gezet naar Nederland. Zo ging dat in die tijd.

Na het graf te hebben bezocht ging ik op zoek naar de boerderij waar ze hadden gewoond. Dit bracht mij meteen in contact met verschillende boeren. Ik kwam snel tot de conclusie dat boeren in Massachusetts in een bijna zelfde situatie zitten

COLUMN **ESTHER**

*Volg Esther de Lange
via estherdelange.nl*

als onze Nederlandse boeren. Ze moeten concurreren met boeren uit de 'Midwest' of Californië waar het landschap weids is, terwijl in Massachusetts de boeren veel te maken hebben met bergen, natuur en dus niet de voordelen kunnen plukken van grote schaalvergroting. Dit compenseren ze door veel van hun producten lokaal te verkopen, via driewekelijkse boerenmarkten en gezamenlijke boerenwinkels. Wat helpt is dat de consument daar ook haar verantwoording pakt. Het is daar heel gewoon om 20 minuten te rijden om je boodschappen bij een boer te doen. Mensen zijn bereid direct bij de boer wat meer te betalen voor hun gezondheid.

Die middag vervolgde ik mijn reis naar Sagamore Hill, het woonhuis van Theodore Roosevelt. Een tijdgenoot van Abraham Kuyper die een groot bewonderaar was van Roosevelt. We kennen Theodore Roosevelt als natuurbeschermer, dankzij hem hebben we de nationale parken in de Verenigde Staten. Maar ook investeerde hij fors in de agrarische sector en irrigatieprojecten. Hij liet ons zien dat natuur en de agrarische sector perfect samen kunnen gaan. Dankzij hem werd Amerika de wereldmacht zoals we die vandaag de dag nog (wel) kennen. Zo gaf hij opdracht tot de bouw van enorme vloot, 'the Great White Fleet', die hij ook gebruikte als dit nodig was. Hij kreeg postuum de hoogste militaire onderscheiding, de Medal of Honor, voor zijn moedige inzet als militair in de Amerikaans-Spaanse oorlog van 1898. Maar tegelijkertijd was hij niet alleen maar een oorlogszuchtig mens, zo kreeg hij de Nobelprijs voor de Vrede in 1906 voor zijn bemiddelingen tussen het Russische Keizerrijk en het Japanse Keizerrijk. Het was bijzonder om in zijn kantoor te staan waar mijn oog viel op een portret van Willem van Oranje dat aan de muur hing.

Na deze waardevolle indrukken vertrok ik naar Washington DC waar het echte programma nog moest beginnen. Een programma over Afghanistan en over de toekomst van de NAVO. Samen met volksvertegenwoordigers uit andere landen, mochten we luisteren naar lezingen van specialisten en hen bevragen. Over Afghanistan en over de inzet van de krijgsmacht. Met elkaar van gedachten wisselen. Maar het mooiste aan de NAVO bijeenkomst was voor mij toch de ontmoeting met collega's.

Maak er wat van

Het was een roerig jaar, voor Nederland, voor Europa en ook voor het CDA. Veel dingen gingen niet zoals gehoopt, maar juist in tijden van crises zie je hoe wendbaar en flexibel de mens is. De Hollandse 'maak er wat van'-mentaliteit is typisch voor het CDA. Niet bij de pakken neer zitten, maar kijken hoe we verder kunnen. De fantastische uitslagen van de herindelingsverkiezingen in bijvoorbeeld het Land van Cuijk en Maashorst geven goede moed voor de toekomst. En het enthousiasme van lokale campagneteams richting de verkiezingen in maart werkt aanstekelijk. In Europa kunnen we ook wel wat van die CDA-mentaliteit gebruiken, want het komt erop aan volgend jaar. We hebben als EU met elkaar afgesproken om in 2050 klimaatneutraal te zijn. Nu die stip helder op de horizon staat, moeten we kijken naar de route daarnaartoe. Dan helpt symboolpolitiek of schreeuwen vanaf de zijlijn niet. Hier zijn middenpartijen voor nodig, die oog hebben voor de mensen en ondernemers die de verandering uiteindelijk mogelijk moeten maken. En die hun handen uit de mouwen steken om het politieke handwerk te doen en meerderheden te verzamelen. Zeker in de strijd tegen klimaatverandering heeft het weinig zin om alleen naar onze eigen Nederlandse postzegel te kijken. Hier moeten we samen optrekken als Europa én andere landen in de wereld overtuigen om ons voorbeeld te volgen. Bijvoorbeeld door te laten zien dat verstandig klimaatbeleid, dankzij innovaties en slimme energiebesparingen hand in hand kan gaan met een goed businessmodel. Samen met onze Kamerfractie dragen we als partij op klimaatgebied een helder christendemocratisch geluid uit, waar niet alleen de vergroening van onze energievoorziening maar ook de betaalbaarheid en leveringszekerheid een grote rol in heeft. Met woordvoerders als Henri Bontenbal, Derk Boswijk en Agnes Mulder vormen we een sterk team - dat mag weleens gezegd worden! Ik wens u allen een gezond en gelukkig 2022, maak er wat van!

JONGE GEZICHTEN: **Blij met zoveel jong talent!**

Tekst **Esmee Snellen**

Fotografie **Eigen archief**

**Trots op jong CDA-talent
Onze partij kent veel jong talent.
Jonge CDA'ers die willen bouwen aan
een sterk CDA en aan Nederland. En daar
zijn we trots op. Daarom zijn wij gestart
met de serie Jonge Gezichten. Twee talenten
lichten wij eruit in het blad: Stijn Sips,
onze jongste lijsttrekker bij de gemeente-
raadsverkiezingen van 16 maart 2022,
en Etkin Armut campagneleider in de
gemeente Groningen.**

STIJN SIPS

Naast zijn studie geneeskunde is Stijn Sips (21) dit jaar ook unaniem verkozen tot lijsttrekker in Dongen. Ondanks dat hij veel ballen hooghoudt, staat hij er zelf nuchter in. 'Als je goed kunt plannen, kom je al een heel eind.'

'En voor je het weet word je unaniem verkozen tot lijsttrekker'

'Ik denk dat het gewoon in mij zit om bezig te zijn met de mens en daar iets voor te betekenen. Dat kan op individueel niveau als arts, maar ook op groepsniveau als politicus.' Een paar jaar geleden benaderde het CDA Dongen mij. Ik was opgevallen in het debatteam van de middelbare school. Eén keer per jaar deden we een debat met de raadsleden. Zodoende vroegen ze of ik het leuk vond om een keer mee te lopen?' Politiek gezien trok het CDA hem altijd al wel, maar nu had hij ook nog de bevestiging dat zij ook geïnteresseerd waren in hem. Van het ene gesprek kwam het andere. 'En voor je het weet word je unaniem verkozen tot lijsttrekker.'

Het CDA Dongen trok hem, omdat zij het beste en het meest logische verhaal vertelden voor de lokale samenleving. Daarnaast kwam hij erachter dat de

vier principes voor hem vanzelfsprekende principes waren. 'Zorg dat je het als samenleving eerst oplost en dan pas stap je naar de overheid toe. Dat sprak mij heel erg aan. Dit wisten zij ook een lokale slag te geven. Ook hadden zij als één van de weinige partijen de verjonging in de raad gebracht. Zodoende klopte het hele plaatje gewoon.'

Het grootste doel voor Stijn is nu om verkiezingswinst te boeken. Een aantal jaar geleden werd de vernieuwing vormgegeven. Daardoor ontstond er een nieuwe ploeg met één gezamenlijk doel. 'We hebben de ambitie om ons zetelaantal te verdubbelen. We zijn nu acht jaar lang oppositie geweest, dus het wordt weer tijd dat we in de coalitie komen.'

'Wij zetten in op een brede campagne waarin onze thema's naar voren komen. Naast de thema's hebben we ook een diverse lijst samengesteld. Dit zijn veelal nieuwe gezichten in de politiek, maar bekende gezichten in het lokale leven. Met divers bedoel ik tussen man en vrouw, maar ook tussen onze drie kernen die zich vertegenwoordigd moeten voelen.'

Daarnaast heeft elke kandidaat zijn eigen expertise die past bij de thema's die hij of zij vertegenwoordigt. Denk bijvoorbeeld aan een ondernemer, een zorgspecialist, iemand die werkt als verandermanager bij gemeenten, Waterschap, Algemeen Bestuurslid etc. En ik: tussen de jongeren. Hun slogan is dan ook: Thuis in wat er Leeft. Zij zijn met alle deze experts Thuis in wat er Leeft in iedere kern, bij de ondernemers, in de zorg en ga zo maar door.'

Op lange termijn wil Stijn de lokale inwoner actief betrokken krijgen bij de besluitvorming. De lokale inwoners op voorhand betrekken in plaats van achteraf informeren. Daar ligt de focus voor hem. 'Elk dorp of elke kern heeft veel lokale expertise in zich. Daar zijn mensen die ook echt een hart hebben voor het dorp. Maak daar meer gebruik van.'

ETKIN ARMUT

Sinds mei dit jaar is Etkin Armut (23) fractiemedewerker voor de gemeenteraad van Groningen. Daardoor wordt zij steeds enthousiaster over lokale onderwerpen die in de gemeente spelen.

'Als je eenmaal op lokaal niveau bij een politieke partij betrokken bent, gaan opeens hele andere dingen je interesseren waar je voorheen niet eens van op de hoogte was.'

'Wij gaan voor zetelwinst!'

De gemeenteraadsverkiezingen komen dichterbij. Etkin en het team in Groningen zijn druk bezig met de campagne. 'We hebben een jonge en diverse lijst in Groningen met kandidaten uit zowel de stad als de dorpen. Met hen gaan wij voor een geweldige uitslag. Wij gaan voor zetelwinst!'

Hoe ziet jouw week er in deze drukke periode uit?

Etkin leidt samen met Izaäk van Jaarsveld de campagne in de gemeente Groningen. Samen met de lijsttrekker vormen zij het kernblok van de campagneorganisatie. Ze zetten een campagne-strategie op, organiseren activiteiten die de zichtbaarheid binnen de gemeente vergroot, motiveren kandidaten voor het voeren van campagne. Alles om CDA Groningen op een zo herkenbaar mogelijke manier zichtbaar te maken binnen de gemeente. Etkin: 'Het is essentieel om zoveel mogelijk mensen te enthousiasmeren en te betrekken bij de campagne. Vrijwilligers spelen een onmisbare rol.'

Waarom het CDA? Etkin koos voor het CDA omdat ze de kernwaarden enorm belangrijk vindt in de samenleving. Gespreide verantwoordelijkheid en solidariteit zijn waarden binnen het CDA die haar heel erg aantrekken. 'Ik ben geen christen, maar juist die christendemocratische normen en waarden spreken mij aan. Voor zoveel mensen is dat de basis. Ik denk dat veel mensen - ook al weten ze dat misschien niet- zich best wel in het CDA kunnen vinden.'

Waarom zet jij je voor de politiek in? 'Mijn motivatie voor het CDA zit in de kernwaarden die ik net noemde. Dat zijn mijn drijfveren. Bijvoorbeeld een onderwerp als veiligheid. Ik denk dat veel meisjes en vrouwen zich hierin herkennen. 's Avonds toch nog even een keer achterom kijken of überhaupt niet naar buiten durven. Als ik dan de cijfers zie van hoeveel vrouwen met straatintimidatie te maken krijgen, raakt mij dat. Hier wil ik mij echt heel graag voor inzetten. Bezig zijn met zulke onderwerpen geeft mij heel veel energie en reden om politiek actief te zijn.'

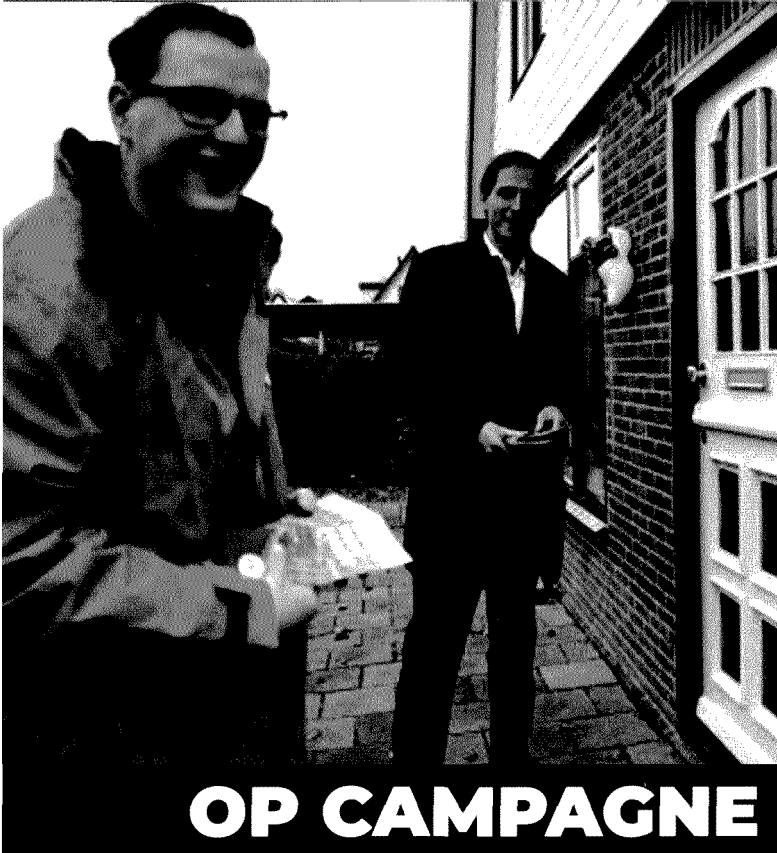
Wat zou je willen veranderen aan

Nederland? Op het gebied van veiligheid wil ze zich in Groningen voor een aantal dingen hard maken. Aan de ene kant wil ze meer aandacht voor opvoeding, het gesprek aangaan en gevoel van verantwoordelijkheid creëren. 'Dit moeten we gewoon veel vaker doen. Het benoemen en erover praten. Uiteindelijk is voorkomen beter dan genezen. Je wilt dat de mensen die op straat een ander intimideren door hebben dat ze een grens overgaan.' Aan de andere kant wil ze meer aandacht voor handhaving en camerabeelden.

Wat wil jij betekenen voor de volgende

generatie? 'Dit is ook een stukje gespreide verantwoordelijkheid. We moeten er met z'n allen voor zorgen dat vrouwen, maar ook bijvoorbeeld LHBT'ers veilig op straat kunnen zijn zonder geïntimideerd te worden.' Zo zet Etkin zich in voor de volgende generatie.

KENNISMAKEN MET MEER JONG TALENT? Dat kan! Via cda.nl/jonggezichten laten wij je elke week kennismaken met een jong CDA-talent.

OP CAMPAGNE

De gemeenteraadsverkiezingen komen eraan. 16 maart is het zover. Lijsttrekkers staan in de startblokken. Ze hebben er zin in. De geweldige uitslag in het Land van Cuijk bij de herindelingsverkiezingen geeft goede moed. Het CDA doet ertoe. Vier lijsttrekkers nemen u mee op weg naar GR2022.

Tekst **Esmee Snellen**

JAN DIRK VAN DER BORG

Lijsttrekker Apeldoorn

'Het is natuurlijk een enorme eer dat je aanvoerder mag zijn van een team waarmee we de komende tijd Apeldoorn gaan veroveren.

Dat is wel het basisgevoel, dat je het samen doet. Je hebt eer dat je het team mag aanvoeren samen met campagneleider. Het is zowel een eer als een verantwoordelijkheid.

We gaan een viertal campagnes voeren: kernwijken, verenigingen, dorpen en MKB. Deze campagnes voeren ze zowel online als fysiek. De komende tijd gaan we met name met de verenigingen op zoek naar het verhaal dat ze willen vertellen. Wat verwachten zij van de gemeente?

Vanuit de gedachte van schaarste gaan wij ons in de basis focussen op een aantal kernwijken. Dat zijn vooral de wijken in Apeldoorn waar we denken de meeste CDA stemmers binnen te halen. We kijken gericht welke thema's daar spelen gekoppeld aan hun centrale boodschap. In die wijken gaan we deur-aan-deur campagne voeren en natuurlijk gaan we ook online in actie.

Het is ook wel belangrijk om te benadrukken dat je het samen doet. We hebben een goede lijst. De kern van een goede campagne is ook om het leuk te hebben met elkaar. Als mensen zien dat je het goed hebt, dan willen ze erbij horen. De basis van lijsttrekker zijn is ook om dat te stimuleren.

Mijn verwachtingen van de GR2022 zijn dubbel. Enerzijds denk ik dat als je in staat bent om een goede en krachtige campagne te voeren, lokaal en herkenbaar, dat het nog een goede uitslag kan worden. Anderzijds is het ook vechten om iedere stem. Het is harder werken, maar als je dat dan doet, zijn er ook heel veel kansen.'

RALPH DIEREN

Lijsttrekker Beek

'Ik vind het altijd superleuk om met een team te denken over de toekomst en met mensen in gesprek te gaan. Daarbij maak ik met iedereen op de lijst een persoonlijk campagneplan. Dus ik ga bij iedereen op de koffie, praten we over de campagne en kijken we waar ieders kracht ligt. Ik vind heel leuk om iedereen zo te ondersteunen als lijsttrekker.

De titel voor de campagne is Veur Baek, omdat wij in Beek heel erg campagnevoeren op lokale gezichten. De mensen die midden in de samenleving staan. Dat gaan we dit keer weer doen, alleen dan meer online.

Ook maken we een kieswijzer, maar dan alleen van onze CDA Kandidaten. Mensen kunnen de kieswijzer *Welke CDA'er past het best bij jou?* invullen. Dan kun je bijvoorbeeld selecteren op iemand uit je eigen dorp, een man of vrouw of iemand met een bepaalde achtergrond.

Ik denk dat we het goed gaan doen. Wij mikken erop om de grootste partij te worden weer voor het eerst in best wel een lange tijd. Eigenlijk hebben we de afgelopen verkiezingen steeds gewonnen in Beek, dus ik heb er goed vertrouwen in. Wij zijn vrij optimistisch.

Verenigen, vrijwilligers en tradities. Dit zijn drie zaken die door corona enorm onder druk komen te staan. Bijeenkomsten gingen niet door. Vrijwilligers zaten thuis. Traditionele feesten gingen niet door. Zeker bij ons het carnaval dat al twee jaar niet doorgaat. We wilden ons er in het bijzonder op inzetten om dat echt in stand te houden, omdat dit iets is wat heel urgent is geworden door de pandemie.'

LUCIËNNE BOELSMA
Lijsttrekker De Fryske Marren

'Met het team dat deze week wordt vastgesteld trekken we gezamenlijk de kar en dan hoop ik dat we wat debatten krijgen.

Daar ga ik vanuit, in wat voor vorm dan ook. Je moet natuurlijk goed kunnen uitleggen waar we als CDA voor staan, waar we het voor doen. Gewoon alle gesprekken aangaan. Dat is superleuk werk!

We zijn ons druk aan het voorbereiden op de campagne. Het verkiezingsprogramma is klaar. Hoe gaan we dat zo goed mogelijk bij de mensen brengen in de huidige tijd? We kijken ook hoe we ons digitaal zo goed mogelijk kunnen profileren. Brengen we de boodschap wel over? Wat kunnen we toch op straat doen? Hoe bereik je de mensen die minder digitaal zijn?

De gemeente wil zich focussen op het thema mienskip, het verenigingsleven. Alles wat te lijden heeft gehad onder corona, maar heel belangrijk is voor de sociale smeerolie in de samenleving. Andere belangrijke thema's zijn woningbouw, landbouw en de inrichting van de gemeente.

Een apart hoofdstuk van ons verkiezingsprogramma schreven de jongeren vanuit onze gemeente. Dit is echt door jongeren geschreven zonder dat wij daar censuur op hebben toegepast.

Het mooie is dat het verschrikkelijk goed overeenkwam met onze eigen verkiezingsprogramma.

We verwachten dat de lijst een hele mooie afspiegeling van de gemeente is. De boodschap die wij uitdragen, past goed bij veel mensen in de gemeente. Als mensen zich goed herkennen in de lijst, dan gaan ze denk ik ook op ons stemmen.

BO TER BRAAK
Lijsttrekker Borne

'Ik vind het wel echt ontzettend gaaf. Er ligt een mooie uitdaging voor ons. We hebben al een hele periode dezelfde fractievoorzitter

en lijsttrekker gehad. Het is heel gaaf om als jonge vrouw nu een nieuwe weg in te slaan. We hebben een mooi team en we gaan een vernieuwende weg in. Het is voor mij ook een mooie uitdaging om in ieder geval de grootste te blijven in Borne.

Onze lijst wordt hopelijk 18 december vastgesteld. Wij trappen onze campagne concreet af na de ledenvergadering. Dan gaat alles in een sneltreinvaart.

Ik vind het eigenlijk heel mooi dat we nu deels verplicht zijn om ook online campagne te voeren en via de digitale weg onze samenleving te bereiken. Ik denk dat dit niet alleen in coronatijd, maar ook in de toekomst, een weg is die we vaker moeten inzetten. De komende periode zullen we ook fysiek campagne voeren. We leggen meer verantwoordelijkheid bij de mensen onderling. Op die manier kunnen we breder campagne voeren.

Ik denk dat we de in de afgelopen gemeenteraadsverkiezingen, bij de herindelingsverkiezingen, goed hebben gezien dat we als CDA nog heel sterk zijn. Dat is ook wat wij in Borne willen laten zien op lokaal niveau. Het CDA is echt niet verloren en we zullen de grootste blijven. Daar ga ik voor. De thema's hebben we nog niet concreet, maar we focussen voornamelijk op thema's als woningbouw, duurzaamheid en jongeren. We willen nieuwe doelgroepen aanspreken.'

WE VROEGEN EEN AANTAL CDA'ERS OM EEN NIEUWJAARSWENS VOOR U TE SCHRIJVEN.

Lees hier hun wensen voor 2022!

EPPI BOSCHMA

Directeur Partijbureau

Graag wens ik een ieder een gezond, liefdevol en vooral ook waarde(n)vol 2022 toe! Dat we omzien naar elkaar en samen verder bouwen aan ons mooie CDA!

MARK BUCK

Secretaris landelijk bestuur

Het begin van het nieuwe jaar is altijd een teken van hoop en licht, voortvloeiend uit de hoop en licht van het Kerstfeest. Er staan weer nieuwe dingen te gebeuren, soms al lang van tevoren gepland maar minstens even vaak onverwacht. En tegelijkertijd kijken we terug op een jaar waarin weer meer gebeurd is dan we ons hadden kunnen bedenken aan het begin daarvan. Mogen we in het nieuwe jaar koesteren wat ons gesterkt heeft in het afgelopen jaar en op zoek gaan naar wat nieuw en onbekend is. Laten we op die manier van 2022 een jaar maken van hoop, licht en bovenal ontmoeting. Omdat nergens zoveel hoop en licht te zien is als in de ontmoeting met elkaar!

JOB VAN DEN BERG

Tweede Kamerlid

De coronacrisis heeft Nederland dit jaar in de greep gehouden. Een crisis die ook u en uw dierbaren treft. En die crisis is nog niet voorbij. Want intussen is duidelijk: corona blijft bij ons. We moeten ermee leren leven. Laten we dat met elkaar doen, in plaats van ieder voor zich. Want we hebben mooie, maar ook lelijke kanten in deze crisis gezien. Van het hamsteren in de supermarkt tot het bedreigen van GGD-medewerkers.

We moeten meer gaan denken vanuit collectief belang. Wij CDA'ers weten: de mens wordt pas mens in relatie tot een ander. Om samenleving te blijven zullen we moeten blijven varen op het uitgangspunt van solidariteit. Graag citeer ik daarom bisschop De Korte: *"Bijbelse vrede heeft een positieve inhoud. (...) Het gaat om de heelheid van ieder mens afzonderlijk maar ook van de totale gemeenschap."*

Een zalig en gezegend 2022 gewenst!

SARAH ALSALHAWI*Commissielid CDA Zoetermeer*

Voor het nieuwe jaar wens ik eenieder een goede gezondheid, liefde en warmte toe, in het bijzonder voor eenzame jongeren en ouderen.

Laten we dichterbij elkaar komen en wat vaker naar elkaars opvattingen luisteren. Luisteren om te begrijpen in plaats van luisteren om te reageren.

Een jaar waarin we ondanks de coronamaatregelen de ruimte vinden voor meer omzien naar elkaar en echt contact. Dankbaar ben ik dat ik geboren ben in een land met goede gezondheidszorg, goed onderwijs en een veilige omgeving.

Ik wens ook iedereen een jaar met veel dankmomenten. Een heel bijzonder en fijn kerstfeest toegewenst en een voorspoedig nieuwjaar!

YMKJE VAN 'T RIET*Eindredacteur*

Kerst

de geboorte van Jezus

Wat een geschenk

Brenger van licht

in de wereld

Met dit licht mogen wij

hoopvol 2022 ingaan

samen op weg

Ik wens u een jaar

vol liefde, warmte

en gezondheid toe!

SYLVIA VAN EIJK-ONINGS*Rechterhand van 12 partijvoorzitters*

Een nieuw jaar vol kansen voor iedereen

Waar dromen realiteit worden

Bruisend en sprankelend

Stralend en schitterend

Gezond en gelukkig

Zorgeloos en fantastisch

Dankbaar voor de mooie CDA-jaren als rechterhand van 12 partijvoorzitters, het onvoorwaardelijk vertrouwen, de mooie kansen, vriendschappen en natuurlijk de samenwerking met de lieve en hardwerkende collega's van het bureau en last but not least de fijne contacten met jou!

Heel veel dankjewel en verlegen van de vele reacties in welke vorm dan ook ♡

Graag wens ik jou en jouw dierbaren een Zalig Kerstfeest en een gezond, gelukkig en liefdevol 2022

MIRELLA ROOR*Grafisch Vormgever*

De allerbeste wensen

En veel lichtpuntjes voor in het nieuwe jaar

Mogen we een ☆ ster ☆ zijn voor veel mensen

En vooral ook lief zijn voor elkaar

PENSIOENVOORUITZICHTEN ...

Pensioenen. We hebben er allemaal mee te maken. Eind 2019 werd het pensioenakkoord na jaren onderhandelen afgesloten door de polder. Het is een systeemverandering die onze hele samenleving aangaat.

Tekst **Hilde Palland**, Tweede Kamerlid
Fotografie **Leonard Walpot**

Als christendemocraten zien wij het pensioen niet louter als een financieel product, maar ook echt als een solidair product. Solidariteit tussen oud en jong, maar ook solidair met de partners en gezinsleden van werknemers in het bedrijf of de sector. In deze tijd is er, juist omdat het ons allemaal aangaat, veel te doen over pensioenen: de koopkracht ervan, het uitblijven van indexatie en het waarom of hoe van het nieuwe pensioenstelsel. Zeker onder de doelgroep senioren, maar ook voor jonge generaties is dit van groot belang. We staan aan de vooravond van een belangrijk wetstraject in 2022 en vervolgens uitvoering van een enorme stelselhervorming.

IMPERFECTIES HUIDIG STELSEL & DOELSTELLINGEN NIEUW STELSEL

Ons huidig pensioenstelsel wordt als een van

de beste gezien van de wereld. Toch zijn de pensioenen al jaren niet geïndexeerd. Afgelopen jaren zijn premies verhoogd, is de opbouw verlaagd en de pensioenleeftijd verhoogd. Daarnaast is de rente historisch laag en dreigen er geregeld zelfs kortingen in plaats van indexatie ondanks forse pensioenvermogens. Juist daarom is het volgens ons belangrijk dat we het pensioenakkoord snel gaan uitvoeren.

Na 10 jaar praten en rekenen is er in 2019 door een brede coalitie, werkgevers en werknemers een Pensioenakkoord op hoofdlijnen gesloten. Daarin zijn de kaders geschetst voor een nieuw pensioenstelsel.

De doelstellingen van dat nieuwe pensioenstelsel zijn:

- meer perspectief op een koopkrachtig pensioen;
- het pensioen gaat directer meebewegen met de economische ontwikkelingen.
- meer individuele keuzevrijheid, het pensioen wordt transparanter en persoonlijker;
- het pensioenstelsel sluit beter aan bij de ontwikkelingen in de maatschappij en op de arbeidsmarkt.

PLUS PUNTEN

- + Het nieuwe stelsel stapt af van een gegarandeerd pensioen, maar wordt gebaseerd op opgebouwde waarde op basis van ingelegde leeftijdsonafhankelijke premie. Pensioenopbouw wordt inzichtelijker, persoonlijker en beweegt directer mee met de economie.
- + Een voor het CDA belangrijk element uit het pensioenakkoord is het aanpakken van de huidige problemen met het nabestaandenpensioen. Deze regeling is onduidelijk en leidt tot mensen en kinderen die tussen wal en schip vallen na het overlijden van hun partner of ouders. In het akkoord zijn afspraken gemaakt over de verbeteringen in de berekening van het partner- en wezenpensioen en het adequater en begrijpelijker maken van de regels.
- + Daarnaast kent onze economie veel mensen die bijvoorbeeld als zelfstandige aan het werk zijn. Voor hen is het opbouwen van een eigen pensioen duur en ingewikkeld. In het pensioenakkoord zijn afspraken gemaakt om via nieuwe contractvormen het deelnemen aan pensioenregelingen voor zzp'ers toegankelijker te maken. Een gelijk spelveld tussen werkenden, ongeacht contractvorm, ook op dit terrein zou wat het CDA betreft goed zijn.

WETSBEHANDELING

Het pensioenakkoord is uitgewerkt in een conceptwetsvoorstel. Naar verwachting komt het wetsvoorstel 'Wet toekomst pensioenen' voorjaar 2022 naar de Tweede Kamer voor behandeling. Met daarbij het advies van de Raad van State en beantwoording van de honderden reacties van burgers en belanghebbenden uit de openbare consultatieronde. Het streven is dat het nieuwe stelsel per 1 januari 2023 in werking kan treden, waarna er een implementatieperiode van maximaal 4 jaar is zodat pensioenfondsen uiterlijk per 2027 invaren in het nieuwe stelsel of niet.

'Na ontvangst van het wetsvoorstel kunnen wij kennis nemen van de definitieve uitwerking en alle adviezen. In dat proces zullen wij moeten toetsen en beoordelen of de uitwerking van het pensioenakkoord in een nieuwe wet voldoet aan de doelstellingen die we beogen met het pensioenakkoord. Of er voldoende waarborgen zijn getroffen, er evenwicht is tussen generaties, ook bij het invaren en of straks voor deelnemers goed

inzichtelijk is hoeveel pensioen ze hebben gespaard', aldus Hilde Palland.

'Een enorme klus die op ons afkomt. Fijn dat Hilde ons als Eerste Kamer nu al inschakelt om mee te denken. De Tweede Kamer is er voor de politieke afweging, wij zullen met name kijken naar de uitvoerbaarheid...' Ria Oomen, CDA senator Eerste Kamer

ONZE INZET VOOR DE KOMENDE TIJD

Ook het nieuwe pensioenstelsel zal de nodige uitdagingen en aandachtspunten in de uitwerking kennen. We noemen er vast een paar:

- Pensioenen bewegen in het nieuwe stelsel directer mee met de economie; dat kan en zal naar verwachting leiden tot sneller indexeren. Maar als het economisch tegen zit zal dat ook eerder merkbaar zijn. Wij vinden het belangrijk dat eerlijke verhaal bij het nieuwe stelsel te benoemen. En vervolgens scherp te zijn op de werking en effectiviteit van 'schokdempers' zoals bijvoorbeeld de solidariteitsreserve.
- Het is belangrijk om te bezien of er lucht is te geven aan pensioenfondsen om in de tussentijd, ook voor het invaren uiterlijk per 2027, te kunnen indexeren. We hebben hierover met PvdA en CU al een eerste voorstel (motie) voor ingediend.
- Hoe houden we het pensioenstelsel kostenefficiënt en transparant, waarbij we de verantwoordelijkheid dicht bij werkgever, werknemer en gepensioneerden houden. Wij geloven als CDA'ers in gespreide verantwoordelijkheid en die moet in dit onderwerp ook goed tot uitdrukking komen. Bijvoorbeeld in (mede)zeggenschap van deelnemers.
- De uitwerking van de afspraken rond het nabestaandenpensioen dient wat het CDA betreft volstreekte helderheid te verschaffen in wat iemand ontvangt als de partner of ouders kom(t)(en) te overlijden en voor hoe lang dan wel of mensen zich moeten bijverzekeren.

Ons pensioenstelsel is ingewikkeld. Veel mensen begrijpen het niet of vertrouwen het niet. Het is aan ons als volksvertegenwoordigers en controleurs van de regering de voorgestelde wetteksten en onderliggende aannames en goed te doorgronden, door te akkeren en tegen het licht te houden alvorens er na een debat over te stemmen.

VROUW & POLITIEK

OP WEG NAAR EEN GROEN EN DIGITAAL EUROPA

Tekst **Willemien Koning**,
voorzitter CDAV Internationaal

Bijzondere tijden laten ons op een andere manier kijken naar de wereld om ons heen. Al bijna twee jaar wordt ons dagelijks leven ontregeld door corona. Bij veel mensen is de werk-privé balans er anders uit gaan zien. Er wordt veel thuis gewerkt. Daarbij krijgt digitalisering een enorme boost en wordt er minder CO2 uitgestoten onder andere door vermindering van verkeer. Om na te denken over de toekomst van Europa stond op het *EPP Women herfstcongres* in Lissabon het thema 'Reshaping our Societies: Culture, Art, and a Green and Digital Future' centraal. Vanuit Nederland waren Esther Versnel en Lycia Tuitel daarbij aanwezig als vertegenwoordiger vanuit CDAV Internationaal. Een van de conclusies was dat verduurzaming en digitalisering hand in hand zouden moeten gaan en dat beleid ook steeds moet worden bekeken vanuit genderperspectief.

Digitale technologie biedt vele kansen voor de maatschappij en economie maar brengt ook uitdagingen met zich mee. Om een paar hete hangijzers te noemen: data eigenaarschap, veiligheidsaspecten, de rol van de overheid versus markt. Bias, oftewel vooroordelen en vooringenomenheid, in data en algoritmen kunnen (gender)ongelijkheid en discriminatie in de hand werken. Een ander punt van aandacht is de man-vrouwverdeling en diversiteit op de werkvloer in verschillende digitale sectoren.

Op het volgende EPP Women congres in Dublin in 2022 zal verder worden gesproken over een groen en digitaal Europa. De Green Deal is het pakket aan beleidsvoorstellen van de Europese Commissie dat een groener en klimaatneutraal Europa in 2050 als doel heeft. Het pakket gaat een grote impact

hebben op de Europese samenleving en raakt alle sectoren van de economie. Ook Nederlandse topsectoren als de landbouw, mobiliteit, energie en de bouw. Om ervoor te zorgen dat iedereen mee kan komen, wordt er in de Europese Green Deal gesproken over een sociaal en eerlijk karakter van duurzaamheidsbeleid. Daarbij zouden kwetsbare groepen ondersteund moeten worden. Dit geeft wel aan dat we als CDA goed moeten nadenken over de gevolgen van het traject dat wordt ingezet. Welke consequenties vinden we aanvaardbaar en welke niet?

Bij beleidsvoornemens is er nog steeds te weinig oog voor effecten op vrouwen. Zo hebben vrouwen vaak andere mobiliteitspatronen dan mannen, kleinere bedrijven en zijn er in diverse Europese landbouwsectoren specifieke obstakels voor vrouwen, zoals beperktere toegang tot kapitaal, eigendomsrechten en netwerken. Daarnaast is het risico aanwezig dat voedselprijzen enorm gaan stijgen. CDAV Internationaal pleit er onder andere voor dat er een link gelegd wordt tussen de Europese Green Deal en de reeds gelanceerde Europese Gendergelijkheidsstrategie van de Europese Commissie.

WAT HEEFT CDA VROUWEN IN 2021 GEREALISEERD?

Tekst Anita Rasenberg

We mogen met recht trots zijn op het feit dat de programmacommissie nagenoeg al onze amendementen voor het landelijk verkiezingsprogramma heeft overgenomen. En dat waren er veel:

- *een meer inclusieve politiek en samenleving, waarin vrouwen en mannen evenredig vertegenwoordigd zijn,*
- *een evenwichtige verdeling tussen zorg en arbeid,*
- *economische zelfstandigheid van vrouwen,*
- *sociale en fysieke veiligheid,*
- *gender- en LHBTI-bewuste gezondheidszorg,*
- *gelijke toegankelijkheid van de digitale economie voor vrouwen en mannen.*

We zijn er in het bijzonder trots op dat de CDA-fractie mede door onze inspanningen indiener was van de motie over het (vrouwen) quotum. Meer informatie over onze inbreng vind je op onze website 'Over CDA-vrouwen' via cda.nl/cdav/over-cda-vrouwen

Op het terrein van persoonlijk leiderschap en loopbaanbegeleiding kijken we terug op een succesvolle bijeenkomst voor vrouwen die zich voorbereiden op de gemeenteraadsverkiezingen en een bijeenkomst voor vrouwen die zich oriënteren op het burgemeesterschap.

Ondanks corona hebben we ook recht gedaan aan onze netwerkfunctie. De combi van live en online bijeenkomsten bevalt ons goed. Met dank aan de flexibele hulp van Joris Verboom van het partijbureau hebben wij de website van CDA Vrouwen vernieuwd.

Inmiddels hebben we een mooi bestand opgebouwd van vrouwen met politieke en bestuurlijke ambities die wij kunnen stimuleren tot vervolgstappen in hun loopbaan. Zo organiseren wij in het komende voorjaar samen met de Bestuurdersvereniging en Marc Haverkamp van het partijbureau de landelijke carrièredag en brengen wij vrouwen onder de aandacht voor relevante bestuurlijke en politieke functies.

COLUMN MARLIES

*Marlies Welschen is
voorzitter van het CDAV*

Je kwetsbaar opstellen

Na maanden Zoom en Teams ontmoette ik eindelijk twee nieuwe fractiegenoten live. We zaten te lunchen op het Provinciehuis en kwamen al snel op het onderwerp 'hoe doen we het toch allemaal?' We werken alle drie (nagenoeg) fulltime, doen bestuurswerk, zitten in de Staten én hebben een gezin met jonge(re) kinderen. Hoe houd of maak je dan tijd en ruimte voor creativiteit, luchtigheid, voor het opdoen van nieuwe ideeën, voor reflectie en nieuwe inzichten? Voor mij zijn dat in ieder geval essentiële elementen om mijn werk goed te kunnen doen en volhouden.

We voelden meteen een klik, want deze vragen en uitdagingen hadden we zo bleek alle drie. We kwamen niet tot een pasklaar antwoord. Maar we waren alle drie opgelucht dat we het er zo met elkaar over konden hebben, terwijl we elkaar nog niet zo goed kenden. Alleen al je kwetsbaar opstellen en twijfels durven tonen, hielp enorm. Juist door niet stoer te doen van kijk mij eens.

We spraken ook meteen af elkaar te steunen als het gaat om de praktische inrichting van het Statenwerk. Efficiënt(er) vergaderen. Benoemen welke onderwerpen belangrijk zijn voor het CDA. Niet alles tot in detail bestuderen bij minder relevante onderwerpen. En je vooral blijven realiseren waarom je ook alweer de politiek bent ingegaan. Waar doe ik het allemaal voor? Voor mij geldt nog altijd dat ik meer, iets groters, wil doen dan alleen voor mijzelf zorgen. Een prettige plicht. Dat houdt mij op de been als ik eens twijfel of door mijn drukke agenda achter de feiten aan ren. En wat als de politiek voor mij voornamelijk ijdelheid of ego wordt? Ook die vraag stel ik mijzelf zo nu en dan. Als dat zo zou zijn, dan doe ik het niet meer om de juiste reden vind ik zelf. Ik zou zeggen ga ook eens voor de spiegel staan en stel jezelf die vraag.

Waar vind je
troost?

eo Als je gelooft
in echte gesprekken

Welke
herinnering
houd je graag
levend?

eo Als je gelooft
in echte gesprekken

Ben je
weleens
boos over
je verlies?

eo Als je gelooft
in echte gesprekken

EO-gespreks- kaartjes over dood, gemis en verder leven

ik mis je

Ga naar eo.nl/rouw

eo

Een herkenbaar CDA-verhaal. Daar heeft Richard Van Zwol in zijn rapport de aanzet voor gegeven. Bouwen aan de inhoud is een taak van ons allemaal. Daarom zijn in het verlengde van het rapport Van Zwol drie (online) themasessies georganiseerd: over gezond leven, recht doen en verschil verbinden.

CAMPAGNE VOEREN MET DE AGENDA VAN *Van Zwol*

Tijdens de sessies werden onderdelen van de thema's met gasten aan tafel verder uitgewerkt. Leden konden inspreken of via de chat vragen stellen. Doel: input verzamelen om mee te nemen bij de vormgeving van ons CDA-verhaal.

Tekst Ymkje van 't Riet en
Hielke Onnink

Hielke Onnink, oud-voorzitter van het CDJA, was tafelheer en gespreksleider. Met Hielke blikken wij terug. 'Ik werd gevraagd als tafelheer. Een leuk verzoek. Net als veel andere leden stroop ik nu het wat minder gaat met de partij graag de mouwen op. Ik woon om de hoek van het partijbureau dus dat is praktisch.'

HOE KWAMEN DE SESSIES TOT STAND?

'We hebben ervoor gekozen om zoveel mogelijk de politieke agenda van Van Zwol aan te houden. De 15 wendingen uit 'Zij aan Zij', die verder zijn uitgewerkt in Van Zwol waren leidend. Als het CDA daar concrete voorstellen aan kan koppelen

worden we weer een vernieuwingsbeweging.'

UITDRAGEN VAN VERHAAL BIJ GR2022

'Bij elk onderwerp hebben we geprobeerd een landelijke politicus te koppelen aan een lokale lijsttrekker, want de gemeenteraadsverkiezingen zijn de eerste mogelijkheid om dit verhaal actief uit te dragen. En we hebben daarnaast echt hele goede lokale lijsttrekkers. Dat lieten deze sessies ook zien. Ik ben jaloers op de inwoners van Nijmegen en Tubbergen die op Marjolijn Mijling of Hilde Berning kunnen stemmen.'

EXPERTISE VAN LEDEN INZETTEN

'Tijdens de sessies was het goed om te merken dat het verslag van Van Zwol zeer wordt gewaardeerd onder de leden. Bij een aantal sessies zoals rondom zorg deden ook veel leden mee met eigen expertise. Daar kunnen we in de toekomst nog veel meer gebruik van maken.'

POSITIEVE SFEER

'We hebben kunnen proeven dat het verslag van Van Zwol goed is

geland onder de leden. Het is fijn dat we met elkaar helder hebben wat onze gezamenlijke agenda is. Daarnaast brachten de lokale lijsttrekkers tal van ideeën mee hoe zij concreet campagne gaan voeren met de politieke agenda van Van Zwol. Die ideeën worden ook weer met andere afdelingen uitgewisseld.'

WAAROM ZIJN DIT SOORT SESSIES BELANGRIJK?

'Het CDA is een partij van de inhoud. We hebben met Zij aan Zij en rapport van Van Zwol een hele sterke basis liggen. Die we stap voor stap verder gaan uitwerken. De problemen van vandaag vragen om doordachte antwoorden uit het midden. Als grote ledenpartij kunnen we met elkaar die ideeën ontwikkelen en uitwerken. Andere partijen kunnen dat niet, of gaan dat niet doen.'

CAMPAGNE GR2022

Simone Borgstede, campagneleider provincie Utrecht, heeft een mooie toolkit over themabijeenkomsten organiseren in campagnetijd ontwikkeld.

Interesse? Mail naar bsv@cda.nl

VANUIT DE ORGANISATIE

PARTIJNIEUWS

- cda.nl
- [kiescda](https://www.facebook.com/kiescda)
- [cdavandaag](https://twitter.com/cdavandaag)
- [cdavandaag](https://www.instagram.com/cdavandaag)

Nieuwe bestuursleden VOOR HET CDJA

Op haar digitale congres van 4 december heeft het CDJA nieuwe bestuursleden gekozen voor het bestuur Scheepstra II. Het nieuwe bestuur bestaat nu uit: Tom Scheepstra (voorzitter), Jiska Post (secretaris), Lennaert Rolloos (penningmeester), Noah Brok (politiek & Internationaal), Marieke Pronk (persvoorlichting & politieke campagne), Jitse Maas (HRM & Communicatie) en Sophie Koppejan (ledenwerving & activiteiten).

Veel succes!

VOOR IN DE AGENDA:

31 januari 2022

Dag van Kandidaatstelling
Gemeenteraadsverkiezingen

14 maart & 15 maart

Stembus open

16 maart

Gemeenteraadsverkiezingen

31 mei & 1 juni

EPP-Congres

20 oktober

Deadline indienen resoluties
najaarscongres

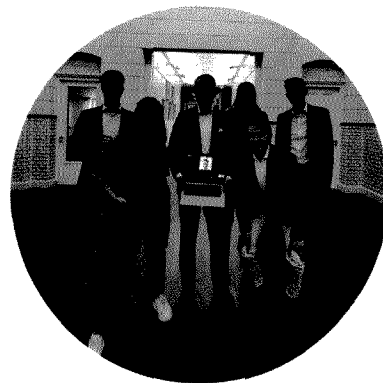
5 november
Partijcongres

Meld je aan voor HET AGRO-NETWERK

De agrarische sector en het CDA zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. In zoveel lokale afdelingen zijn leden, vrijwilligers en politici betrokken bij de sector. Zij geven met elkaar vorm aan modern rentmeesterschap en borgen de voedselzekerheid en het landschapsbeheer in Nederland. Toch wordt er veel onzekerheid gevoeld in de sector en groeit de behoefte aan een meerjarig perspectief en beter verdienmodel. Hoe kan het CDA hierin koersbepalend zijn, hoe moet worden omgaan met schaalvergroting, de stikstofproblematiek en dierwelzijn? Er komen ook de komende jaren grote vraagstukken aan en onze partij zal kleur moeten bekennen. En voorop lopen, met een warm hart voor de sector. Derk Boswijk, woordvoerder in de Tweede Kamer is echter stellig: "Ik leg veel werkbezoeken af maar heb ook een betrokken achterban nodig, signalen en tips".

NIEUW NETWERK GESTART

Tot voor kort kende het CDA geen georganiseerd agro-

CDJA-BESTUUR
Scheepstra II

netwerk voor boeren, betrokkenen en bestuurders. Meer dan ooit is daaraan nu behoefte.

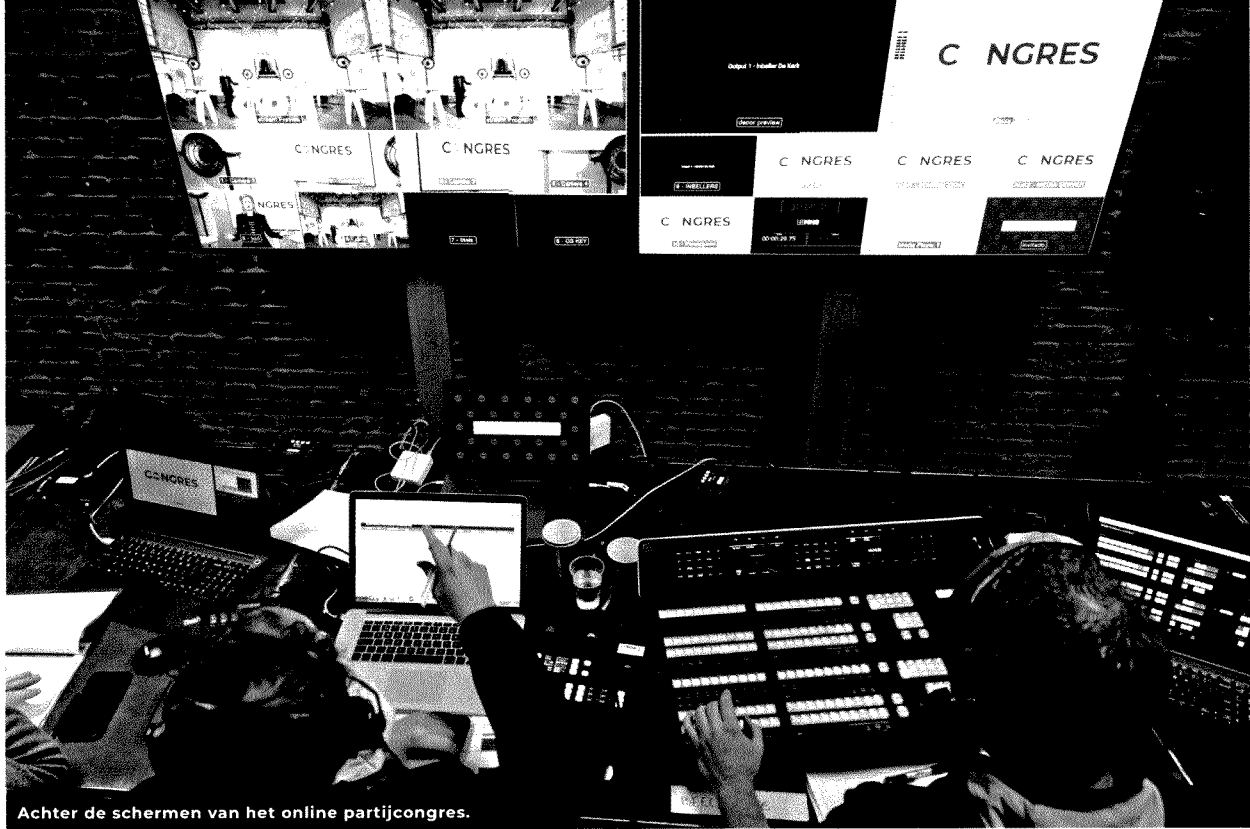
Derk Boswijk:

*Ik heb
sij niet
uit de
achterban
krijgt
nodig*

Sinds begin oktober is het CDA Agro-netwerk gestart met een app-groep per provincie. Constructieve en kritische geluiden kunnen benutten, advisering richting de Tweede Kamer en andere gremia is het streven. Het netwerk wil in samenwerking met de bestuurdersvereniging en andere netwerken in de partij het debat versterken. **Doet u mee?** Aanmelden kan via AGRONetwerkCDA@gmail.com

Relus Breeuwsma, trekker
(06-15123784) en Derk Boswijk.

Achter de schermen van het online partijcongres.

TERUGBLIK PARTIJCONGRES 11 DECEMBER

Interim-partijvoorzitter Marnix van Rij opende het congres op de dag van zijn afscheid met een meditatief moment. Van Rij: 'Er is hoop en hoop doet leven. Het voelt als een nieuw begin, met een krachtige politiek leider, met een nieuwe Tweede Kamerfractie die op stoom raakt. En vanaf vanmiddag ook met een nieuwe partijvoorzitter en een nieuw bestuur. Straks, een nieuw kabinet met een vernieuwde bewindslieden-ploeg. En om niet te vergeten, alle zeer gemotiveerde lijsttrekkers voor de Gemeenteraadsverkiezingen op 16 maart 2022. Wij hebben nog een lange weg te gaan, maar er gloort weer hoop.'

Wij bedanken Marnix van Rij en Ank Bijleveld hartelijk voor hun tijd en inzet voor onze vereniging in de afgelopen periode.

Dagvoorzitter Patricia Wouda leidde ons op vlotte en vakkun-

dige wijze door het programma. Na de opening was het woord aan CDJA-voorzitter Tom Scheepstra. Vervolgens was er het huishoudelijk programma met stemmingen en de behandeling van de resoluties. Interesse in de uitkomst van de stemmingen? Uitslagen vindt u op cda.nl/partijcongres, onder het kopje resoluties.

Tijdens het plenaire deel werd ook een speciale sessie over campagne voeren gehouden, met liefst 240 deelnemers. Daarnaast hield de BSV een lunchsessie met ALV en themasessie over: *Versterken lokale democratie: Burger(be)raad: vergroot het vertrouwen in de (lokale) politiek, of een heilloze weg?*

's-Middags werden de uitslagen bekend gemaakt. Er werd afscheid genomen van het oude landelijke bestuur. Wij danken hen hartelijk voor het vele werk dat zij in moeilijke tijden voor het CDA hebben gedaan.

Het programma werd vervolgd met de aanvaardingsspeech van onze partijvoorzitter Hans Huibers. En het welkom heten van het nieuwe landelijk bestuur, dat met enorme steun is benoemd. Voor meer info zie ook pagina 10 van dit ledenblad.

Onze partijleider Wopke Hoekstra sloot het congres af met zijn mooie speech over het herstellen van de balans.

We kijken terug op een mooi partijcongres.

**LEES HIER
de speech
van Wopke**

Vervolg partijnieuws
op pagina 30 →

CDA

Ik ben CDA'er, want ik wil meebouwen aan een land waar we het samen goed hebben!

**DOE OOK MEE
& WORD LID!**

LEDENWERVING

Iedere dag schrijven we nieuwe leden in!

Dit jaar hebben we al 2.045 nieuwe leden geworven 🗳️ Dat is geweldig. En meer dan we in 2018 en 2019 hadden, en bijna net zoveel als vorig jaar. Maar het jaar is nog niet voorbij. We hebben nog één week en met uw hulp hopen we dat aantal van vorig jaar te overtreffen.

Lid-werft-lid-actie; doet u mee?

Samen kunnen we meer. Met elkaar kunnen we bouwen aan een land waar we het samen goed hebben. Kent u mensen die mee willen bouwen? Maak ze lid vóór 7 januari. Als dank ontvangt u een duurzaam en biologisch cadeautje. Helpt u mee om meer mensen te enthousiasmeren voor onze mooie partij?

De persoon die u heeft geworven moet wel uw naam en e-mailadres invullen op het aanmeldformulier bij 'lid is geworven door'. Aanmelden kan heel makkelijk via cda.nl/word-lid. Verder hebben we leuke kant-en-klare berichten gemaakt die u kunt plaatsen op social media of via WhatsApp kunt doorsturen naar iemand. Deze zijn bij mij per mail op te vragen; carina.hoff@cda.nl.

Doet u mee? Zou geweldig zijn!

Mirjam Sterk **COLUMN**

COLUMN MIRJAM

Volg Mirjam Sterk via dutchieindc.worldpress.com

Een ander Amerika

Een jaar geleden zaten we nog volop in spanning. President Biden was net verkozen, Donald Trump legde zich niet neer bij zijn verlies en de besmettingen met Covid liepen op. In de tuinen stonden bordjes met *Black Lives Matter* en op het platteland wapperden Trump-vlaggen. Het leek ondenkbaar dat een maand later *the greatest democracy* diep in haar hart geraakt zou worden bij de bestorming van het Capitool.

Nu lijkt dat zo ver weg. Ik kijk zelden meer naar CNN of FoxNews. Niemand in mijn omgeving heeft Covid. Wij zijn allemaal gevaccineerd en geboosterd. We gaan uiteten en naar de film. Mondkapjes dragen we wel, maar dat is eigenlijk het enige wat ons eraan herinnert dat we te maken hebben met een virus dat in Nederland bijna zorgt voor code zwart.

Het afgelopen jaar heb ik veel gereisd naar rampgebieden als vrijwilliger voor het Amerikaanse Rode Kruis. Daar zag ik een ander Amerika. Waar mensen in de moerassen van Louisiana in houten huizen leven die door orkaan Ida van hun benen zijn geblazen. Waar in de kleine valleien in het arme Kentucky de witte Amerikanen uit hun trailers zijn gespoeld. Waar illegale Latino's in de Bronx bijna verdronken zijn in kleine kelders, uitgemolken door louche landlords. Hier kijkt de armoede je in het gezicht en zie je de gaten in de samenleving die de overheid maar niet gedicht krijgt. En de natuurrampen nemen toe.

Met mijn Amerikaanse vrienden ben ik dus niet gerust op de toekomst. Trump zaait nog steeds verdeeldheid en de breekbare Biden lijkt in zijn partij steeds meer draagvlak te verliezen. Een Republikeinse senator wil dr. Fauci vijf jaar opsluiten voor zijn rol in de bestrijding van Covid. Het zijn onheilspellende verhalen in het licht van de tussentijdse verkiezingen volgend jaar. Ik geniet nog maar even zo lang het kan.

De EPP Congress wordt extra bijzonder in mei 2022. Het is een unieke kans om samen te komen en te werken aan de toekomst van Europa. Het is een kans om te laten zien dat we samen kunnen overleven en dat we samen kunnen winnen. Het is een kans om te laten zien dat we samen kunnen bouwen aan een beter toekomst.

EPP CONGRESS WORDT EXTRA BIJZONDER IN MEI 2022

Tekst Hege Knaven-van Dijke
Fotografie EPP

Daar stonden we dan. Een week voordat het EPP Congress zou plaatsvinden, liepen de coronagevallen in heel Europa flink op. Ziekenhuizen trokken aan de bel en in verschillende landen vond er spoedberaad plaats over mogelijke nieuwe lockdowns. Zo ook in Nederland. Van de premiers, staatshoofden, partijleiders, Europarlementariërs en leden van de Europese Commissie die naar het congres zouden komen, waren er steeds meer die het niet verstandig vonden om nu bij elkaar te komen. Ook de EPP en wij als CDA vonden het niet meer verantwoord. Het EPP Congress moest, helaas, worden afgelast.

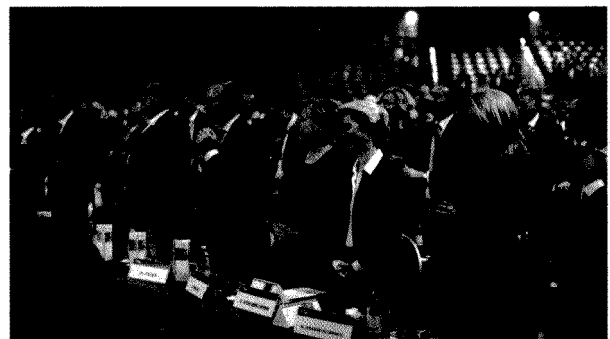
Wat hadden we het graag anders gezien. Want we waren al maanden bezig met de voorbereidingen en alles stond klaar: het CDA zou met een *Dutch Experience* de beste bedrijven en producten van Nederlandse bodem laten zien en we hadden voor de CDA leden een 'Jouw kaartje aan een Europese leider'-wedstrijd georganiseerd. Ook hadden we als host van het congres gezorgd voor een diner voor de delegaties, voor een coronaprotocol en vervoer van delegaties naar Rotterdam Ahoy. Tom Berendsen en Anne Kuik lieten op social media zien wat er allemaal bij de organisatie van het congres kwam kijken. En wat waren we trots op alle 130 vrijwilligers uit het hele land die enthousiast waren om tijdens het EPP Congress bij allerlei taken te helpen. Ze hadden er zoveel zin in!

Gelukkig is al dit werk niet voor niks geweest. Want het EPP Congress is niet voorgoed afgelast, het is slechts uitgesteld. Op 31 mei en 1 juni 2022 zal het

alsnog gaan gebeuren. De organisatie van een congres als dit laat zien dat er ontzettend veel energie in onze partij zit, bij vrijwilligers en betrokken netwerken tot politici en afdelingen uit het hele land. Ieders enthousiasme en alle gedane voorbereidingen brengen we alsnog bij elkaar in 2022. En wat extra bijzonder is: de voorzitter van de EPP, Donald Tusk, zal op dit congres afscheid nemen en daarmee komt er ook een verkiezing voor een nieuwe voorzitter. Dat betekent extra deelnemers, extra internationale media aandacht en extra eer voor het CDA om het EPP Congress te hosten. *En* extra reden om alsnog een daverend succes te maken van het EPP Congress in Rotterdam. Op naar mei 2022!

DENK MEE EN MAAK HET MEE

CDA leden kunnen het EPP Congress bijwonen via de online livestream. Dat kan via cda.nl/eppcongress. Deze website wordt gaandeweg aangevuld met meer informatie. Wil je meedenken? Alle hulp en tips zijn welkom, via eppcongress@cda.nl.

Doe mee!

WINTERPUZZEL

Streep alle woorden weg. Van de letters die overblijven kunt u een woord maken.

Stuur uw oplossing vóór 21 januari 2022 naar redactie@cda.nl of CDA Redactie, Postbus 30453, 2500 GL Den Haag. Onder de juiste inzenders verloten wij vijf boekenbonnen van € 17,50. De oplossing van de vorige puzzel was 'Namens het CDA een fijne zomervakantie!'. De winnaars van de vorige puzzel zijn: Henny den Dulk-Priester uit Noordwijk; Thorben de Jong uit Ransdaal; W. de Vries-Jellema uit Drachten; H. van Asselt uit Vaassen en G. Ozinga-Dijkhuis uit Burum.

G	E	M	E	E	N	T	E	N	E	G	N	I	Z	E	I	K	R	E	V		
F	R	T	S	R	E	K	D	R	O	O	K	K	A	R	E	E	G	E	R		
E	I	J	E	N	P	N	E	N	O	S	R	E	P	S	D	N	I	W	E	B	
E	I	K	M	E	A	R	S	S	T	A	N	D	P	U	N	T	E	N	T		
D	A	T	D	A	A	R	S	G	N	I	G	I	N	E	R	E	V	G	L		
N	E	M	A	S	K	J	T	W	E	E	D	E	K	A	M	E	R	N	A		
E	E	W	J	R	F	E	D	I	J	M	N	D	I	J	E	R	E	N	L	E	N
S	O	T	O	A	E	O	T	C	E	E	E	Z	R	E	M	S	A	T	D		
O	N	E	H	P	A	N	R	S	L	N	G	N	N	K	I	E	N	N	E		
L	D	P	K	C	K	R	E	M	R	E	L	A	W	K	D	R	D	U	L		
I	E	O	A	D	I	E	W	G	A	E	U	A	A	E	D	G	B	P	I	J	
D	R	L	N	A	K	Z	H	I	P	T	E	I	J	A	R	E	N	O	S	K	
A	M	I	D	V	T	L	E	O	S	K	I	Z	R	T	N	O	U	G	B		
R	I	J	T	I	A	O	O	2	G	E	S	N	E	D	T	P	C	W	N	E	
I	N	I	D	N	E	W	2	I	E	K	E	G	E	S	A	I	J	V	A	S	
T	I	E	A	D	K	Z	O	N	P	G	S	L	N	I	J	R	T	I	G	T	
E	N	K	T	A	O	N	2	I	O	E	N	T	I	L	T	R	S	T	U		
I	G	A	E	A	M	A	R	U	R	W	E	O	R	N	I	J	A	I	I	U	
T	D	J	N	G	S	V	G	A	U	A	M	R	J	A	G	P	E	U	R		
C	H	R	I	S	T	E	N	D	E	M	O	C	R	A	T	I	S	C	H		

- bewindspersonen
- cda
- cdavandaag
- cdja
- christendemocratisch
- eerstekamer
- europesparlement
- formatie
- gemeenten
- generatie
- gr2022
- jaarwisseling
- jongegezichten
- kandidaten
- kernwaarden
- kerst
- landbouwvisie
- landelijkbestuur
- leden
- lijsttrekker
- mensen
- middenpartij
- ondermijning
- partij
- partijcongres
- politiek
- regeerakkoord
- samen
- solidariteit
- standpunten
- toekomst
- tweedekamer
- uitgangspunten
- vanzwol
- verenigingsraad
- verkiezingen
- wopkehoekstra
- zijaanzij